

Protokoll fört vid IOGT-NTO:s tjuogoandra kongress,
den 27–29 juni 2013 på First Hotel Grand, Borås.

Torsdagen den 27 juni

FÖRSTA SESSIONEN

Ordf: Anna Carlstedt
Birgitta Olli

Sekr: Gunilla Zimmermann
Magnus Andersson

§ 1

Kongressens öppnande

Förbundsordförande Anna Carlstedt inledde kongressen klockan 08.35 med följande öppningsord. ”Vänner! Äntligen är det torsdagsmorgon i Borås.” Som stolt förbundsordförande visade hon sedan upp en hemmagjord namnskylt med texten ”Jag heter Anna och är bordsvärd”. Det var hennes allra första hedersuppdrag inom rörelsen, att vara bordsvärd under ett distriktsårsmöte i UNF. Hemma har Anna en hel låda med minnen som hon är stolt över. Vad vi är stolta över är olika för oss, liksom vad som var vårt första uppdrag. Om vi frågar alla våra kamrater i kongressalen hur det kom sig att de blev medlemmar får vi säkert över hundra olika svar. Anna uppmanade ombuden att fråga sig vilket som var deras första uppdrag och sedan hålla kvar den känslan under veckan. Att vara ombud är ett viktigt uppdrag. Hon hänvisade till sitt tal på invigningsfesten, där hon sagt att det bästa sättet att forma framtiden är att vara med och påverka.

Under kongressen finns många gäster närvarande, men vi följs också av många på webben. Det är roligt att det är så många som vill lyssna. Vi har en hel del svåra men också roliga frågor att behandla den här veckan, och Anna hoppas på bra diskussioner. Många ombud deltar för första gången, och då kan det vara svårt att gå upp i talarstolen. Ombudsskolan har gett en möjlighet att förbereda sig, men Anna hade ytterligare några råd till den som känner sig nervös. Det gäller att tänka på att många andra känner likadant. Under kongressen tillämpas nya arbetsformer, och de är nya för oss alla. Om det känns riktigt läskigt är Annas råd att ta med en kompis att hålla i handen. Men hon vände sig också till dem som varit med förr och tycker om att stå i talarstolen. De måste begränsa sig och tänka på att alla ska vara med. Fler uppmaningar är: Var rädda om varandra. Ha en bra diskussionston. Skilj på sak och person.

Så som vi sitter i lokalen ser många bara varandras nackar. Kanske vore det en idé att byta plats efter halva veckan. Som ett första steg för att kolla in varandra gick Anna ner i salen och uppmanade delegationerna att visa upp sig. Efterhand som hon ropade upp distrikten reste sig ombuden från Stockholm, Uppsala län, Sörmland, Östergötland och övriga distrikt. De hälsades med varma applåder. Efter distriktsombuden presenterades en extremt engagerad grupp utan rösträtt, nämligen förbundsstyrelsen. Personalgruppen ombads vinka liksom de många närvarande gästerna.

Väl uppe i talarstolen igen pekade Anna på de många skärmar som finns uppsatta i lokalen där det går att följa det som händer på Twitter på #nykter13. Ett viktigt inslag i våra möten är sången. Folkrörelsesångboken är bra att ha, även om en del av oss kan några av sångerna utantill. Anna erbjöd församlingen att värma upp tillsammans och vara vår egen underhållning. I det sammanhanget citerade hon en folkhögskolerektor som påstås ha sagt att helvetet måste vara ett ständigt pågående folkrörelsesamkväm, vilket torde innefatta även sången. Inspirerad av detta sjöng de närvarande med kraft sångerna 16, Vill du våga en dust, och 36, Vi bygger landet. Sången accompanjerades på ett något okonventionellt sätt av duon Visavi,

som avslutade sin medverkan med att framföra det de kallade nykterhetsrörelsens nya kampsång, med text och musik av Ronny Eriksson, med den återkommande refrängen "Det mesta råar nog spriten för".

Avslutningsvis berättade Anna om IOGT:s kongress i Stockholm 1902. Den föregicks av den internationella kongressen. Det här var svenska IOGT:s tjugotredje kongress, och deltagarna i den internationella kongressen stannade kvar för att delta även i den svenska, varför de svenska talen översattes till engelska och tyska. Under kongressen lades en epokgörande motion fram av Oscar Olsson, nämligen en nymodighet, som skulle stärka folkbildningen. Han föreslog regler för hur det skulle gå till, och han föreslog att man skulle kalla nymodigheten för studiecirkel. Från den internationella organisationen överlämnades en ordförandeklubba, som Anna visade de närvarande. Den är tillverkad av olivträ och består av ett klot med texten "The World Our Field". Den sägs vara tillverkad av medlemmar i Jerusalem, men det är osäkert om det var det en loge i Jerusalem i Palestina eller en ort i USA som heter Jerusalem. Med ett slag med den klubban och med orden "Nu är vi igång" förklarade förbundsordförande Anna Carlstedt 2013 års kongress öppnad.

§ 2

Fastställande av föredragningslista

Kongressen beslöt

att fastställa föredragningslistan.

§ 3

Upprop och fastställande av röstlängd

Peter Moilanen, generalsekreterare, anmälde att 97 röstberättigade personer anmält sig som närvarande. Antalet ombud från distrikten ska vara 100. Förbundet har i cirkulär den 30 januari 2013 meddelat distrikten fördelningen av antalet mandat i relation till medlemstalen.

Vid uppropet saknades Ingegerd Wiking, Älvsborg. Hon kom vid punkt 6 på föredragningslistan.

Kongressen beslöt

att fastställa röstlängden till 97 röstberättigade.

§ 4

Fråga om stadgeenlig kallelse utfärdats

Förbundsstyrelsen ska enligt stadgarna kalla till kongress senast fyra månader innan kongressen öppnas. Kallelsen fanns med i utskicket Distriktsinformation vecka 5 samt i Accent nr 1 som kom ut i februari.

Kongressen beslöt

att anse kongressen stadgeenligt kallad.

§ 5

Fråga om kongressen är beslutsmässig

Kongressen beslöt

att konstatera att den är beslutsmässig.

§ 6

Val av mötesordförande

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag.

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till mötesordförande välja
Birgitta Olli, Nacka
Anders Häregård, Stockholm
Lars Larsson, Smålandsstenar
Siw Hallbert, Mölnlycke

Kongressen beslöt

att bifalla valberedningens förslag.

§ 7

Val av mötessekreterare

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag.

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till mötessekreterare välja
Gunilla Zimmermann, Västerås
Magnus Andersson, Uppsala
Mikaela Bexar, Solna
Magnus Molin, Sollentuna
Gunilla Ragnarsson, Linköping

Kongressen beslöt

att bifalla valberedningens förslag.

§ 8

Val av rösträknare

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag.

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till rösträknare välja
Ulf Eriksson, Falun
Maria Brundin, Kalmar

Kongressen beslöt

att bifalla valberedningens förslag.

§ 9

Val av protokollsjusterare

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag.

Valberedningen föreslår kongressen besluta

att till protokollsjusterare välja
Rune Nilsson, Saltsjö-Boo
Carina Eriksson, Vedeå

Kongressen beslöt

att bifalla valberedningens förslag.

Birgitta Olli tackade å presidiets vägnar för förtroendet att få leda och dokumentera årets kongress. Hon gick också igenom vissa mötestekniska och praktiska frågor inför förhandlingarna. Bland annat nämnde hon att kongressen denna gång direktsänds på webben, där den kan följas på www.nykter13.iogt.se. Två talarstolar finns. Från båda hörs ljudet i webbsändningen men bara från den ena sänds en bild. Ombuden uppmanades att meddela byte av ombud skriftligt. Jämställdheten under förhandlingarna kommer att dokumenteras genom att mäta talartid för män och kvinnor i vissa frågor. Alla uppmanades att ställa sina mobiltelefoner på ljudlöst.

Ordförande Birgitta Olli påpekade också att det ska noteras till protokollet att samtliga förbundsstyrelseledamöter är närvarande, vilket inte framgick av uppropet.

§ 10

Fastställande av förhandlingsprogram

Kongressen beslöt

att fastställa förbundsstyrelsens förslag till förhandlingsprogram.

§ 11

Fastställande av arbetsordning

Ordförande Birgitta Olli påpekade några nymodigheter i arbetsordningen. Enligt punkt 1 ska varvade talarlistor tillämpas, vilket innebär att talare som för första gången yttrar sig i en fråga går före dem som varit uppe i samma ärende. Enligt punkt 4 har inga utskott arbetat i förväg utan alla ombud har deltagit i beredningsgrupper dagen före kongressens öppnande. Därför finns inte alltid något förslag från en beredningsgrupp utan förbundsstyrelsens förslag gäller som huvudförslag. På punkt 7 finns ett förslag att använda gröna kort som ett sätt att markera att man tycker att ett inlägg i debatten är bra i stället för att applådera eller gå upp i talarstolen och säga att man håller med.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, föreslog att man kan vifta med korten redan när talaren tackar för ordet och börjar återvända till sin plats för att hen ska uppfatta det positiva gensvaret. Birgitta Olli uppmanade ombuden att använda de gröna korten med sunt förnuft.

Andreas Eriksson, Stockholm, undrade varför möjligheten att rösta med röstkort som ett mellansteg i röstningsprocessen har försvunnit från punkt 6. Birgitta Olli menade att försöksvotering med röstkort är normalt och ska tillämpas.

Kongressen beslöt

att fastställa förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

§ 12

Rapport om förbundsstyrelsens val av kongressutskott

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, föredrog rapporten om nyordningen beträffande kongressutskotten. I sann folkbildningsanda har man beslutat skrota några utskott och ersatt dem med de beredningsgrupper som arbetat under gårdagen. Samtidigt hade det av förbundsstyrelsen tillsatta beredningsutskottet sammanträtt.

Kongressen beslöt

att till protokollet notera förbundsstyrelsens val av kongressutskott.

§ 13

Förslag angående uttalande från kongressen

Mötesordföranden konstaterade att det ännu inte finns något förslag till uttalande från kongressen.

Kongressen beslöt

att bordlägga frågan.

§ 14

Riksstyrelsens förslag nr 1 angående reseersättning till kongressombud

Riksstyrelsen föreslår kongressen besluta

att utgångspunkten för reseersättning till kongressombud vid 2015 års kongress är IOGT-NTO-rörelsens resepolicy,

att ombuden vid 2015 års kongress erhåller ersättning för resa med billigaste färdstätt hemorten–kongressorten–hemorten och med rätt till sovvagn i förekommande fall samt

att till protokollet notera att bilersättning enligt inkomstskattelagens regler utgår då resa företas med bil, enskilt eller i samåkning med andra ombud, om kostnaden inte överstiger vad enskild resa eller sammanlagda resor med billigaste färdstätt med allmänna kommunikationsmedel skulle ha kostat.

Kongressen beslöt

att fastställa riksstyrelsens förslag till reseersättning till kongressombud.

§ 15

Riksstyrelsens förslag nr 2 angående ersättning i vissa fall till ombud som deltar i utskottsarbete

Riksstyrelsen föreslår kongressen besluta

- att till protokollet notera att ombud som deltar i utskottsarbete inför 2013 års kongress erhåller ersättning för resa med billigaste färdssätt hemorten–utskottsorten–hemorten och med rätt till sovvagn i förekommande fall,
- att utgångspunkten för reseersättning till kongressombud vid 2015 års kongress är IOGT-NTO-rörelsens resepolicy,
- att ombud som deltar i utskottsarbete inför 2015 års kongress erhåller ersättning för resa med billigaste färdssätt hemorten–utskottsorten–hemorten och med rätt till sovvagn i förekommande fall,
- att till protokollet notera att bilersättning enligt inkomstskattelagens regler utgår då resa företas med bil, enskilt eller i samåkning med andra ombud, om kostnaden inte överstiger vad enskild resa eller sammanlagda resor med billigaste färdssätt med allmänna kommunikationsmedel skulle ha kostat samt
- att om något utskott måste sammanträda vid ytterligare tillfälle täcker riksorganisationen alla kostnader för sammanträdet samt resekostnader enligt ovan.

Kongressen beslöt

att fastställa riksstyrelsens förslag till ersättning i vissa fall till ombud som deltar i utskottsarbete.

§ 16

Föredragning av förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse avseende åren 2011 och 2012

Förbundsordförande Anna Carlstedt delade med sig av några ögonblicksbilder utifrån den verksamhetsberättelse som är utskickad och därmed föredragen och finns att läsa i häfte nummer 2, som hon föreslog ska behandlas rubriksvis. Som sina personliga höjdpunkter nämnde hon att 3 870 medlemmar värvats under 2012. Det är ett gott resultat, men hon väckte tanken på hur många fler som skulle värvas om varje nuvarande medlem värvade varsin ny. En annan höjdpunkt var Almedalsdrinken. Den kan tyckas ha varit en bagatell, men den blev det hetaste i Almedalen och årets snackis, och det viktigaste med den är att den symboliserade våra politiska krav på att alkoholen ska ta mindre plats och att man ska verka för ett bra uteliv. Under Almedalsveckan hade också Anna Carlstedt och Gudrun Schyman förenats i ett samtal om sex och alkohol. Över hundra aktiviteter har ägt rum under folknykterhetens vecka. Sven-Olof Carlssons felsägning om att det varit över hundra tusen är inte riktigt sant, men det var säkert tio tusen som följde oss på webben. Över tolv tusen personer utanför rörelsen skrev på uppropet om att fira vit jul, och Annas bästa minne från den kampanjen är när hon genomförde en turné i Västernorrlands län, som var otroligt trevlig trots fem grötfrukostar. Hon äter nämligen inte gröt. Under turnén träffade hon ett

antal äldre damer utanför Kramfors med vilka hon pratade om musik. Damerna, 80+, sade sig med förtjusning lyssna på rockbandet Mando Diaos skiva med tonsatta frödingdikter. De uppskattade också skivomslaget med de nakna männen. Flera höjdpunkter under förra året är att sexton sociala företag arbetar i elva distrikt, vilket är en fantastisk utveckling. Dessutom har tio nya föreningar bildats i landet, bland annat en fiske- och en straight edge-förening, vilket visar på bredden i verksamheten.

Erland Nilsson, Stockholm, påpekade att rörelsen har en lokal på Skansen, Brofästet, vilket det inte står någonting om. Lokalen besöks varje dag av 100–150 personer från hela världen, till exempel från Australien och Nya Zeeland, där man väl kände till nykterhetsrörelsen. De som inte känner till nykterhetsrörelsen blir intresserade när man berättar om huset och vad folkrörelsearbetet betyder för Sverige.

Per Wihlborg, Skåne, hänvisade till att det på föregående kongress beslutades om satsning på profilmaterial. Efter kongressen stängde man mer eller mindre ner webbutiken. Det finns en dammodell som är omöjlig att hitta på webbsidan. Han efterlyste bättre uppföljning av kongressbeslutet i denna fråga.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, ville ha upplysningar om Miljonlotteriet. Vad menas med Miljonlotteriet International AB? Ska vi börja sälja lotter över hela världen? Har vi anslutit idrottare från Finland? Vad händer med Miljonlotteriet?

Kjerstin Bengtsson, Jämtlands län, ställde en fråga angående resursutredningen RUT och en gemensam lönehantering. Hur många är intresserade av en gemensam hantering? Hur har svaren på förbundsstyrelsens undersökning i frågan varit?

Sofia Karlsson, kommunikationschef på förbundet, svarade på frågan om profilprodukter och höll med om frustrationen över att inte ha lyckats leverera så många produkter, vilket hon bad om ursäkt för. Det kommer att finnas fler i fortsättningen, och nya förslag och idéer finns. Som exempel kommer det att produceras en affischbok med gamla planscher. Hon uppmanade ombuden att fortsätta ligga på för att få fart på webbutiken och profilprodukterna.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, underströk att det finns fler profilprodukter än för två år sedan. Webbshopen är under uppbyggnad. När det gäller lotterierna påpekade hon att våra ekonomiska resurser till stor del kommer därifrån. Vi tjänar våra egna pengar och är inte så bidragsberoende. För att kunna fortsätta måste lotterierna utvecklas. En liten del av verksamheten för detta är internationell. Organisationer i andra länder vill prova vår lotteriorganisation, till exempel idrottsrörelsen i Finland. Man är där intresserad av hur en ideburen organisation ska kunna forma sin utveckling med egna medel. När vi delar med oss av idéerna tar vi betalt. Det sker i bolagsform. Anna uppmanade alla som undrar över lotterierna att fråga dem som arbetar med dem om verksamheten. På frågan om ett gemensamt system för ekonomiutvecklingen svarade hon att ekonomichefen Tore Andersson ska ta kontakt med dem som ännu inte ingår i samarbetet, men hon uppmanade också de distrikt som är intresserade att ta kontakt med honom.

Joakim Löfbom, Västerbotten, påpekade att han inte finns med på listan över valberedare. Eftersom han valts och fungerat i den rollen vill han gärna vara med på listan.

Kongressen beslöt

att till protokollet notera förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse avseende åren 2011 och 2012.

§ 17

Hälsning

Anders Castberger, generalsekreterare för Sverige landsråd för alkohol- och narkotikafrågor, SLAN, där IOGT-NTO är medlem tillsammans med ytterligare 27 organisationer, framförde en hälsning från dessa. SLAN bevakar utvecklingen inom alkohol- och narkotikaområdet och har enligt Anders en kompetent styrelse, där bland andra Kjell-Ove Oscarsson är ledamot. SLAN har åtagit sig att vara samordnare för aktiviteterna i Almedalen. Det är en politisk arena, där en ny drink ska lanseras i år. Man upplåter en plattform för en vecka för att politiskt spegla utvecklingen inom området. Han hoppas nå massor av människor, både där och genom media. Arbetet med förberedelserna har varit intensivt framförallt bland de yngre i UNF och Smart Ungdom. Arrangemanget är en bra scen för att utveckla våra synpunkter, en av de viktigaste mötesplatserna under året. IOGT-NTO är en mycket aktiv part i detta sammanhang, vilket är en stor glädje. En annan viktig mötesplats är NordAn där flera av SLAN:s organisationer, till exempel NBV, medverkar tillsammans med SLAN. Här ges en möjlighet att bevaka och utveckla kunskapen i Norden. Nästa möte hålls i oktober i Tallinn med seminarier och aktiviteter som spelar forskning och alkoholpolitik. Slutligen framförde Anders Castberger än en gång en varm hälsning från de 27 övriga organisationerna i SLAN och dess ordförande som befinner sig på en segelbåt i Östersjön. Han önskade i allas namn en god fortsättning för att utnyttja de arenor vi har och för en framgångsrik kongress.

Anna Carlstedt tackade för hälsningen och överlämnade ett symboliskt ljus så att SLAN känner att IOGT-NTO är med i arbetet.

§ 18

Ajournering

Kongressen ajournerades klockan 10.00 för kaffepaus.

Torsdag den 27 juni

ANDRA SESSIONEN

Ordförande: Lars Larsson
Siw Hallbert

Sekreterare: Magnus Andersson
Mikaela Bexar

§ 19

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 10.30.

Förbundsordförande Anna Carlstedt uppmärksammade IOGT-NTO:s generalsekreterarassistent Elisabeth Larssons födelsedag och ledde ombudsförsamlingen i sången ”Ja, må hon leva!”. Hon utbringade ett fyrfaldigt leve för Elisabeth Larsson.

§ 20

Veteranmedalj

Förbundsordförande Anna Carlstedt berättade att IOGT-NTO hade beslutat att dela ut en veteranmedalj till Leif Larsson. Många gamla kämpar har fått veteranmedaljen. Sedan Sven-Olov Carlssons tid som förbundsordförande kan veteranmedaljen tilldelas också dem som har många gärningar både bakom sig och framför sig – människor som befinner sig mitt i steget. En sådan är Leif Larsson.

Leif Larsson är uppväxt i Kungsör. Han var mycket aktiv i Sveriges Godtemplares Ungdomsförbund, SGU, både på lokalplanet och som distriktsordförande i Västmanland. Han var intresserad av kursgården Kuggavik och var föreståndare för den en kort tid. Leif Larsson var Ungdomens Nykterhetsförbunds andre förbundsordförande, 1971–1972. Efter att ha blivit civilekonom på Handelshögskolan i Göteborg har Leif Larsson haft en framgångsrik karriär. Senast var han vice vd för den stora klädbutikkedjan Lindex i nära tio år. Han har också haft ett stort antal styrelseuppdrag i näringslivet. Hela tiden har han varit en trogen och engagerad medlem av IOGT-NTO. Men kanske viktigast för IOGT-NTO-rörelsen är att Leif Larsson ingick i den styrelse för lotterifrågor som bildades 1970 när IOGT och NTO slogs ihop. Därefter var han med i lotteristyrelsen i 43 år. Efter 33 år i styrelsen tog han på sig att bli ordförande, och fortsatte utveckla den viktiga och välskötta lotteriverksamheten.

Anna Carlstedt sade att hon var stolt och tacksam för att ha fått lära känna Leif Larsson och att få dela ut IOGT-NTO:s högsta utmärkelse, veteranmedaljen, till honom.

Leif Larsson tackade för den mycket oväntade utmärkelsen. Han berättade att han första gången kom i kontakt med lotterifrågor i mitten av 1960-talet, då han valdes till revisor för SGU-lotterierna – ett mycket stort lotteri som startade 1946–1947, där förstapriserna var bilar. Ett år hade lotteriet ställt upp 100 Volvo Amazon och Volvo PV på torget i Köping. Vinnarna kom dit och fick sina nycklar till vinstbilarna. Han fick lära sig av SGU:s store lotteriman Sture Persson hur lotterier ska drivas. Därför var det med stort intresse han fick ta del av IOGT:s och NTO:s sammanslagna lotterier och fick vara med i styrelsen för ett lotteri som har utvecklats mycket. Utvecklingen beror på den mycket professionella och duktiga företagsledningen och personalen. Eftersom Leif Larsson har arbetat i svenska och internationella styrelser, vet han att IOGT-NTO:s lotterier har den bästa ledning som finns i ett lotteri i Sverige i dag. Företagsledningen har inte bara agerat professionellt, utan har också sett till att skapa en enastående känsla och atmosfär hos personalen. Han uppmanade kongressen att värna om lotterierna, en stark resurs för alla IOGT-NTO-rörelsens delar, och

hjälpa dem framåt för att få resurser att uppfylla de mål som rörelsen ställer upp.

§ 21

Behandling av IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse avseende 2011 och 2012

Kongressen beslöt

att lägga förvaltningsberättelserna, resultaträkningarna, balansräkningarna och revisionsberättelser för IOGT-NTO:s Ungdomsstiftelse avseende 2011 och 2012 till handlingarna.

§ 22

Behandling av IOGT-NTO-rörelsens kursgårds- och samlingslokalfond avseende 2011 och 2012

Kongressen beslöt

att lägga förvaltningsberättelserna, resultaträkningarna, balansräkningarna och revisionsberättelser för IOGT-NTO-rörelsens kursgårds- och samlingslokalfond avseende 2011 och 2012 till handlingarna.

§ 23

Beslut om ansvarsfrihet för Stiftelsen Dagöholms behandlingscenter avseende 2011 och 2012

Kongressen beslöt

att bevilja styrelsen för Stiftelsen Dagöholms behandlingscenter ansvarsfrihet för verksamhetsåren 2011 och 2012.

§ 24

Föredragning av IOGT-NTO:s årsredovisningar avseende 2011 och 2012

Förbundskassören Åsa Hagman föredrog IOGT-NTO:s årsredovisningar för 2011 och 2012.

Hon berättade att hon bestämde sig för att ha tre ledord i sitt arbete när hon tog på sig uppdraget som kassör:

- att vara så öppen som möjligt
- att vara tydlig
- att ha en pedagogisk tanke i de ekonomiska frågorna.

Hon betonade att det är viktigt att se hur vi har använt pengarna i verksamheten för att kunna dra nytta av det när vi diskuterar kommande verksamhet och utarbetar mål och verksamhetsinriktning och budget.

I årsredovisningen visar intäkterna tydligt lotteriernas betydelse. De är IOGT-NTO:s största inkomstkälla och helt avgörande för vår ekonomiska existens. Det som skiljer intäkterna mellan åren 2011 och 2012 är saker IOGT-NTO inte självt styr över, som aktiemarknadens utveckling.

År 2011 fick förbundet lägre statsbidrag än väntat. Den nya inkomstkällan företagssamarbeten gav lägre intäkter än budgeterat 2011, men fastigheten i Mölnlycke gav högre överskott än budgeterat på grund av lägre underhållskostnader.

Även 2012 var statsbidragen lägre än önskat. Företagssamarbetena fördubblades, men nådde inte budgeterad nivå. På grund av uppgången på aktiemarknaden kunde värdepapperstillgångarna skrivas upp.

IOGT-NTO lägger sina största kostnader på aktiviteter vi gör tillsammans, till regionalt och lokalt stöd. Det betyder att vi är en aktiv folkrörelse.

År 2011 blev kongressen dyrare än budgeterat, liksom utvecklingen av medlemsregistret. Förbundet fick lov att göra ett aktieägartillskott till Eldsjäl Fond AB, som nu är sålt. För regionalt och lokalt stöd blev kostnaderna lägre än budgeterat på grund av att antalet medlemmar var lägre än i de uppsatta målen.

År 2012 ställdes några utbildningar och andra aktiviteter in på grund av få deltagare, vilket ledde till överskott jämfört med budgeten. Inte heller 2012 betalades fullt regionalt eller lokalt stöd, bland annat beroende på personalvakanser bland distriktskonsulter.

År 2011 var resultatet för IOGT-NTO ett ganska stort underskott med 549 000 kronor, medan resultatet för 2012 var ett överskott med 3,2 miljoner kronor. Det hänger till stora delar samman med den internationella ekonomin och aktiemarknaden. Ser man till verksamhetsresultatet har budgeten stämt väl överens med resultatet.

Åsa Hagman visade med diagram hur IOGT-NTO:s kostnader 2012 fördelade sig.
Direkt till medlemmarna gick 18 procent av kostnaderna: Medlemsvärning, medlems-tidningen Accent, medlemsförsäkring.
Distrikt och föreningar fick 56 procent: Regionalt och lokalt stöd, webb och annan kommunikation, butik med profilprodukter.
Gemensamma kostnader motsvarade 5 procent: Folkhögskolorna, internationellt arbete.
Administration motsvarade 20 procent av kostnaderna: Stabsfunktion på kansliet, kanslifastighet, service och ekonomi, styrelsearbete och styrelsearvoden.

Åsa Hagman visade slutligen ett diagram över IOGT-NTO:s resultatutveckling de senaste tio åren och konstaterade att resultatet hade gått upp och ned liksom på många håll. Enda undantaget är IOGT-NTO:s lotteriverksamhet, där kurvan går rakt upp hela tiden. I genomsnitt har IOGT-NTO gjort ett överskott på 1,8 miljoner kronor per år.

Kongressen beslöt

att lägga IOGT-NTO:s årsredovisningar/ekonomiska berättelser avseende 2011 och 2012 till handlingarna.

§ 25

Justering av röstlängd

Urban Nilsson trädde in som ombud för Jönköpings distrikt i stället för Samir Jušići.

Behandling av revisorernas berättelser avseende 2011 och 2012

Anna-Greta Johansson, förtroendevald revisor, föredrog revisorernas berättelser om årsredovisningarna och styrelsens förvaltning i förbundet IOGT-NTO för år 2011 och år 2012.

Hon berättade att revisorerna för alla förbund inom IOGT-NTO-rörelsen hade inlett revisionsperioden med ett arbetsseminarium om riskhantering. De frågorna har fått ökat fokus under senare år. Seminariet kom att ligga till grund för revisionsplaneringen och revisionen inom förbundet. Revisorerna gjorde en riskinventering där de diskuterade vilka frågor som skulle vara med, vilka påverkansmöjligheter som fanns och hur stor sannolikheten är för att risker uppstår. Utifrån riskanalysen gjorde revisorerna ett riskregister som ligger till grund för revisionen. Anna-Greta Johansson förklarade att IOGT-NTO har ett starkt varumärke med många medlemmar i förbundet och i ungdomsförbund och i associerade verksamheter. Med det följer ett stort ansvar mot medlemmar, bidragsgivare och andra aktiva i IOGT-NTO-rörelsen, att de bidrag och resurser som de ställer till IOGT-NTO:s förfogande används på ett bra och ändamålsenligt sätt och enligt IOGT-NTO:s värderingar och mål.

Revisorerna har särskilt sett på

- den interna kontrollen
- kvalitet och trygghet i redovisningen och den finansiella rapporteringen
- IT-system och säkerhet
- projektredovisning
- skattefrågor.

Granskningen är upplagd i en cyklisk revision som löper under en fyraårsperiod, med fokus på vissa frågor en eller två gånger, medan revisorerna följer upp andra frågor beroende på hur stor risken bedöms vara. De förtroendevalda revisorerna har stor samverkan med de auktoriserade revisorerna och har gemensamma möten med dem. De följer verksamheten genom att läsa protokoll från förbundsstyrelsen, arbetsutskottet och riksstyrelsen, och tar del av andra handlingar och underlag. De gör besök på kansliet och talar med företrädare för olika verksamheter, och har samtalat med generalsekreteraren, förbundsordföranden och vice ordföranden för att skaffa ett bra underlag. Revisorerna ser exempelvis på policyer, attestordningar och löneunderlagsrapporter.

Sammantaget ansåg revisorerna att de hade ett bra underlag för sina uttalanden om 2011 och 2012.

Revisorerna tillstyrkte att kongressen skulle fastställa resultaträkningarna och balansräkningarna för 2011 och 2012 och att kongressen skulle bevilja styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2011 och 2012.

Kongressen beslöt

att lägga revisorernas berättelser för 2011 och 2012 till handlingarna.

Beslut om fastställande av balansräkningar och resultaträkningar för 2011 och 2012

Kongressen beslöt

att fastställa resultaträkningarna för 2011 och 2012.

Beslut om ansvarsfrihet för ledamöterna i förbundsstyrelsen

Kongressen beslöt

att bevilja IOGT-NTO:s förbundsstyrelse ansvarsfrihet för förvaltningen under 2011 och 2012.

Hälsningar

Lasse Reuterberg hälsade från Sveriges Blåbandsförbund. Han tackade för att Blå bandet hade fått komma till kongressen och berättade att han var nyvald förbundsordförande i Blå bandet sedan en vecka. Han tyckte att det var synd att alla inte känner till Blå bandet, som ju är en i princip lika gammal organisation som IOGT-NTO. Han skulle arbeta för att göra Blå bandet till ett lika starkt varumärke som IOGT-NTO.

Blå bandets nykterhetslöfte lyder: ”Jag lovar att med Guds hjälp inte använda alkohol och andra droger, samt att på lämpligt sätt motverka dessa drogers bruk”. En stor debatt hade blossat upp inför Blå bandets kongress i förra veckan – många medlemmar tycker att det inte är i tiden att det står ”med Guds hjälp” i löftet. Frågan återremitterades till styrelsen. Lasse Reuterberg trodde att det var bra att se över löftesfrågan: om nykterhetsorganisationerna ska ha nykterhetslöften och vad de ska innehålla. Det tråkiga med debatten om löftet är att den har överglänst Blå bandets arbetet för att begränsa berusningsdrickandet. Blå bandet driver flera saker. En av de största är arbetet för att utrota ungdomsfylleriet. Varje år turnerar Blå bandet med kampanjen ”Nykter midsommar för barnens skull”. Förbundet driver också kampanjerna ”Lyssna till barnen” och ”Ingen alkohol före 18”, liksom IOGT-NTO har sin Vit Jul-kampanj. Vi har sett att de samlade kampanjerna som är riktade mot ungdomar ger resultat med minskat drickande bland ungdomar och en senare debutålder för alkohol.

Lasse Reuterberg konstaterade att motståndet är tufft från alkohollobbyn. Han nämnde livsmedelskedjan City Gross’ planer på att leverera vin till dörren i samband med sina matkasseleveranser. Nykterhetsorganisationerna måste vara en stark motkraft tillsammans. Om alla nykterhetsorganisationerna kan kraftsamla om vissa saker, trodde han att vi kan påverka det allmänna klimatet i Sverige.

Lasse Reuterberg önskade IOGT-NTO en riktigt bra kongress och lycka och framgång.

IOGT-NTO:s förbundsordförande Anna Carlstedt tackade för de varma hälsningarna och konstaterade att man behöver systerorganisationer i arbetet. Hon noterade att IOGT-NTO och Ungdomens Nykterhetsförbund hade fått bra genomslag i medierna i frågan om City Gross’ vinleveranser under gårdagen. Hon tyckte att det var roligt att få arbeta med Blå bandet under politikerveckan i Almedalen och skickade Blå bandet en hälsning samt ett presentkort på IOGT-NTO:s bok *Nyktra former* med bilder på historiska nykterhetsaffischer, som skulle ges ut efter sommaren.

Marit Barene hälsade från Det Norske Totalavholdsselskap (DNT), där hon är projektledare för projektet Idrett utan alkohol. Hon berättade att hon blev lamslagen när hon såg myllret av människor på kongressens invigningsfest. DNT har 2 000 medlemmar. DNT arbetar på många områden, bland annat med alkoholpolitik och kulturutveckling. Eftersom många människor upplever dryckeskulturen som viktig har DNT sökt föra fram alkoholfria val som det första valet inom projektet God helgestart. Inom projektet Idrett utan alkohol medverkar DNT till alkoholfria idrottsarrangemang, arbetar för alkoholfri läktarkultur och sponsrar flera kända idrottare som har helt alkoholfri livsstil. DNT

samarbetar med Norges Idrettsforbund och ska ordna en konferens om idrott utan alkohol. Marit Barene avslutade med en historia om en präst som var intresserad av rusgiftfrågor. Vid söndagsgudstjänsten ställde han fram tre glas, ett fullt med rök och cigarettfimpar, ett fullt med sprit och ett fullt med jord. Prästen tog sedan upp en stel och stendöd metmask ur det första glaset, en metmask som hade druckit sig till döds ur det andra, och en pigg och levande mask ur det tredje, och frågade församlingen vilken slutsats som skulle dras. En dam långt bak i kyrkan sade: ”Om du röker och dricker mycket, blir du fri från mask!” Marit Barene önskade IOGT-NTO lycka till med kongressen och det fortsatta arbetet. Hon hoppades att någon från IOGT-NTO skulle komma till DNT:s landsmöte i Hamar. Hon gav förbundsordförande Anna Carlstedt en jogging-t-shirt med texten på nynorsk: ”Idrett utan alkohol”.

Anna Carlstedt tackade Marit Barene och sade att de norska nykterhetsorganisationerna alltid var viktiga för IOGT-NTO, och att organisationerna alltid hade ett fint utbyte av idéer och metoder. Ganska ofta stjal IOGT-NTO metoder och idéer från Norge, som blir ett växthus för idéer vi kan använda. Ibland går utbytet i motsatt riktning, som med (H)vit jul.

30

Motion nr 3 – Ansvarig för den lokala alkohol- och narkotikapolitiken

Motionären Björn Karlsson, ombud från Jämtlands län, yrkade bifall till motionen.

Han tyckte att det kändes bra att förbundsstyrelsen delade hans uppfattning om att de lokala insatserna kring alkohol- och narkotikapolitiken är viktiga. Men förbundsstyrelsen hade inget bra förslag till beslut. Han visste att det egentligen är mål och verksamhetsinriktning som talar om *vad* vi ska göra. Det här är kanske mer en *hur*-fråga. Men den ger praktisk möjlighet att genomföra vad-frågorna i mål och verksamhetsinriktning. Han skrev motionen som nyss återvald distriktsordförande i Jämtlands län. Kanske kan han skylla på okunskap om IOGT-NTO:s kampanj, som var hemlig tills distriktsordförandena fick information vid en telefonkonferens nyligen – då ljusnade det, och nu vet han vad kampanjen ska syssla med.

Björn Karlsson sade att det görs en del lokala politiska kampanjer i IOGT-NTO-landet. Men det finns idéer som inte blir genomförda och som skulle kunna genomföras med hjälp. Distrikten behöver mer handfast hjälp genom en kompetent centralt anställd person som kan alkohollagen och som kan besöka distrikten och hjälpa dem att skriva, lägga upp strategier, hänvisa till lagstiftningen. Det är bra att utvecklingskonsulenter finns, men de har inte nog mycket tid, och deras uppgift är inte sätta sig in i alkoholpolitiken på detaljnivå. De gör stor nytta, men på organisatorisk nivå.

Björn Karlsson tyckte inte att det hjälper distriktet att centralt anställd personal sitter i Stockholm och har till uppgift att följa utvecklingen. Det är viktigt att framhålla rörelsen har mycket kompetent och kunnig central personal och en kompetent och kunnig förbundsstyrelse. Men det är viktigt att den kunskapen också sprids till distrikten. Förslaget borde genomföras, helst redan i år innan den partipolitiska valrörelsen börjar. I motionens att-sats står att en ny tjänst ska tillsättas. Det betyder inte det behöver anställas en ny person. Med fördel kan omfördelning ske av centrala tjänster som redan finns. Kansliet behöver inte bli större – det är redan både för stort och dyrt för organisationen.

Siv Bard, förbundsstyrelsen, sade att förbundsstyrelsen tycker att frågan är viktig, men att frågan hur arbetet ska genomföras inte ska beslutas av kongressen.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 3 – *Ansvarig för den lokala alkohol- och narkotikapolitiken.*

Gunvor Nygren, beredningsgrupp 1, redogjorde för gruppens diskussion och förslag. Beredningsgruppen hade noterat att ansvariga för alkohol- och narkotikapolitik finns på IOGT-NTO:s kansli.

Beredningsgrupp 1 föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 3 – *Ansvarig för den lokala alkohol- och narkotikapolitiken.*

Jimmie Norberg, Göteborgs och Bohus län, betonade att det är viktigt med lokal alkoholpolitik. Nyligen fördes en hätsk debatt i Göteborg kring krogarnas öppettider. Många lokala förmågor passade på att försöka påverka sina lokala politiker. Det är just genom lokalt alkoholpolitiskt engagemang vi verkligen kan göra skillnad. Och det måste komma från oss medlemmar, från gräsrotterna, inte från kansliet. Jimmie Norberg trodde att de alkoholpolitiska tjänstemännen vi har i dag är oss behjälpliga när vi behöver. Att koppla de nationella frågorna och EU-frågorna till den lokala alkoholpolitiken vore guld värt. Vi måste bli bättre på att utnyttja de tjänster som finns. Jimmie Norberg yrkade avslag på motionen och bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Cecilia Lindholm, Jämtlands län, tyckte att det inte alls fungerar bra i dag. Information förs inte ut till olika delar av landet. Vi behöver någon som kan hjälpa oss ute i landet, särskilt om vi ska dra in internationell politik, sade hon.

Jan Ekman, Dalarna, menade att det inte behövdes en central person som skulle göra detta. Däremot behövde konsultenterna utbildning om bland annat kommunallagen. När till exempel en idrottsförening söker alkoholtillstånd i strid med kommunens egna principer, och kommunen ger tillstånd mot reglerna, krävs det kunskap för att göra överklaganden rätt väg.

Peder Lundgren, Västerbotten, hade varit med i studiecirkeln IOGT-NTO möter EU. Han hade varit i Bryssel i maj och hade blivit imponerad av människorna som var med och av ledningen av studiecirkeln. Men han saknade det lokala engagemanget i alkoholpolitiken och blev glad när han läste motionsförslaget, som han tyckte var bra. Peder Lundgren yrkade bifall till motionen.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, förklarade att alla tyckte att frågan var viktig, men vidhöll att fråga om hur arbetet ska organiseras inte skulle inte hanteras på kongressen. Han föreslog att distrikten skulle avdela någon att gå på seminariet Alkoholpolitisk verktygslåda på fredagen under kongressen. Han berättade också att IOGT-NTO har tagit fram ett material om lokal alkoholpolitik i Västra Götalands-regionen. När materialet har prövats, ska det utvidgas till ett centralt material, om det är hållbart. Jan Linde föreslog också att distrikt och föreningar skulle bjuda in Per Leimar, IOGT-NTO:s politiska sekreterare för alkoholfrågor, för att hålla föredrag där han bryter ned den internationella alkoholpolitiken på läns- och kommunnivå. Alkoholpolitiken är svårare att förstå på lokal nivå än på riksnivå, eftersom den ser olika ut i varje kommun.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, stödde förbundsstyrelsens avslagsyrkande. Han berättade att han har sysslat mycket med lokalt arbete om alkohol- och narkotikapolitik i Örnsköldsviks kommun och i Västernorrlands län. IOGT-NTO-kretsen har en alkoholpolitisk kommitté med ett i dag väl fungerande nätverk i Örnsköldsviks kommun. Men ett sådant uppstår inte snabbt. För att få resultat måste man arbeta lokalt och långsiktigt mot politikerna. Han hade svårt att se att en ny tjänst skulle förändra det. Han instämde med Jan Linde i att man måste arbeta mot den politiska sfären beroende på hur den är organiserad lokalt. Gunnar Eklöf erbjöd Björn Karlsson och de andra som hade efterfrågat hjälp att komma och låta kommittén i Örnsköldsvik berätta hur den arbetade.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 3 – *Ansvarig för den lokala alkohol- och narkotikapolitiken.*

§ 31

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades för lunch klockan 12.05.

Torsdagen den 27 juni

TREDJE SESSIONEN

Ordf: Siw Hallbert
Anders Häregård

Sekr: Mikaela Bexar
Gunilla Ragnarsson

§ 32

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 13.30, då ordföranden meddelade att 329 personer hade tittat på kongressen på webben.

§ 33

Justering av röstlängden

Sven Hallbert, Göteborgs och Bohus län, ersatte Anna-Karin Nilsson.

§ 34

Veteranmedalj

Förbundsordförande Anna Carlstedt ville presentera nästa mottagare av veteranmedaljen med att börja i andra världskrigets Frankrike och sluta vid ett köksbord. Stéphane Hessel var en soldat som hamnade i koncentrationsläger men lyckades ta sig därifrån och anslöt sig till den franska motståndsrörelsen i England. Senare blev han som diplomat engagerad i FN, där han var en av dem som skrev deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna. Härom året gav han ut skriften Indignez-vous (Bli upprörd), där han hävdar att det största hotet mot mänskligheten är likgiltigheten. Motsatsen till likgiltighet – engagemang och tron att det går att förändra – personifieras av många i vår rörelse, men i dag är det *en* sådan person som ska uppmärksammas. Hennes namn har dykt upp i diskussionerna kring veteranmedaljen flera gånger, men Anna har inte varit säker på att hon ser sig som en veteran eller vill bli uppmärksammad på det här sättet. Som Sven-Olov Carlsson har sagt kan man dock ge medaljen även till någon som är ”mitt i steget”. Och det är här Anna hamnar vid ett köksbord. Mottagaren av medaljen är en person som alltid slåss mot likgiltigheten. Hon har gjort en otroligt skillnad för väldigt många, i det stora och det lilla. Att sitta vid hennes köksbord är att som att docka i en batteriladdningsstation; det vet alla som har suttit där.

Personen i fråga är uppvuxen i Skövde, där hon var aktiv i 17 Thor och i scoutkåren. Hennes pappa, Fredrik ”Jägaren” Karlsson, var även han var mycket aktiv i IOGT:s scoutförbund. Själv har hon suttit i förbundsstyrelsen för IOGT:s scoutförbund och efter sammanslagningen för NSF. Hon brinner för IOGT-NTO och NSF och har också ett engagemang för handikappade. Hon har varit distriktskonsulent i Stockholm, verksamhetschef för NBV Stockholms län, sekreterare i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse, vice ordförande i KSAN, ordförande i FUB Botkyrka-Salem och ledamot i en av Stockholms byggnadsföreningar. År 2012 avgick hon som ledamot i Stiftelsen Dagöholms Behandlingshem. Hon är också en stolt och engagerad mormor till Kira.

Anna lärde känna mottagaren för många år sen när hon jobbade på ett Juniskollo som mottagaren förestod tillsammans med sin make Sven. Där stod hon i köket och plåstrade om stora och små både på insidan och utsidan. Eftersom Anna känner henne personligen ville

hon betona att det inte är hon som ligger bakom beslutet om veteranmedaljen. Anna avslutade med att säga att mottagaren har betytt otroligt mycket för henne ända sedan de sågs för första gången på kollot 1993, och de har haft fantastiska diskussioner vid köksbordet. Hon var stolt och rörd över att kunna dela ut IOGT-NTO:s veteranmedalj till Mai Eriksson. Extra roligt var att just denna medalj har reparerats av silversmeden Petronella Eriksson, som är Mais dotter. Och så väl lagad var den, att Anna nästan inte kunde öppna spännet.

Mai Eriksson tackade och berättade att hon nyligen hade pratat med sin mamma om tiden som blåvinge. Mamman hade hållit med Mai om att hon inte hade varit någon bra blåvinge; Mai borde ha varit vargunge i stället. Mai beskrev sig också som diversearbetare; bland annat har hon drivit en scoutkår enbart för förståndshandikappade. Till sina största meriter räknade hon att hon en gång fick in Anna Carlstedt i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse.

§ 35

Ordningsfråga

Gunnar Eklöf, Västernorrland, anknöt till en hjärtefråga för den nyblivna veteranmedaljören Mai Eriksson genom att uppmärksamma tillgängligheten i kongresslokalen. Skulle man kunna ordna så att det blev bättre plats för rullstolar och rullatorer?

§ 36

Förbundsstyrelsens förslag nr 1 – Substitutionsbehandling

Carl-Åke Andersson föredrog förbundsstyrelsens förslag. Med hänsyn till gårdagens seminarium och beredningsgruppens behandling skulle han hålla sig kort. Han berättade att kongressen 2011 gav förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för helt drogfri behandling på våra behandlingshem. Förbundsstyrelsen tillsatte en utredning som arbetade med frågan under drygt ett års tid, och Carl-Åke ville tacka den för ett väl utfört arbete.

Utredningen hade fyra direktiv: att klargöra definitionen av drogfri behandling, att klargöra syftet med IOGT-NTO:s behandlingshem, att ta del av forskning om och erfarenheter av behandling utan substitution samt att utreda konsekvenserna av en drogfri behandling på våra behandlingshem. Utredningen kom fram till att drogfri behandling är behandling fri från läkemedel som är narkotikaklassade och ges i samband med behandling av opiatberoende. Den presenterade också fyra scenarier: ett där man beslutar att behandlingshemmen själva får hantera frågan, ett där IOGT-NTO tar initiativ till ett avtrappningsprogram, ett med båda dessa inslag och ett där man beslutar att substitutionsbehandling inte får förekomma på behandlingshemmen. De båda behandlingshemmen Dagöholm och Nyhyttan drivs av en stiftelse respektive ett aktiebolag men kan styras genom att IOGT-NTO utser ledamöter i deras styrelser.

Förbundsstyrelsen har haft möda med frågan. Den har konstaterat att det finns både för- och nackdelar med substitutionsbehandling men kommit fram till att vi enbart ska erbjuda drogfri behandling. Drogfrihet är en del i våra mål och ska vara huvudalternativet i behandlingen. Substitutionsbehandling medför ett stort "läckage" av preparat. Läckaget sker dock inte nödvändigtvis från våra behandlinghem; Carl-Åke vet av egen erfarenhet att Dagöholm håller superkoll. Vidare är substitutionsbehandlingen livslång och många vittnar om kroppsliga och själsliga förändringar under behandlingen. Förbundsstyrelsen vill poängtera att bruk av narkotikaklassade läkemedel för behandling accepteras för medlemskap. Det kan finnas medlemmar som går på substitutionsbehandling på andra behandlingshem, och vi ska vara öppna och välkomnande. Förbundsstyrelsen fastnade för att inte lägga för mycket krut på att diskutera substitutionsbehandlingens positiva och negativa effekter utan riktade in sig på om vi ska bedriva sådan behandling på våra behandlingshem. Styrelsen kom fram till att andra kan sköta det och att vi kan profilera våra hem med drogfri behandling.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

- att IOGT-NTO:s behandlingshem ska erbjuda en behandlingsmiljö fri från substitutionsbehandling,
- att IOGT-NTO:s behandlingshem ska profilera sig med helt drogfri behandling,
- att uppdra till IOGT-NTO:s förbundsstyrelse att, i ett brett rådslag med medlemmarna, återkomma till nästa kongress med ett förslag till social plattform samt
- att IOGT-NTO i samarbete med bland andra våra behandlingshem fortsätter att utveckla kamratstödsverksamheten runt om i landet.

Vid förbundsstyrelsens beredning av ärendet reserverade sig Kjell-Ove Oscarsson och Åsa Hagman mot att IOGT-NTO:s behandlingshem ska erbjuda en behandlingsmiljö fri från substitutionsbehandling. I reservationen föreslår de i stället kongressen besluta

- att rekommendera IOGT-NTO:s behandlingshem att ta initiativ till en metodutveckling, för att permanent avsluta läkemedelsassisterad behandling.

Gunvor Nygren föredrog yttrandet från beredningsgrupp 1 och uppgav att gruppen hade diskuterat frågan länge. Beredningsgruppen föreslog kongressen besluta

- att bifalla förbundsstyrelsens förslag med tillägget "och det sociala företaget" i den fjärde att-satsen.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till sin och Åsa Hagmans reservation. Såvitt han mindes var detta första gången någonsin som han hade reserverat sig på förbundsplanet. Han hade som ledamot i utredningen arbetat med frågan sedan förra våren och menade att den inte var lätt. Förbundsstyrelsen kom fram till att det bland annat ur ett folkrörelsenperspektiv är viktigt att upphöra med substitutionsbehandling, och så kan man se det. Reservanterna ville dock att vi ska ta ett större ansvar här. Våra behandlingshem skulle kunna vara en spjutspets och hjälpa människor att trappa ned sin substitutionsbehandling. Kjell-Ove såg det som knepigt att den som t.ex. är anställd hos oss och vill bli fri metadon inte får komma till Dagöholm.

Anne-Maj Björnholt, Östergötland, tackade förbundsstyrelsen för att den lagt ned så mycket arbete i en känslig fråga, och hon ansåg att förbundsstyrelsen hade fattat ett förnuftigt beslut. Även den grupp som gjort utredningen hade gjort ett bra arbete, ansåg hon. Anne-Maj berättade också om sin egen bakgrund, som hon ansåg visar att beroendesjukdomen är "rättvis" som till och med kan drabba den som så gott som är infödd i rörelsen. Hon var som barn "annorlunda" men var lycklig nog att hitta juniorerna och UNF där hon blev accepterad som hon var. Men under barndomen medicinerades hon med medicin som påverkade hjärnan, och när hon blev vuxen och medicinen togs bort började hon självmedicinera. Till slut mårde hon så dåligt att hon bestämde sig för att hon inte ville ha mer droger. Då gick hon till doktorn för att ta reda på vad som fel på henne, och hon fick veta att det inte var något fel utan bara en dysfunktion, add. Hon vill inte vara en del i en organisation som inte har insikten om att en drog alltid är en drog. Som UNF:arna sjunger: Droger gör dig passiv. Hon avslutade med att yrka bifall till förbundsstyrelsens förslag och föreslog även kongressen besluta

- att uppdra åt förbundsstyrelsen att i ett brett rådslag med medlemmar återkomma till nästa kongress med förslag på om det finns möjlighet för IOGT-NTO-rörelsen att bedriva ett avgiftningsprogram och ett behandlingsprogram enbart inriktat på avgiftning och återhämtning av livet efter avgiftningstiden.

Carl-Åke Andersson uppgav att förbundsstyrelsen ställer sig bakom beredningsgruppens tillägg. Vidare yrkade han för förbundsstyrelsens räkning avslag på Anne-Maj Björnholms yrkande och uppgav att våra behandlingshem inte har resurser att själva ta fram en modell eller process för avgiftning, något som är medicinskt komplicerat och kräver både läkare och forskare.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, replikerade att hennes tanke inte var att de befintliga behandlingshemmen ska göra detta. Hon uppgav att hon vill att Dagöholm ska vara drogfritt och tillade att Dagöholm i dag läcker.

§ 37

Hälsning

Ulf Olsson, ordförande för kommunstyrelsen i Borås, hälsade alla hjärtligt välkomna hit och berättade lite om staden och dess näringsliv. Denna "mot all förmodan" regniga dag nämnde han också att Borås har fler soltimmar än Karlstad – men när det regnar så regnar det rejält. Han berättade också om Borås sommartorsdagar, då det numera kan vara 20 000 människor i stan. I kväll är det premiär för året, och arrangemanget genomförs i samarbete med IOGT-NTO. Det finns dock ett problem med sommartorsdagarna, och det är alkoholen. Den diskussion som förekommer om sommartorsdagarna handlar om hur man ska minska det problemet. Han såg IOGT-NTO lokalt som en viktig organisation och en stor kunskapskälla i denna och andra frågor. Han nämnde också att kommunfullmäktige nyligen har haft en viktig diskussion om krogarnas stängningstider, och det har förvånat honom hur mycket okunskap det fortfarande finns hos många politiker om alkoholens skadeverkningar. Ulf avrundade med att säga att vi har ett viktigt arbete och är en stark rörelse med stark utveckling. Han ville försöka ta del av kongressens debatter på olika sätt och hoppades att kongressen skulle få del av hans vackra stad.

Förbundsordförande Anna Carlstedt svarade att Borås har varit en väldigt bra stad att ha kongress i. Anna såg fram emot kvällen och hoppades att vi skulle kunna sätta ett avtryck. Hon hälsade tillbaka till kommunen och tackade Ulf Olsson för att han gästade kongressen.

§ 38

Fortsatt behandling av förbundsstyrelsens förslag nr 1 – Substitutionsbehandling

Mai Eriksson, som hade rest till kongressen enkom för att yttra sig i den här debatten, förklarade att frågan engagerar henne därför att det har att göra med att inte sortera människor. Det är något som är viktigt för henne, som under barndomen fått höra mycket om vad som hände under andra världskriget och som dessutom arbetar med människor med utvecklingsstörning. Mai sade att IOGT-NTO alltid har varit en organisation där alla har plats, utom möjligen de som sorterar bort andra. Hon såg det som orimligt att en medlem som går på substitution inte kan göra det på vårt behandlingshem. Idén med behandling är drogfrihet. Hon har följt sin mans arbete inom missbruksvården och kommit fram till att vi aldrig kan bestämma vad som är bäst för en människa. Det måste vara öppet för dem som vill ta del av vår verksamhet att också ta del av vår behandling. Hon glädde sig därför över reservationen och avslutade med att drogfrihet för alla är den viktigaste frågan.

Cecilia Lindholm, Jämtlands län, berättade att hon är före detta beroende och menade att det inte finns någon verklighet i att droga sig till frihet. Att tjugoåringar ska erbjudas att gå till apoteket och hämta sin drog resten av livet är löjligt, och substitution är som att ge snaps till alkoholister. Hon nämnde att det i Östersund sprids subutex från behandlingshem i området.

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till sin sin och Kjell-Ove Oscarssons reservation. Hon konstaterade att det här var en av de svåraste frågorna hon haft att ta ställning till i förbundsstyrelsen, och den blir svårare och större ju mer hon läser om den. Åsa såg det som att vi har ett större uppdrag än att ta bort den läkemedelsassisterade behandlingen från våra behandlingshem. Det handlar om att hitta metoder för att människor ska komma ur substitutionsbehandlingen. Vem driver den frågan i dag? Vi var modiga och gick före när vi startade behandlingshem, och vi borde fortsätta att vara en spjutspets genom att säga att läkemedelsassisterad behandling inte är bra och att läkemedlen sprider sig. För att ta det större samhällsansvaret borde vi försöka utveckla en metod för att få bort substitutionsbehandling från alla behandlingshem.

Hanna Broberg, Stockholm, berättade om sitt engagemang i det sociala företaget Möjligheternas hus. Hon menade att det är viktigt att även personer som går på substitutionsbehandling är välkomna; de behöver ett liv med andra människor än de gamla vännerna i drogträsket. Att ha en tydlig profil på våra behandlingshem handlar dock inte om att sortera människor utan om att ta av dem från sitt missbruk. För dem som kämpar utan substitution är det svårt att hantera att andra runtomkring går på ett preparat. Att hjälpa människor till ett helt drogfritt liv är också något som rimmar med IOGT-NTO:s syn på droger. Däremot får vi acceptera att det ser olika ut efter behandlingen. Hanna gav sitt stöd åt förbundsstyrelsens förslag.

Urban Nilsson, Jönköping, uppmanade ombuden att våga gå emot förbundsstyrelsen och stötta reservanterna. Han ansåg att de hade det bästa förslaget och yrkade bifall till det.

Sven Lindblom, Västernorrland, tyckte frågan var svår och hade respekt för alla som hade yttrat sig. Han uppgav att det som har lett fram till hans eget ställningstagande är att KRIS tydligt har tagit avstånd från substitutionsmetoderna. Sven sade att han med stor övertygelse yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Carola Hedman, Norrbotten, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag. Hon ville att man ska se till den enskilda missbrukaren; en del personer behöver substitution.

Carl-Åke Andersson, förbundsstyrelsen, menade att det i princip inte förekommer läckage från Dagöholm. Även om det inte går att säga att det är 100 procent tätt är kontrollen kraftig. I fråga om förslaget har han själv varit inne på Mai Erikssons linje men ändrat sig. Vi sorterar människor redan i dag, i och med att personer inte vill komma till Dagöholm för att det finns substitutionsbehandling där. Det viktiga är att vi inte sorterar människor i rörelsen; här ska man kunna vara med efter sin behandling oavsett om man går på substitution eller inte.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, sade att alla är välkomna hos oss, men på våra behandlingshem ska det vara drogfritt. När det gällde argumentet att man ska fatta sina egna beslut om behandling menade hon att den som är djupt nere i ett missbruk kan behöva hjälp att fatta beslutet. Angående läckaget från Dagöholm menade hon att det sipprar snarare än forsar. I frågan om sortering av människor ville hon säga att vi sorterar även genom att det finns pålsdjur på Dagöholm, något som utesluter allergiker. Alla får inte plats på samma hem, och vi kan skaffa ett nytt behandlingshem som är helt inriktat på dem som behöver hjälp att sluta med substitutionsbehandling.

Vivi Lovelock framhöll att man passiviserar människor genom att ge dem droger. Om subutexbehandling hade syftat till drogfrihet hade det varit en annan fråga, men det är en

underhållsbehandling som varar resten av livet. Dessutom ligger återfall i sjukdomens natur. Om en person som har tillgång till statliga droger återfaller, är de drogerna en resurs som gör det möjligt att köpa andra droger.

Ingvar Holgerson, Skaraborg, berättade att han sysslar med kamratstödsverksamhet dit det kommer kamrater som är ”statligt drogade”. De blir inte drogfria och använder subutex för att känna sig lugna. Han påminde om vår grundsats om ett drogfritt samhälle och konstaterade att han denna gång inte var överens med Kjell-Ove Oscarsson. Ingvar yrkade sedan bifall till förbundsstyrelsens och beredningsgruppens förslag.

Jan Ekman, Dalarna, sade att vår affärsidé är drogfrihet och att den ska slå igenom i den verksamhet vi har, däribland behandlingshemmen. Förbundsstyrelsen kan om den vill återkomma med förslag om ett behandlingshem för dem som går på substitutionsbehandling, men de hem vi har nu ska vara drogfria.

Thomas Johansson, Västernorrland, tyckte att det var lysande att Dagöholm diskuterades på en kongress. Han ansåg att IOGT-NTO ska stå för drogfrihet och tyckte att Åsa Hagman hade sagt kloka saker. Vi kan fortfarande driva frågan om att utveckla substitutionsbehandling, men förslaget är drogfria behandlingshem. Thomas yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag och till förslaget från beredningsgruppen, som från början var hans.

Mai Eriksson såg läckage som ett stort problem och menade att vi måste gå i bräschen för ett samhälle där det är så svårt som möjligt att sälja vidare. Vilken typ av behandling som ska väljas såg hon dock som en fråga mellan individen och läkaren, och hon ansåg att våra behandlingshem ska vara öppna oavsett hur man väljer. Vidare tyckte Mai att Åsa Hagman hade uttryckt kloka tankar om att detta är en vidare fråga.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, påpekade mot bakgrund av debatten att hans förslag inte gick ut på att öka användningen av substitutionsbehandling utan att rekommendera behandlingshemmen – vilket egentligen borde ha varit förbundsstyrelsen – att ta initiativ till metodutveckling för att permanent avsluta läkemedelsassisterad behandling. Han förstod inte hur man kan argumentera så starkt mot att utveckla en metod.

Jimmie Norberg, Göteborgs och Bohus län, ansåg att frågan är svår men hade till slut fastnat för det inkluderande. Han funderade på hur vi kan inkludera så många som möjligt i vår kamp för en nyktrare värld.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, tyckte att frågan är svår och komplicerad men ändå går att göra väldigt enkel, något som hon ansåg att bland andra Hanna Broberg hade argumenterat väl för. Det handlar enligt Andrine om vad IOGT-NTO:s behandlingshem ska ha för linje – självklart ska vi gå i spetsen och ha helt drogfria behandlingshem. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Bela Levemon, Norrbotten, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag och berättade att hon har arbetat inom socialtjänsten. Hon ville uppmärksamma möjligheten att välja och ansåg att IOGT-NTO ska stå för det drogfria alternativet. Enligt henne är det oerhört viktigt att missbrukare kan välja ett helt drogfritt alternativ, särskilt som opiatmissbrukare brukar erbjudas substitution.

Marika Isetorp, Älvsborg, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag med beredningsgruppens tillägg. Hon anförde att debatten hade stärkt henne i att det är viktigt att vi har drogfria behandlingshem.

Kristin Eriksson, Blekinge, yrkade även hon bifall till förbundsstyrelsens förslag med beredningsgruppens tillägg. Hon såg det som självklart att behandlingen ska vara drogfri och menade att det inte ska finnas någonting som kan hålla sjukdomen kvar.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag med beredningsgruppens tillägg till den fjärde attsatsen samt

att avslå Anne-Maj Björnholms förslag.

Urban Nilson, Jönköping, reserverade sig mot beslutet till förmån för förslaget i reservationen till förbundsstyrelsens förslag.

§ 39

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades för kaffe klockan 15.05.

Torsdag den 27 juni

FJÄRDE SESSIONEN

Ordf: Anders Häregård
Birgitta Olli

Sekr: Gunilla Ragnarsson
Magnus Molin

§ 40

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 15.40 med sång nr 60 "Trots allt".

§ 41

Hälsning

Dietmar Kahn hälsade från IOGT och Forut Tyskland. Det var inte första gången han besökte Sverige men väl första gången på IOGT-NTO:s kongress trots att han varit medlem i IOGT i mer än 30 år. Han är ordförande i Forut Tyskland och medlem i regionstyrelsen för IOGT Niedersachsen. I Tyskland har det varit stora diskussioner om organisationens framtid i samband med att IOGT firar 125 år 2014. Dietmar hävdade att det finns en risk att glömma här och nu och därmed slösa bort tid och kraft och också förlora medlemmar. Man behöver bra ledarskap i förändringstider. Tyska IOGT värvar medlemmar genom sitt rehabiliteringsarbete. Den typen av medlemmar behöver lång tid för att må bra och lära sig IOGT:s arbetsätt och livsstil. Det är en uppenbar risk att man ger upp och lämnar organisationen innan man är redo att engagera sig i ledande sysslor. Dietmar avslutade med att önska kongressen bra beslut och ett lyckat ledarskap för alla styrelsemedlemmar.

Anna Carlstedt påminde om att världen är vårt fält. Tyska IOGT är ett föredöme för oss när det gäller behandlingsfrågor. Hon bad Dietmar ta tillbaka en hälsning från oss till sin organisation och gav honom en symbolisk ljuslykta.

§ 42

Justering av röstlängden

Röstlängden justerades till 98 personer.

§ 43

Motion nr 01 – IOGT-NTO:s behandlingshem ska inte erbjuda legalförskrivning

I sin motion föreslår motionären Morgan Öberg kongressen besluta

- att slå fast att IOGT-NTO:s behandlingshem, till exempel Dagöholm, inte ska erbjuda behandlingsformer med narkotikaklassade läkemedel,
- att kongressen som sin mening tillkännager IOGT-NTO:s förbundsstyrelse vad som anförts i motionen gällande inriktningen för behandlingshemmet Dagöholm samt
- att uppdra till förbundsstyrelsen att till nästa ordinarie kongress återkomma med en rapport om verksamhetens utveckling i detta avseende för Dagöholm.

Kongressen beslöt

att anse motion nr 01 *IOGT-NTO:s behandlingshem ska inte erbjuda legalföreskrivning* besvarad.

§ 44

Motion nr 2 – Läkemedelsföreskrivna mediciner

I sin motion föreslår Gun Axelsson kongressen besluta

att ta fram riktlinjer för huruvida små lokalföreningar får utesluta medlemmar ur styrelser p.g.a. att de äter medicin (narkotikaklassade så som tradolan, tramadol, morfinplåster) utskrivna av läkare p.g.a. värk samt

att i ett andra läge iscensätta en dialog i IOGT-NTO-landet för att komma framåt huruvida läkemedelsföreskrivna mediciner (även narkotikaklassade) ska jämföras med narkotiska preparat i övrigt utifrån beroendeproblematiken. Kan man hindra människor från att använda narkotikaklassade mediciner som läkare föreskriver för värk m.m. Detta för att stoppa diskussionen och motsättningarna gällande detta.

Kongressen beslöt

att avslå första att-satsen i motion nr 02,

att uppdraga åt förbundsstyrelsen att beakta skrivningarna i andra att-satsen som frågeställning i framtagandet av förslag till social plattform samt

att därmed anse andra att-satsen i motion nr 02 *Läkemedelsföreskrivna mediciner* besvarad.

§ 45

Motion nr 4 – Alkoholsmuggling

Anne-Maj Björnholtz, Östergötland, föredrog motionen i motionärens ställe.

Siv Bard, förbundsstyrelsen, delade uppfattningen att det är en viktig fråga. Dock bör det konkreta förslaget övervägas tillsammans med det övriga alkoholpolitiska arbetet för att se om det är en möjlig väg att driva frågan. Hon yrkade avslag på motionen.

Gunvor Nygren, beredningsgruppen, ansåg att det är viktigt att enskilda medlemmar engagerar sig i frågan. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Dagmar Hailer, Kronoberg menade att hon som tysk tycker att det är bra att det händer något i den här frågan. Hon yrkade bifall till de två första att-satserna och avslag på den tredje.

Anne-Maj Björnholtz; Östergötland, yrkade bifall till motionen med tillägget

att förbundsstyrelsen verkar för att sprida kunskap om hur det alkoholpolitiska arbetet ska kunna göras genom att lära oss hur man gör för att man som enskild medlem ska använda Tyskland som exempel.

Marika Isetorp, Älvsborg, yrkade bifall till den första att-satsen och avslag till de andra två-att-satserna.

Jan Ekman, Dalarna, påpekade att vi inte kan förlita oss på att svenska tullen ska inkassera pant på ölburkar. Det vore bättre att påverka Tyskland att inte sälja burkar utan pant till privatpersoner. Han föreslog följande tillägg

att använda alla möjliga kanaler för att få till stånd en ändring av Tysklands exportregler så att det inte går att sälja öl utan pant till länder utanför EU

Siv Bard yrkade avslag på tilläggsförslagen

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 04 *Alkoholsmuggling*.

§ 46

Motion nr 5 – ”Bestraffa supande föräldrar som sätter barns liv i akut fara”

Sven Lindblom, Västernorrland, tillika motionär, började med att tacka förbundsstyrelsen för tydliga svar. Han tyckte dock att det är viktigt att vi vågar sticka ut. Madeleine Leijonhufvud vågar och då borde inte nykterhetsrörelsen vara sämre.

Siv Bard, förbundsstyrelsen, föreslog kongressen besluta

att avslå motionen samt

att notera beslutet vid förra kongressen om att IOGT-NTO tydligt ska uppmärksamma barnens utsatta situation när föräldrar och andra vuxna är berusade i barns närvaro.

Gunvor Nygren, beredningsgruppen, ansåg att det är dumt att stifta lagar som är svåra att kontrollera efterföljden på. Hon yrkade avslag på motionen.

Marianne Wasserman, Västernorrland, menade att det är märkligt att man inte får slå sina barn, medan psykisk misshandel är tillåten.

Sven Lindblom, Västernorrland, menade att ingen föreslår att aga ska tillåtas. Det är också svårkontrollerat.

Jan Ekman, Dalarna, hade inget yrkande men ville ändå påpeka att det finns en lagstiftning, nämligen sociallagstiftningen. Frågan är mer komplex än att föräldrar super sig fulla inför sina barn. Det finns andra sätt som föräldrar kan göra sina barn illa på och då samhället borde ingripa.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 05 *”Bestraffa supande föräldrar som sätter barns liv i akut fara”* samt

att notera beslutet vid förra kongressen om att IOGT-NTO tydligt ska uppmärksamma barnens utsatta situation när föräldrar och andra vuxna är berusade i barns närvaro.

Motion nr 6 – Neuropsykiatriska diagnoser

Eva Estberger, Gävleborg, tillika motionär, påpekade att det är vanligt att människor med neuropsykiatriska diagnoser blir missbrukare på grund av att de inte möts med den förståelse de behöver i samhället. De kan senare bli nyktra och komma till oss och då behöver vi veta hur man gör för att bemöta dessa människor på ett bra sätt. Hon yrkade bifall till motionen.

Carl-Åke Andersson, förbundsstyrelsen, ansåg att det här är en jätteviktig fråga. Som att-satserna i motionen är formulerade är det inte rimligt att bifalla eftersom det inte är vår roll. Vi kan inte bli bäst på detta. Däremot kan vi lova att ta till oss frågan och arbeta med problemen. Förbundsstyrelsen yrkade avslag på motionen.

Gunvor Nygren, beredningsgruppen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Anne-Maj Björnholt, Östergötland, hade inget yrkande, men tyckte att detta är viktigt. Vi får många barn till oss eftersom de inte är välkomna hos andra. Hon berättade att hon som scoutledare har många barn med olika diagnoser.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, tyckte att det var en bra motion. Han höll med Anne-Maj om att vi får barnen till vår rörelse. Han yrkade bifall till den första att-satsen i motionen.

Eva Estberger, Gävleborg, tipsade om organisationen Attention som jobbar med de här frågorna. Hon berättade att hon skulle föreläsa om dessa frågor på Tollare folkhögskola. Som en första insats uppmanade hon ombudsförsamlingen att le mot folk på stan.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, ansåg att vi inte är så jättebra inom organisationen på att bemöta människor med de här funktionedsättningarna. Frågan är hur vi möter det behovet och vilka vi ska samarbeta med. Vi har KRIS och Unga KRIS i familjen.

Eva Estberger, Gävleborg, ville ge ombuden en läxa till. För en person med de här problemen är det svårt att förstå ordet "inte". Sluta använd orden inte, måste, ska och varför när man talar med dem.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, ansåg på tal om familjen att Attention borde kunna vara en liten kusin.

Kongressen beslöt efter votering med röstsiffrorna 60-37

att avslå motion nr 06 *Neuropsykiatriska sjukdomar*.

Motion nr 7 – Nykterhet som diskrimineringsgrund

I sin motion förslår Leonard Ngaosuvan kongressen besluta

att IOGT-NTO ska föra in bland sina målsättningar att nykterism ska finnas med på DOs lista på områden som är förbjudna att ha som grund för trakasserier. Detta är ett långsiktigt politiskt arbete som lättast genomförs om en stark och känd intresseorganisation som IOGT-NTO arbetar för det.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 07 *Nykterhet som diskrimineringsgrund*.

§ 49

Motion nr 8 – Samarbete mellan förbunden i nykterhetsrörelsen

I sin motion föreslår Mart Martress kongressen besluta

att utarbeta ett manifest för återkommande gemensamma uppvaktningar till riksdagen.

Kongressen beslöt

att anse motion nr 08 *Samarbete mellan förbunden i nykterhetsrörelsen* besvarad.

§ 50

Motion nr 9 – Strategisk opinionsbildning med IOGT-NTO:s rapportserie

I sin motion föreslår Morgan Öberg kongressen besluta

att uppdra till styrelsen att med start i början av 2014 påbörja utgivningen av en rapportserie i enlighet med vad som anförts i motionen,

att IOGT-NTO:s rapportserie utgår från verksamhetsområdena alkohol- och narkotikapolitiskt arbete, förebyggande arbete och socialt arbete samt

att kongressombuden vid årets kongress automatiskt får en digital prenumeration på rapportserien.

Gunvor Nygren föredrog beredningsgruppens yttrande där man tillstyrker att-sats ett och två och avslår att-sats tre i motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att anse motion nr 09 *Strategisk opinionsbildning med IOGT-NTO:s rapportserie* besvarad.

Kongressen beslöt

att besluta i enlighet med beredningsgruppens förslag.

§ 51

Motion nr 10 – Miljonlotteriet och IOGT-NTO!!!

Curt Thapper, Kronoberg, motionär, berättade att han har en bakgrund som spelmissbrukare och ofta återkommer med motioner i ärendet. Egentligen skulle han vilja få bort Miljonlotteriet och hitta andra finansieringsformer. IOGT-NTO är trots allt ganska medvetet om problemen. Man gör en hel del, kanske allt vad man kan för att ta ansvar. Vi har samtidigt ett stort behov av att tjäna pengar. Det finns folk som vill vara med och jobba med de här frågorna. Han yrkade bifall till motionen.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, ansåg att den här frågan är dubbel för organisationen. Hon tackade Curt för att han håller den levande. Miljonlotteriet har använt sig av Curt för att

öka kunskapen i de här frågorna. Det finns en lång tradition i Sverige att folkrörelser får sälja lotter. Å ena sidan gör Miljonlotteriet att IOGT-NTO inte är beroende av statsbidrag. Vi får cirka 60 miljoner kronor om året. Hur skulle vi kunna hitta de pengarna på annat sätt? Å andra sidan är det inte oproblematiskt. Spelberoendet är ett stort samhällsproblem. Förbundsstyrelsen försöker hitta andra finansieringsformer men det är inte så lätt. I dagsläget är Miljonlotteriet en organisation som vi är stolta över. Man jobbar mycket med att ta ansvar i den här frågan. Genom åren har vi sagt nej till spelformer som vi inte kan stå för. Anna yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Gunvor Nygren, beredningsgruppen, berättade att Curt Thapper deltog i beredningsgruppen och även där framfört sina åsikter. Beredningsgruppen yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Anne-Maj Björnholtz, Östergötland, hade varit med i beredningsgruppen och reserverade sig mot beredningsgruppens förslag. Hon menade att Miljonlotteriet idag är nödvändigt för IOGT-NTO:s existens. Vi är alltså spelberoende. Hon yrkade bifall till motionen med tillägget

att förbundsstyrelsen i samråd eller en tillsatt arbetsgrupp går in på djupet med hur reklamen för vårt lotteri får bedrivas. Aggressiv marknadsföring avstår vi ifrån i IOGT-NTO.

Cecilia Lindholm, Jämtlands län, påpekade att som beroendepersonlighet kan man bli beroende av precis allt. Man måste bestämma sig för vad vi absolut inte kan acceptera. Hon ville dra gränsen vid intag av personlighetsförändrande preparat.

Förbundsstyrelsen yrkade avslag till Anne-Maj's tilläggsförslag.

Kongressen beslöt

att avslå första att-satsen i motion nr 10 samt

att i övrigt anse motion nr 10 *Miljonlotteriet och IOGT-NTO!!!* besvarad.

§ 52

Hälsningar

Torsten Friberg tog plats i talarstolen och började med att gratulera Leif Larsson och Mai Eriksson till deras veteranmedaljer.

Därpå framförde han en hälsning från Våra Gårdar där han är ordförande. Han tackade IOGT-NTO för det administrativa bidrag som Våra Gårdar får. En krona från IOGT-NTO medför cirka 50 kronor från staten. Torsten noterade att han genom åren har skrivit på många försäljningsmedgivanden, vilket han inte är stolt över. Han ville framhålla att entusiasterna inte är något som fanns förr, utan de finns i högsta grad idag också. Vi rustar våra fastigheter och köper till och med nya. Vi är också duktiga på att skaffa ny teknik i våra hus.

Torsten hälsade också från Sveriges Akademikers Nykterhetsförbund, SAN, där han är ordförande. Det är kanske den minsta organisationen i nykterhetsrörelsen med sina 112 medlemmar. Det finns en målgrupp som vi är dåliga på att organisera, nämligen den postgymnasiala studievärlden. I SAN görs allt ideellt. Bland annat anordnas seminarier tillsammans med studenthälsan vid de olika universiteten och högskolorna. Torsten tackade för att han blir inbjuden till kongresserna.

Anna Carlstedt tackade Torsten Friberg och gav honom en ljuslykta.

Lisa Hallingström hälsade från Svenska Frisksportsförbundet. Frisksportarna är inte så politiska utan arbetar med hälsofrågor. Man är nykter för sin egen skull. Varje år anordnas ett riksläger med cirka 1 000-1 500 deltagare. Generationer i gemenskap är ett viktigt motto. Man vill inte dela upp sig i vuxenförbund och ungdomsförbund, vilket har inneburit problem med att få bidrag från Ungdomsstyrelsen.

Anna Carlstedt tackade för hälsningen och bad om en hälsning tillbaka. Hon gav Lisa Hallingström ett presentkort på vår nya affischbok samt en ljuslykta.

§ 53

Motion nr 11 – Spelberoende

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, föredrog motionen. Hon höll med om brödtexten men föreslog en annan att-sats, nämligen.

att IOGT-NTO-rörelsen ska verka för att endast ett begränsat antal spel per dygn får spelas på Miljonlotteriets hemsida för att visa staten och andra spel att vi tar ett större socialt ansvar för våra besökare.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, menar att det här hänger ihop med den förra motionen. Miljonlotteriet tar stort ansvar för de här frågorna. Förbundsstyrelsen yrkar avslag på motionen.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 11 *Spelberoende*.

§ 54

Motion nr 12 – Spelberoende

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, föredrog motionen. Hon yrkade bifall till motionen med tillägget

att förbundsstyrelsen tillsammans med Miljonlotteriet ser över den aggressiva reklam som Miljonlotteriet har antagit och fortsätter med.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, berättade att vi är med i spelbranschens etiska råd. Där anmäler man varandra. Hon yrkade avslag till motionen och tilläggsförslaget.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 12 *Spelberoende*.

§ 55

Hälsning

Suzan Maslygan som är ny ordförande i IOGT Danmark hälsade från organisationen. Hon ansåg att de har mycket att lära av IOGT-NTO. Det finns en ny styrelse för IOGT i Danmark som troligen är den yngsta i historien. De har firat sin 133:dje födelsedag. Organisationen är på gång att modernisera sig. De tillönskar IOGT-NTO en fortsatt bra kongress.

Ulla Jensen som är ny styrelsemedlem i IOGT Danmark berättade att deras landsmöte har en annan storlek. De har traditionellt jobbat med familjer med alkoholproblematik. De utökar nu sitt område även till hasch och andra droger. I Danmark finns alkohol i de flesta sammanhang och man kan köpa alkohol överallt om man är 16 år. De vill ge unga en möjlighet att engagera sig i alkoholfria miljöer. IOGT-NTO är en stor inspiration för organisationen. Ulla Jensen hoppas på ett stort utbyte med den svenska organisationen.

Anna Carlstedt kontrade med att om Danmark talar om IOGT-NTO som en förebild så är danska IOGT mycket intressant för oss med sin sociala verksamhet. De fick varsin ljuslykta att ta med hem till Danmark

§ 56

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades till följande dag.

Fredagen den 28 juni

FEMTE SESSIONEN

Ordf.: Birgitta Olli
Lars Larsson

Sekr.: Magnus Molin
Gunilla Zimmermann

§ 57

Parentation

Mai Eriksson höll en stämningsfull och innerlig parentation över de som inte längre är bland oss.

§ 58

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 08.45.

§ 59

Justering av röstlängd

Andreas Ericsson, Stockholm, ersätts av Björn Berglin.

§ 60

Jämställdhetsmätning

Tobias Tengström gick igenom resultatet av första dagens jämställdhetsmätning. Bland annat kunde konstateras att 55 anföranden från talarstolen kom från kvinnor jämfört med 32 från män och att talartiden fördelades på 1 timme 49 minuter för kvinnor och 1 timme 12 minuter för män.

§ 61

Förbundsstyrelsens förslag nr 2 – Folkhögskoleutredning

Andrine Winter, föredrog förbundsstyrelsens förslag nr 2 om Folkhögskoleutredning. Hon kunde dra sig till minnes sitt första minne av våra folkhögskolor när hon vid 12 års ålder åkte från Vara till Tollare för en grundkurs i alkoholpolitik i UNF, och folkbildning fanns naturligtvis med på schemat som hölls av folkbildningsgiganten Lars Svedberg.

Han sade att "Våra folkhögskolor är en vapensmedja för en bättre värld" och 20 år senare döpte hon sin blogg till Andrines vapensmedja för en bättre värld, så det har satt sig i henne och hon är en som är förälskad i folkbildning. Rektorn på Wendelsberg, Sven Östberg, uttrycker det så här: "Vi utbildar framtidens världsförbättrare och livsnjutare". Det är också förbundsstyrelsens utgångspunkt, när vi nu väljer att sätta fokus på våra folkhögskolor som förtjänar bättre uppmärksamhet. Vi i IOGT-NTO är lyckligt lottade som har så många noder att hjälpa oss att uppnå vår vision.

Efter förra kongressen tillsatte förbundsstyrelsen en utredning med uppdraget att belysa hur skolorna kan bidra till att vi uppnår vår vision, de skulle också titta på ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar för skolorna i framtiden. Utredningen fick också i uppgift att se på ägarförhållanden och årsmöte samt att utreda fastigheternas roll för ekonomin och verksamheten. Som vi vet är fastigheterna en stor del av våra skolors

pedagogiska verksamhet samtidigt som det också är kostsamt att ha bra fastigheter i de lägen våra folkhögskolor finns. De som fick utredningsuppdraget är inte vilka som helst. Vi behövde några som är duktiga på folkbildning, som kan vår organisation och som besitter ett antal expertkunskaper inom till exempel ekonomi och organisations- och verksamhetsutveckling. Därför föll valet på tre eminenta herrar, de heter Per-Åke Lundin, Jonatan Hjort och Ulf Persson. Alla dessa har en lång och gedigen erfarenhet i vår organisation och på andra ställen. Till och börja med vill Andrine framföra ett tack för det jättestora jobb som ligger bakom utredningen.

Hon ville också tacka de som var med i beredningsgruppen. De hade ett intressant samtal och det märks att det finns ett stort engagemang för våra skolor. Det är kul att man nu ska få prata om skolornas framtida utmaningar.

Utredningen har hämtat kunskap från många håll. Bland annat har man haft en mängd möten och intervjuer. Man har pratat med nyckelpersoner på skolorna, rektorer, styrelseordförande och andra. Naturligtvis har man pratat med förbundsstyrelsen vid flera tillfällen. Man har även gått utanför IOGT-NTO-rörelsen för att få en bild av vad folkbildningen och folkhögskolornas utmaningar är i framtiden och vad det är som påverkar skolorna framöver.

Utredningens slutsatser är att 1) det är en otydlig koppling mellan IOGT-NTO:s kongress och skolornas styrdokument 2) effektiviseringar är nödvändiga när personalkostnaderna ökar i en högre takt än statsbidraget. Det glappet går att lösa antingen genom att man effektiviserar eller så hittar man andra intäkter och det här resonerar utredningen om 3) det finns ett behov av ökad samordning mellan våra två folkhögskolor 4) fastigheterna har ett mervärde men de kostar också mycket pengar för underhåll och det behövs investeringar för att möta framtiden inte minst inom energieffektivisering samt 5) en viss renodling av verksamheten behövs. Det finns en spretighet på till exempel de långa kurserna på Tollare.

Utifrån vår målhierarki, utredningen och hur man jobbar med andra noder, lägger förbundsstyrelsen ett antal förslag som innebär att man tar några steg för att komma vidare med utvecklingsarbetet med folkhögskolorna.

- att ställa sig positiva till idén om att "Folkhögskolans verksamhets bedrivs i linje med IOGT-NTO:s Mål och verksamhetsinriktning" som återfinns i förbundsstyrelsens motion,
- att ställa sig positiva till idén om att flytta förbundsstämmorna till efter kongressen, under hösten, dock samma år som IOGT-NTO har ordinarie kongress som återfinns i förbundsstyrelsens motion,
- att ställa sig positiva till idén om att det är folkhögskolornas förbundsstämmor som äger rätt att besluta om ersättningar och arvoden som återfinns i förbundsstyrelsens motion,
- att ställa sig positiva till idén om att förbundsstyrelsen utgör ombudsförsamlingen för respektive folkhögskolas förbundsstämmor som återfinns i förbundsstyrelsens motion,
- att uppdra till förbundsstyrelsen att föra dialog med folkhögskoleförbundens ledning utifrån kongressens fattade beslut och utredningen,
- att uppdra till förbundsstyrelsen att påbörja ett projekt i syfte att säkerställa framtida anställda på folkhögskolorna med god förankring i IOGT-NTO-rörelsen i linje med utredningens förslag,
- att i § 2:4 i IOGT-NTO:s stadgar lägga till "Varje ombud vid IOGT-NTO:s kongress anses också som medlem i IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Tollare och IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Wendelsberg." samt

att i § 2:7 i IOGT-NTO:s stadgar lägga till ”Varje ledamot av förbundsstyrelsen anses också som medlem i IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Tollare och IOGT-NTO:s folkhögskoleförbund Wendelsberg.”.

Jan Linde, Monica Ståhl och Kjell-Ove Oscarsson hade reserverat sig mot att § 5 i folkhögskoleförbundets stadgar ändras från ”Medlem som är ledamot i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse eller vald av ombud vid IOGT-NTO:s kongress är berättigad att vara ombud vid förbundsstämma. Ombud skall av IOGT-NTO:s förbundsstyrelse vara anmält till folkhögskoleförbundet senast fyra veckor före stämman” till ”Medlem som är ledamot av IOGT-NTO:s förbundsstyrelse är berättigad att vara ombud vid förbundsstämma.” till förmån för att i § 5 i folkhögskoleförbundets stadgar ändra ”Medlem som är ledamot i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse eller vald av ombud vid IOGT-NTO:s kongress är berättigad att vara ombud vid förbundsstämma. Ombud skall av IOGT-NTO:s förbundsstyrelse vara anmält till folkhögskoleförbundet senast fyra veckor före stämman” till ”Medlem som är ledamot av IOGT-NTO:s förbundsstyrelse samt 23 representanter utsedda av IOGT-NTO:s kongress är berättigade att vara ombud vid förbundsstämma.

Folkhögskolorna har efterlyst ett närmare samarbete med och större ansvar av huvudmannen, vilket naturligtvis är viktigt, så förbundsstyrelsen föreslår att Mål och verksamhetsinriktning blir styrdokument för skolorna. Alla noder jobbar på det här sättet.

Förbundsstyrelsen föreslår att stämman flyttas till en annan tidpunkt så att vi får ett tydligt fokus på folkhögskolorna.

De är förbundsstyrelsens uppfattning att det är rimligt att skolornas stämmor kan besluta om eventuella ersättningar och arvoden till styrelsen och andra.

När det gäller ombudsförsamlingen föreslås att förbundsstyrelsen skall vara ombudsförsamling, eftersom det är kongressen som beslutar om Mål och verksamhetsinriktning och om skolornas inriktning. Då är det också logiskt att förbundsstyrelsen på stämman effektuerar det man beslutat om på kongressen.

Det finns ytterligare delar som kräver fortsatta samtal med folkhögskolorna som till exempel andra stadgefrågor och hur vi implementerar arbetet med Mål och verksamhetsinriktning, så förbundsstyrelsen ber om kongressens välsnignelse för att fortsätta den dialogen för att komma vidare.

Det är viktigt att det är medlemmar som jobbar på skolorna för att kunna förmedla huvudmannens värderingar och sätt att jobba till de som finns i skolmiljön. Därför föreslår förbundsstyrelsen att ett projekt om hur vi långsiktigt säkerställer att personalen på våra skolor är medlemmar genomförs. Där har vi ett jobb att göra tillsammans.

Till sist föreslår man ett par stadgeförändringar som är nödvändiga att göra för skolornas juridiska legitimitet.

Förslaget läggs i form av en motion till folkhögskoleförbundets stämmor för att säkerställa att diskussionen kan föras även där.

Andrine Winther avslutade med att konstatera att så länge hon kunde överblicka, har inga diskussioner om folkhögskolorna förekommit, så det ska bli jättekul och jätteintressant.

Camilla Sandström, Gävleborg, föredrog beredningsgruppens yttrande. En omfattande diskussion hade förts i beredningsgruppen då många olika åsikter kom fram och många synvinklar ventilerades. Gruppen ansåg frågan vara mycket komplex. Dock ansåg majoriteten att förslagen ska diskuteras både på kongressen och på förbundsstämmorna och att våra

folkhögskolors roll måste diskuteras ytterligare.

Därför föreslår beredningsgrupp 2 kongressen besluta

- att avslå förbundsstyrelsens första att-sats,
- att avslå förbundsstyrelsens andra att-sats,
- att avslå förbundsstyrelsens tredje att-sats,
- att avslå förbundsstyrelsens fjärde att-sats till förmån för den lagda reservationen,
- att bifalla förbundsstyrelsens femte att-sats,
- att bifalla förbundsstyrelsens sjätte att-sats,
- att avslå förbundsstyrelsens sjunde att-sats samt
- att avslå förbundsstyrelsens åttonde att-sats.

Jan Ekman, Dalarna, utgick från beredningsgruppens förslag men hade några nya, för att kunna få med lite träning i föreningsteknik och föreslog kongressen besluta

- att ställa sig positiva till idén om att "Folkhögskolornas verksamhet bedrivs i linje med IOGT-NTO:s Mål och Verksamhetsinriktning",
- att ställa sig positiva till idén om att flytta förbundsstämmorna till annan tid än IOGT-NTO:s kongress,
- att ställa sig positiva till idén om att det är folkhögskolornas förbundsstämmor som äger rätt att besluta om ersättningar och arvoden,
- att ställa sig positiv till att förbundsstyrelsen och ett ombud från varje distrikt utgör ombuds församling för respektive folkhögskolas förbundsstämma,
- att distriktet på sitt distriktsårsmöte väljer en representant till skolornas förbundsstämmor,
- att uppdra åt förbundsstyrelsen att föra en dialog med folkhögskoleförbundens ledning utifrån kongressens fattade beslut och utredning,
- att uppdra åt förbundsstyrelsen att påbörja ett projekt i syfte att säkerställa framtida anställda på folkhögskolorna med god förankring i nykterhetsrörelsen i linje med utredningens förslag,
- att uppdra åt förbundsstyrelsen att göra de stadgeändringar som eventuellt behövs för att genomföra lagda förslag,
- att ge förbundsstyrelsen mandat att göra de ändringar av redaktionell karaktär som behövs för att implementera ovanstående i olika typer av styrdokument som finns,
- att ge förbundsstyrelsen i mandat att ta fram ytterligare styrdokument som kan behövas samt
- att ge förbundsstyrelsen mandat att delegera frågor till annan instans, exempel respektive skolans styrelse.

Han påpekade också att folkhögskolorna fungerar bra liksom kommunikationen mellan rörelsen och skolorna samt att folkhögskolorna är en resurs för hela landet.

Lisa Hallingström, Östergötland, invände mot Ekmans 7:e att-sats där det talades om förankring i nykterhetsrörelsen och menade att personalen på IOGT-NTO:s folkhögskolor ska vara insatt i vad det är IOGT-NTO-rörelsen vill och gör. Det viktiga är vad huvudmannen vill.

Anders A. Aronsson, ordförande i Tollarestyrelsen, hade med sig en hälsning från ett 100-års firande för Gösta Vestlund, Tollares första rektor, det är en folkbildningslegend det! En mäktig upplevelse. Fonden som är satt att driva Vestlund-dagarna om folkbildning i Göstas anda har redan fått ihop 450 000–500 000 kronor.

För den som läser Tollares arbetsplan och för den delen även Wendelsbergs, är kopplingen till huvudmannaorganisationen oerhört tydlig. I arbetsplaneförslaget framgår det inledningsvis att man ska bidra till uppfyllandet av IOGT-NTO:s Mål och verksamhetsinriktning. Det finns ingen otydlighet i kopplingen mellan kongresserna och skolornas styrdokument, den är oerhört tydlig.

Ser man på utredningen så finns det mycket att titta på när det gäller till exempel ekonomi. Våra skolor är väldigt bra belägna om man jämför med andra folkhögskolor. Driften måste gå ihop om man ska inte behöva tära på kapitalet. Skolornas respektive läge är mycket bra och det är en viktig marknadsföringsfördel. På Tollare får man många nya grannar och styrelsen har diskuterat hur dessa skall mötas. Det är inte helt enkla frågor, eftersom det är många aspekter att hantera.

Inte bara huvudmannens mål och verksamhetsinriktning skall tas till vara, utan folkbildningen har vidare uppgifter som utredningen syftar på. Internatet är väldigt lönsamt, kanske inte ekonomiskt men för det sociala och pedagogiska resultatet. Till den allmänna linjen kommer personer som det vanliga gymnasiet inte passar för. En hel del trasiga personer blir hela när de gått på folkhögskola. Där har internatet en oerhört stor betydelse, alltså den sociala miljöns effekt för det pedagogiska resultatet.

När det gäller stadgefrågor och sådant, så visar den nuvarande diskussionsformen, när vi diskuterar vad vi ska diskutera på på söndag, att själva diskussionsformen behöver ses över. Stadgarna och samarbetsformer behöver eftertanke för att ändras och skall inte göras över en natt. Gör inte ett lapptäcket sämre genom att lägga till ytterligare lappar.

Folkhögskolornas inställning motsvaras till stor del av beredningsgruppen förutom den fjärde att-satsen och att man även där inte gör någon förändring utan uppdrar åt folkhögskolestyrelserna och förbundsstyrelserna att göra en ordentlig genomgång av formerna för folkhögskoleverksamheten och återkomma med ett genomarbetat stadgeförslag till nästa kongress.

Sven Lindblom, Västernorrland, begärde ordet för att stötta Jan Ekmans förslag att komplettera ombuds församlingen med distriktsrepresentanter. Han tyckte också att det är dåligt skött att det är så få medlemmar på dessa skolor. Det ska vara meriterande att vara medlem, menade han och tillade att han aldrig sett en lärartjänst utannonseras i Accent och önskade en mer aktiv rekrytering av personal som har medlemskap i IOGT-NTO-rörelsen.

Ulf Eriksson, Dalarna, frågade hur många lärare som idag är medlemmar.

Johnny Boström, Värmland, sade att det är jättehärligt med förbundsstyrelsens engagemang! Det har diskuterats i förbundsstyrelsen, en utredning är tillsatt och man har gått vidare med några förslag. Han menade att folkhögskolornas överlevnad är viktigt för IOGT-NTO-

rörelsen. Kongressen ska diskutera folkhögskolorna som en del av Mål och verksamhetsinriktning men han undrade samtidigt om det räcker med att få in det i stadgarna eller om det behövs mer. Syftet med besluten måste vara att vi säger att folkhögsskolorna bibehålls och att intresset för folkhögskolorna ska öka. Motionsbehandlingen på stämmorna bör inte få låsningar på grund av beslut här på kongressen. Men vi får vara försiktiga så att stadgarna ändras på bästa sätt och att vi inte får det lapptäcke Anders A. Aronsson talade om.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, tackade för stödet under gårdagen och som gammal tollarant, var det roligt att höra diskussionen. Det är upp till oss alla att föra folkhögsskolorna vidare. De som är anställda behöver ha en grund i rörelsen. När man är på Tollare som gäst som står utanför IOGT-NTO-rörelsen är det väldigt skönt att veta att de man möter på skolan är någon som delar IOGT-NTO-rörelsens värderingar.

Ingrid Jägerhed, Wendelsberg, upplyste om att på Wendelsberg är 60 procent av lärarna medlemmar och att på Tollare är siffran 33 procent. Mål och verksamhetsinriktning är en arbetsplan, den ska inte stå i stadgarna. Stadgefrågorna ska tas på stämmorna, och vi kan inte binda ombuds församlingen till händer och fötter. Från folkhögskoleförbundens sida vill man gärna diskutera förändringar, men det måste ske i en bra ordning. Hon tillstod också att hon var lite besviken på förbundsstyrelsens förslag om folkhögskolorna. Hade man haft möjlighet att föra en diskussion före kongressen, kunde många frågor ha varit lösta.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, var glad över att kunna hävda att hela förbundsstyrelsen är på hugget i den här frågan. I våra grunddokument säger vi att vi är en kulturorganisation med folkbildning som metod. Vi har hittills haft fokus på att ta ansvar för och utveckla NBV, nu flyttar vi fokus till våra folkhögskolor.

Som ägare och huvudman formulerar IOGT-NTO vad man vill med sina skolor, och staten talar om vilka ambitioner den har. Ägarnas intentioner väger tyngre än myndigheternas. Statens villkor mot folkhögskolorna är vidöppna och vi kan vara ganska tydliga med vad vi vill åstadkomma.

Vi lägger ett stort ansvar och förtroende på folkhögskolornas styrelser att utveckla och förbättra arbetet.

IOGT-NTO har under mandatperioden tagit fram en utbildningsstrategi och där har man formulerat en bildningssyn.

I fråga om det ekonomiska stödet till folkhögskolorna, tar vi det som självklart att förbundet stöder folkhögskolorna med bidrag, men de flesta huvudmän har inte såna möjligheter. Det är en unik situation. Wendelsberg får till och med bidrag från kommunen.

Det ska vara meriterande att vara IOGT-NTO-medlem. Vi behöver en strategi. Allmän kurs måste finnas och de lärarna måste vara meriterade i sina respektive ämnen.

Till sist nämnde Jan Linde att han meddelat avvikande uppfattning i förbundsstyrelsens förslag vad gäller fjärde att-satsen angående ombuds församlingen.

§ 62

Ordningsfråga

Maria Haglund, Uppsala län, sade att hon tyckte det var roligt att diskutera stora frågor och att det gör en ödmjuk inför historien. Hon menade att folkhögskoleförbunden och dess styrelser måste få vara med i debatten och var därför osäker på om frågan diskuteras i rätt forum och yrkade

att förbundsstyrelsens förslag nr 2 angående folkhögskoleutredningen diskuteras på folkhögskoleförbundens stämmor.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, påpekade att frågan funnits på bordet sedan november 2011 och att det är väldigt, väldigt viktigt att huvudmannens kongress diskuterar och tar ställning till frågan om våra folkhögskolors framtid. Alla parter finns i rummet, låt oss diskutera frågan här och nu, tillade hon, och yrkade därmed avslag på Maria Haglunds förslag.

Ingrid Jägerhed, Wendelsberg, påtalade att även om alla parter finns i rummet, kan inte alla parter lägga förslag. Om man ska vara lite kritisk mot förbundsstyrelsen, så har folkhögskoleförbunden fått väldigt lite tid att överhuvudtaget diskutera och penetrera frågan och ta del av förbundsstyrelsens förslag innan man fattar ett beslut. Frågan borde diskuteras när parterna är jämställda och det är vi inte idag.

Lisa Hallingström, Östergötland, tyckte att kongressen kan diskutera övergripande mål, men inte peta i stadgar och andra organisatoriska frågor, det är folkhögskolestämmornas görande.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, sade att att-satserna är formulerade så att kongressen ska ställa sig positiv till ett antal förslag, då man tar med sig en inriktning in till folkhögskolestämmorna där de konkreta besluten tas. På folkhögskoleförbundens stämmor har även förbundsstyrelsen rösträtt men det är IOGT-NTO:s kongress som beslutar om sin inriktning på sina folkhögskolor. Vi måste fundera över varför vi har folkhögskolor om vi inte på kongressen tar det ansvar vi borde ta.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, frågade om kongressen inte kan besluta om att ha debatten på folkhögskoleförbundens stämmor.

Kongressen beslöt

att avslå Maria Haglunds förslag och därmed fortsätta debatten.

§ 63

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades klockan 10.00 för kaffe.

Fredagen den 28 juni

SJÄTTE SESSIONEN

Ordf: Birgitta Olli
Lars Larsson

Sekr: Magnus Molin
Gunilla Zimmermann

§ 64

Återupptagande

Förhandlingar återupptogs kl. 10.35.

§ 65

Fortsatt behandling av Förbundsstyrelsens förslag nr 2 – Folkhögskoleutredning

Mikael Lindström, Jämtlands län, menade att det inte är någon tvekan om att folkhögskolorna är en viktig resurs och även en del av marknadsföringen av IOGT-NTO-rörelsen. Vi kongressombud och förbundsstyrelsen har ett ansvar för inriktningen på folkhögskolorna. Om vi har en strategi här på kongressen blir det lättare att fatta beslut på stämmorna.

När det gäller ombudsförsamlingarna, instämde Mikael Lindström med Jan Ekmans förslag om att ha representation från distrikten med i församlingen. En egen ombudsförsamling kan också vara tydligare om folkhögskoleförbunden får en egen utsedd ombudsförsamling i enlighet med förbundsstyrelsen förslag och Jan Ekmans tilläggsförslag. , Det kan vara bra att ha folkhögskoleförbundsstämmorna på hösten för att få tid till att förbereda de förändringar eller inriktningar man vill göra under kommande år.

Mikael Lindström kommenterade också det som Anders A. Aronsson och Ingrid Jägerhed varit inne på om att det är tydliga kopplingar mellan kongressen och skolornas styrdokument och var därför fundersam på varför de då inte ville ha en skrivning i stadgarna om att följa Mål och verksamhetsinriktning. Till sist yrkade han bifall till Jan Ekmans tilläggsförslag om ombudsförsamling och i övrigt till förbundsstyrelsens förslag.

Jan Ekman, Dalarna, förtydligade sitt förslag om distriktsrepresentation och sade att för att få kontinuitet ska företrädarna för distrikten kunna väljas på mer än ett år. Dessa kan då kontaktas av folkhögskolorna för att synas på till exempel utbildningsmässor i länen och därför har han lagt in de två sista att-satserna om att man ska ge fullmakt åt de som ska fatta besluten.

Tomas Johansson, Norrbotten, blev himla glad när Andrine beskrev det så bra med noder, aldrig förut på kongresser har det diskuterats så mycket om noderna. Folkhögskolorna har diskuterats i tidigare förbundsstyrelser men nu har man gjort en utredning. Det glädde honom att man diskuterar det här på kongressen och sätter ut målen. Det handlar om engagemang för frågan och vi är engagerade och då måste vi vara med och sätta målen. De anställdas medlemskap är oerhört viktigt, för det är det som är engagemang. Historien och framtiden är engagemang och det ska vi ha bland våra lärare på Tollare och Wendelsberg.

När det gäller ekonomin har vi rätten och resurserna så vi kan fatta det beslut vi vill. Det ska inte vara pengarna som styr när vi beslutar. Därför stöttade han också Jan Ekmans förslag om ombudsförsamling, det är viktigt att skolorna har stöd i hela landet.

Joakim Löfbom, Västerbotten, tyckte att det var en intressant diskussion och började med att hålla med föregående talare. Det är bra med representation från distrikten. Han höll också med Ingrid Jägerhed om att vissa formella beslut bör fattas på stämmorna men inriktingsbeslut kan fattas av kongressen. Att ställa sig positiv till vissa förslag är smart, för det kan förenkla processen under folkhögsskoleförbundens stämmor. Därefter föreslog han kongressen besluta följande ändring i Lindes med flera reservation i förbundsstyrelsen

att ställa sig positiva till att medlem som är ledamot av IOGT-NTO:s förbundsstyrelse samt 23 representanter för distrikten, en från respektive IOGT-NTO-distrikt, utsedda av IOGT-NTO:s kongress, är berättigad att vara ombud vid förbundsstämma.

Förbundsstyrelsens första att-sats ändras till följande ordalydelse

att ställa sig positiv till idén om att folkhögsskolornas verksamhet bedrivs i linje med IOGT-NTO:s mål och verksamhetsinriktning.

att stryka orden "under hösten" i förbundsstyrelsens andra att-sats samt

att bifalla förbundsstyrelsens fjärde, femte och sjätte att-sats.

Carina Dagbro, Västerbotten, berättade att hon skulle aldrig stått i kongressens talarstol om det inte varit för all den folkbildning vi har i IOGT-NTO-rörelsen. Det hon fått lära sig genom folkbildningen är värt mer än de universitetspoäng hon senare förskaffat sig. Det är det som gjort att hon kunna jobba som chef och ledare i över arton år. Socialpolitiska frågor har alltid varit viktiga för henne och särskilt det Anders A. Aronsson var inne på med den sociala miljön och internatens betydelse för vilka pedagogiska effekter det har. Utredningens förslag om att Tollare ska avskaffa internaten reagerade hon starkt på. Även om hon inte själv gått på folkhögskola, kan hon se det pedagogiska värdet.

Kongressen som huvuman och ägare ska fastställa mål och inriktning och inte diskutera detaljer men vad som är detaljer eller inte har vi olika uppfattningar om.

Om ungdomar från andra delar av landet ska kunna gå på våra folkhögskolor, måste internaten finnas. Hon avslutade med att yrka bifall till Joakim Löfboms förslag

Anders A. Aronsson, Tollare, återkom till hur vi vill ha processen. Han menade att det var härligt med det oförblommerade engagemanget för folkhögskolorna och folkbildningen även om man är oense om hur processen för att gå vidare ska se ut. Han konstaterade att Joakim Löfboms förslag till förändringar av förbundsstyrelsens första att-sats är helt i linje med det som står i verksamhetsplanerna för både Tollare och Wendelsberg. Däremot är man inte ense om att IOGT-NTO:s mål och verksamhetsinriktning skall in i stadgarna utan de bör präglade arbetsplaner och andra inriktningsdokument man har på skolorna, på det sätt som det redan görs.

Frågor om distriktsombud, stämmor med mera borde hanteras på det sätt som Tollares och Wendelsbergs styrelser har angivit i svaret till förbundsstyrelsens motion, nämligen att folkhögsskolestyrelserna i samråd med IOGT-NTO:s förbundsstyrelse utarbetar ett förslag till nya stadgar att tas upp på förbundsstämmorna 2015. Gör inget lapptäcke genom småförändringar nu, det är nog knöligt som det är redan. Tollares och Wendelsbergs styrelser ställer sig positiva till beredningsgruppens förslag, förutom fjärde att-satsen som innebär en stadgeförändring. För egen del kunde Anders. A. Aronsson ställa sig bakom Joakim Löfboms ändringsförslag till förbundsstyrelsens första att-sats.

Maria Haglund, Uppsala län, förtydligade att det är självklart kongressen ska besluta om mål och inriktningar. Givetvis ska det alltid finnas med när vi diskuterar verksamheten, det är ju jätteviktiga frågor. Uppsalabänken menar att beslut om detaljer, som hur ombud ska utses

och såna saker, ska fattas på folkhögskoleförbundens stämmor, och de yrkade genom Maria Haglund att kongressens beslutar

att bifalla beredningsgruppens att-satser utom fjärde att-satsen,

att avslå beredningsgruppens fjärde att-sats,

att avslå förbundsstyrelsens fjärde att-sats,

att avslå Lindes med fleras reservation till fjärde att-satsen,

att avslå Jan Ekmans förslag,

att avslå Joakim Löfboms ändringsförslag till Lindes med fleras reservation.

För personlig del ställde hon sig bakom Joakim Löfboms ändrings förslag till förbundsstyrelsens första att-sats.

Leif Spännar, Värmland, berättade som sin folkhögskolebakgrund. Han gick på Wendelsberg samtidigt som Lars Svedberg och kommit tillbaka på senare år i styrelsen för Wendelsberg, vilket känns hedrande. Han instämde i Anders A. Aronsson och Carina Dagbros syn på internatverksamheten som tyvärr inte finansieras till fullo av de krympande statsbidragen. Styrelsen gör stora insatser för att få det att gå runt. På Wendelsberg vet man hur man effektiviserar, ifall någon i förbundet behöver idéer. Han yrkade att, i enlighet med Anders A. Aronssons föredragning, kongressen beslutar

att bifalla att-sats 1, 2, 3, 5, 6, 7 och 8 i beredningsgruppens förslag,

att avslå förbundsstyrelsens fjärde att-sats,

att uppdra åt folkhögskoleförbundens styrelser att i samråd med IOGT-NTO:s förbundsstyrelse utarbeta förslag till nya stadgar för folkhögskoleförbunden samt

att förslagen läggs fram till kommande förbundsstämmor 2015.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, uttryckte sin glädje över diskussionen kommit till stånd och att så många från olika delar av landet har deltagit. Mycket klokt har sagts och förbundsstyrelsen är villiga till att ta till sig argument. Förbundsstyrelsen yrkar bifall respektive avslag på följande punkter

- 1) Förbundsstyrelsen yrkar bifall till Jan Ekmans andra att-sats om tidpunkt för förbundsstämmorna
- 2) Förbundsstyrelsen yrkar bifall till Jan Ekmans fjärde att-sats om ombuds församling samt att det är distriktsårsmötet som utser "sin" representant
- 3) Förbundsstyrelsen yrkar avslag på Jan Ekmans sjunde att-sats om att ändra till "god förankring i nykterhetsrörelsen" i stället för IOGT-NTO-rörelsen
- 4) Förbundsstyrelsen yrkar avslag på Jan Ekmans åttonde att-sats om att förbundsstyrelsen kan göra stadgeförändringar i folkhögskoleförbundens stadgar
- 5) Förbundsstyrelsen yrkar bifall till Jan Ekmans nionde att-sats om förändringar av redaktionell karaktär
- 6) Förbundsstyrelsen yrkar bifall till Jan Ekmans tionde att-sats om förbundsstyrelsens möjlighet att upprätta ytterligare styrdokument
- 7) Förbundsstyrelsen yrkar bifall till Jan Ekmans elfte att-sats om att delegera frågor till annan instans till exempel respektive skolas styrelse.

Hon uppmanade också andra förslagsställare att jämkas sig med Jan Ekmans, av förbundsstyrelsen tillstyrkta, förslag. För presidietts skull.

Andrine Winther citerade sedan ur ändamålsparagrafen (§ 1) i folkhögskoleförbundens stadgar: "Folkhögskoleförbundets ändamål är att driva IOGT-NTO:s folkhögskola" det är allt som står. Förbundsstyrelsen tycker att det ska bli tydligare vad uppdraget är. Man anser också att det är viktigt att det står i stadgarna. Även i detta avseende har förbundsstyrelsen lyssnat på debatten och ändrar förbundsstyrelsens första att-sats till att lyda

"att ställa sig positiva till idén om att folkhögskolornas verksamhet bedrivs i linje med av kongressen beslutade styrdokument"

Då får man ett bredare uppdrag. En ny skrivning till § 1 i folkhögskoleförbundens stadgar ska tas fram till folkhögskoleförbundens stämmor. Alla ombud uppmanades att ta del i diskussionen fram till dess.

Andrine konstaterade att eftersom folkhögskoleförbundens styrelser inte själva har lagt några förslag till förändring av stadgarna, så har förbundsstyrelsen agerat på det sättet man kan och lagt en motion på det man vill förändra. Efter att ha lyssnat på debatten drar förbundsstyrelsen tillbaka sina två sista att-satser, att-sats sju och åtta, till förmån för en diskussion med folkhögskoleförbundens styrelser om resterande stadgar.

Slutligen kunde Andrine notera att även om det inte finns något förslag om internatverksamheten, så är det en fråga som engagerar, även förbundsstyrelsen.

Lisa Hallingström, Östergötland, yrkade på att i propositionsordningen ta besluten ett och ett, så att man kan bifalla enbart de förslag man vill. Hon yrkade även bifall till Leif Spännars tredje att-sats om att folkhögskolestyrelserna, i samråd med förbundsstyrelsen, gör en stadgeöversyn. Hon yrkade därefter avslag på Joakim Löfboms yrkande om tidpunkt för folkhögskoleförbundens stämmor. Hon önskade också förtydligande från förbundsstyrelsen i deras ändringsförslag till förbundsstyrelsens första att-sats, det lät i motiveringen som det är en stadgeändring som förelås, men hon kunde inte utläsa det i det faktiska förslaget.

Replik av Andrine Winther, förbundsstyrelsen, som förtydligade sitt tidigare inlägg med att säga att det som kongressen har att ta ställning till är den text som lästes upp. På folkhögskoleförbundens stämmor kommer sedan motionen upp om att ta in det i stadgarna fast med en annan text än den som står i motionen. Det är därför man ber om kongressens hjälp med att formulera den texten.

Jan Ekman, påpekade att det i Jan Lindes med flera reservation var väldigt svårt att se vad skillnaden är mellan texterna. På andra håll i kongressmaterialet är det gjort i form av en tabell så att det är lätt att förstå skillnaden mellan de olika förslagen.

Rune Nilsson, Stockholm, folkbildare sen lång tid tillbaka, före detta rektor på Tollare och före detta ordförande i NBV, sade att det han ville lyfta var förbundsstyrelsens sjätte att-sats om att uppdraga åt förbundsstyrelsen att påbörja ett projekt i syfte att säkerställa framtida anställda på folkhögskolorna med god förankring i IOGT-NTO-rörelsen. Han önskade att som medskick att den nya förbundsstyrelsen ska ta ett ansvar för att all personal ska vara medlemmar, även de som inte är lärare. Det räcker inte med att man ska vara medlem, man ska också erbjudas uppdrag och engagemang i rörelsen. Förbundsstyrelsen kan ha i uppgift att utnyttja all personal på folkhögskolorna till att dela med sig av uppdrag. Det nämns i utredningen att skolorna ska vara en bas för medlemsrekrytering. Andra studerande måste svara för det, det kan inte personalen göra. I projektet som föreslås måste förbundet vara med och satsa resurser på att få eleverna att bli medlemmar. Då kommer vi till den sociala miljöns betydelse. För att det ska få effekt måste vi ha många elever som är medlemmar

redan när de kommer dit och blir aktiva med att rekrytera sina studiekamrater till exempel genom att även studenter kan få uppdrag som förbundsstyrelsen kan hjälpa till att ta fram. Dessa två medskick vill Rune göra till förbundsstyrelsen sjätte att-sats.

Anders A. Aronsson, Tollare, förtydligade att förslaget i sjätte att-satsen gäller all personal. När det gäller förbundsstyrelsens reviderade första att-sats och förslaget om vad som ska stå i portalparagrafen, påpekade han att det är en utmärkt skrivning men det är ju inte automatiskt att man ska ändra stadgarna. Det är väl något stadgeöversynen får titta på. Förutom de av kongressen beslutade styrdokumenterna finns det andra viktiga folkbildningsuppgifter som borde stå med i den paragrafen. Dessutom kan stadgeöversynen i folkhögskoleförbundet leda till konsekvensändringar i IOGT-NTO:s stadgar och då är det inget som hindrar förbundsstyrelsen att föreslå detta till nästa kongress.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, beklagade att redigeringen av Lindes med flera reservation var svårtgenomtränglig men att nu jämkar sig reservanterna med Jan Ekmans av förbundsstyrelsens tillstyrkta förslag om ombudsförsamling.

Per Wihlborg, Skåne, påpekade att det i förbundsstyrelsens reviderade första att-sats borde stå "IOGT-NTO:s kongress" inte "kongressen".

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, började med att jämkna förbundsstyrelsens förslag med Per Wihlborgs förslag om ändring i förbundsstyrelsens första att-sats.

I frågan om stadgeöversyn höll Åsa Hagman med om att det är något som måste göras i god ordning. Men när det gäller vilka styrdokument som ska gälla är det jätteviktig fråga för förbundsstyrelsen. Vi som huvudmän, kongressen, ska kunna ta ansvar. Så länge vi är överens är det inga problem men när man ska försöka få det att rulla framåt nu, från och med folkhögskoleförbundets stämmor. Det är viktigt att vi vet vilka dokument det är som gäller.

Därför har förbundsstyrelsen lagt det förslag som ska fattas i dag, till folkhögskoleförbundets stämmor har vi lagt motioner som rör hur deras stadgar ska ändras. Då kommer vi tillbaka med ett förslag. Skälet till att vi vill att stadgarnas ska ändras redan i år är att vi vill att det är den här kongressen som ska ha möjlighet att påverka de delar som denna stämma beslutar om. Det påverkar inte stadgeöversynen i övrigt men den här frågan är så viktig att vi vill att ett beslut fattas redan vid det här tillfället.

Joakim Löfbom, Västerbotten, jämkade sig med förbundsstyrelsens reviderade första att-sats och samt med Jan Ekman av förbundsstyrelsens tillstyrkta fjärde att-sats angående ombudsförsamling.

Bengt Isaksson, Jönköping, tyckte det var roligt att förbundsstyrelsen "nyktrat till" i fråga om folkhögskoleutredningen. För honom är folkhögskolorna en jättefråga, de betyder oerhört mycket för honom personligen efter två årskurser på Wendelsberg och sexton år i skolans styrelse. Skolan betydde en allt djupare förankring i rörelsen. Att utse ombudsförsamling är en viktig fråga. Det ursprungliga förslaget med enbart förbundsstyrelsen innebar ett koncern-tänkande och det är inte bra i en folkrörelse. Han tillströkte därmed de förslag som gav IOGT-NTO-distrikten representationsmöjligheter på folkhögskoleförbundets stämmor.

Markus Strömbom, Gotland, önskade att få se alla förslag med jämkningar på skärmen.

Birgitta Olli, presidieordförande, föredrog förslaget till propositionsordning.

Kongressen beslöt

att ställa sig positiv till idén om att folkhögskolornas verksamhet bedrivs i linje med av IOGT-NTO-kongressen beslutade styrdokument,

- att ställa sig positiv till idén om att flytta förbundsstämmorna till annan tid, dock samma år som IOGT-NTO har ordinarie kongress,
- att ställa sig positiv till idén om att det är folkhögskolornas förbundsstämmor som äger rätt att besluta om ersättningar och arvoden som återfinns i förbundsstyrelsens motion,
- att ställa sig positiv till att förbundsstyrelsen och ett ombud för varje distrikt utgör ombuds församlingen för respektive folkhögskolas förbundsstämma och att dessa utses på distriktsårsmötena,
- att uppdra till förbundsstyrelsen att föra dialog med folkhögskoleförbundens ledning utifrån kongressens fattade beslut och utredningen,
- att uppdra till förbundsstyrelsen att påbörja ett projekt i syfte att säkerställa framtida anställda på folkhögskolorna med god förankring i IOGT-NTO-rörelsen i linje med utredningens förslag,
- att uppdra åt folkhögskoleförbundens styrelser att i samråd med IOGT-NTO:s förbundsstyrelse utarbeta förslag till nya stadgar för folkhögskoleförbunden,
- att förslagen läggs fram till kommande förbundsstämmor 2015,
- att avslå förslaget att uppdra åt förbundsstyrelsen att göra de stadgeändringar som eventuellt behövs för att genomföra lagda förslag,
- att ge förbundsstyrelsen mandat att göra de ändringar av redaktionell karaktär som behövs för att implementera ovanstående i olika typer av styrdokument som finns samt
- att ge förbundsstyrelsen mandat att delegera frågor till annan instans, till exempel respektive skolas styrelse.

§ 66

Hälsning

Ludvig Alholt, vd i Miljonlotteriet, berättade att han är lyckligt lottad, som får jobba med något av det mest fantastiska som finns, nämligen människors drömmar, en av de mest grundläggande saker som driver Miljonlotteriet. Han är stolt över att jobba där och stolt över att vara en del av IOGT-NTO-rörelsen. Drömmen innehåller allt för honom. Den skapar fantastiska vinster för dem som är med och spelar och fantastiska möjligheter för rörelsen att förverkliga drömmar. IOGT-NTO-rörelsen vill förverkliga människors drömmar. Han visade bilder som illustrerade utvecklingen och poängterade att det ligger mycket hårt arbete bakom resultaten. Miljonlotteriet är ett riktigt bra bevis på att vi har ett gott ändamål. Vid kongresserna i Göteborg och Åre pratades mycket om pengar. Nu visade han en bild som väckte förtjusning hos deltagarna. Den visade en omsättning på 1 500 miljoner. Någon, kanske Bamse, har sagt att när man är stark och stor måste man vara snäll. För oss innebär det att ta ett spelansvar. För Miljonlotteriet och IOGT-NTO är detta ansvar en viktig del. Vi har drivit frågan om en 18-årsgräns för spel och lotterier, och därigenom har vi förändrat inställningen hos andra aktörer i branschen också. Vi är ledande i spelansvar. Vår stora uppgift är att få alla aktörer att bli duktiga på det. För att ta ytterligare ett steg i rätt riktning för att ta ett större ansvar har Miljonlotteriet utarbetat en spelansvarsstandard. Samarbetet med IOGT-NTO har aldrig varit närmare och mer effektivt än nu. Miljonlotteriet vill vara en förlängning av IOGT-NTO och sprida information om vad IOGT-NTO gör. En nyhet är att Miljonlotteriet kommer att bli en del av tv-programmet "Pengarna på bordet". Det blir ett fint skyltfönster för IOGT-NTO-rörelsen, då vi får tillfälle att visa filmer om verksamheten. Så bra

kan det bli när vi arbetar tillsammans. Paulo Roberto kommer att vara programledare och vinna tittarnas hjärtan. När han beskriver ändamålet och vad IOGT-NTO gör reser sig håret på Ludvig.

Förbundsordförande Anna Carlstedt tackade för att Ludvig Alholt inte bara är en driftig vd utan framförallt en engagerad medlem. Man känner att Miljonlotteriet och IOGT-NTO är samma sak för honom. Som tack överlämnade hon fem presentkort på den nya affischboken att lotta ut.

§ 67

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades klockan 12.00 för lunch.

Fredagen den 28 juni

SJUNDE SESSIONEN

Ordf.: Siw Hallbert
Anders Häregård

Sekr.: Magnus Andersson
Mikaela Bexar

§ 68

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 13.30.

§ 69

Justering av röstlängd

Sven Hallbert trädde in som ombud för Göteborgs och Bohus län i stället för Barbro Ohlson.

§ 70

Hälsningar

Helge Kolstad hälsade först från Nordiska Godtemplarrådet, NGR. Han började hälsningen med orden ”Systrar och bröder” och konstaterade att det passade, eftersom NGR nog är den enda institution i den nordiska nykterhetsrörelsen som bär ett namn där ”godtemplar” fortfarande är utskrivet. Han menade att när vi har fjärrmat oss från detta, är det en symbol för att vi inte längre ser på syskonskapet som något som är begränsat till dem som finns innanför vår egen orden. Syskonskapet har blivit ett universellt begrepp för oss – vi talar om systrar och bröder som hela mänskligheten. Han noterade att IOGT-NTO utgör den största delen av NGR, och uttryckte på de mindre medlemsorganisationernas vägnar tacksamhet för att IOGT-NTO finns och upprätthåller de nordiska förbindelserna. Det är nästan en livsnödvändighet för vissa av de små organisationerna.

Helge Kolstad blev litet nostalgisk av besöket på kongressen. Han hade upplevt i andra länder att den kultur som sådana kongresser representerar är i förfall. I Norge är de inte så populära som de en gång var, utan samlar knappt fler än dem som är delegater. Han menade att det allvarliga är att det är nästan omöjligt att återupprätta kongresstraditionen, om man en gång har kommit bort från den. Att träffa vänner från tidigare år är den viktigaste grunden för att deltagare kommer tillbaka. Det måste ni ta vara på! uppmanade Helge Kolstad kongressen. Han förklarade att han blev särskilt glad när han såg många människor han inte känner, eftersom det betyder att det finns förnyelse i organisationen och att människor kommer in som är ”nyomvända” och har energi.

Helge Kolstad berättade att det gick ganska bra att driva IOGT i Norge. Efter att ha minskat sitt medlemstal till ett par tusen har organisationen nu fem tusen medlemmar. IOGT i Norge hade lärt av IOGT-NTO och gav sig ut för att tala med folk och värva medlemmar. IOGT i Norge och Det Norske Totalavholdsselskap (DNT) hade också försökt genomföra en sammanslagning liksom IOGT och NTO i Sverige gjorde 1970. Organisationerna förhandlade och kom fram till att de hade identiska samhällsuppdrag. Men sammanslagningen lyckades inte. Därefter utvärderade IOGT i Norge sin verksamhet med 25–30 anställda i bland annat sociala projekt, och kom fram till att den är sund och bärkraftig.

Helge Kolstad berättade att han hade deltagit i ett internationellt möte under förmiddagen, som påminde honom om att världen är vårt fält. Problemen kan inte lösas bara i Sverige. Vi har de resurser som krävs för att resa frågan internationellt, och vi har lyckats över all förväntan. Åran är i hög grad IOGT-NTO:s i Sverige. Han manade IOGT-NTO: Var klara över er historiska roll – ni är spjutspetsen, ni har de nödvändiga resurserna för att ge IOGT i världen den insats som behövs. Var gärna verksamma nationellt, men glöm inte det internationella! Vi behöver er.

Förbundsordförande Anna Carlstedt sade att det är bra att vara en del av en större internationell gemenskap och påminde igen om att IOGT-NTO har ett gott utbyte av metoder och idéer med de norska nykterhetsorganisationerna. Hon påminde sig ett samtal med Helge Kolstad, som då var internationell president i IOGT, på en skumpig bussresa utanför Arusha vid IOGT:s kulturkonferens i Tanzania 1996. Då fick Helge Kolstad henne att våga satsa på sitt yrke och bli forskare, och hon vet att han har haft den rollen för många människor över hela världen. Anna Carlstedt hälsade tillbaka till IOGT i Norge, och tyckte att det var fantastiskt att se hur organisationen växer och utvecklar nya, spännande metoder.

Eva Olofsson, riksdagsledamot för vänsterpartiet och ledamot av riksdagens socialutskott, tackade för inbjudan till kongressen och möjligheten att hålla ett anförande. Hon betecknade IOGT-NTO som en mycket viktig organisation. Som riksdagsledmot märker hon hur stark alkoholproducenternas och alkoholförsäljarnas lobbyverksamhet är. IOGT-NTO är den starkaste organisationen som arbetar emot – det tackade Eva Olofsson för. Hon noterade att matkedjan City Gross samtidigt som IOGT-NTO:s kongress började hade presenterat möjligheten att beställa vinpaket tillsammans med hemleverans av matkassar genom samarbete med det danska företaget Winefinder. Eva Olofsson hade noterat att Winefinder inte klarade att hålla åldersgränserna vid hemleveranser när Ungdomens Nykterhetsförbund testade internetförsäljningen av vin. Hon kunde helt instämma med vad UNF:s ordförande Linda Engström och IOGT-NTO:s ordförande Anna Carlstedt skrev i sin debattartikel om City Gross i Svenska Dagbladet den 26 juni. Hon tyckte att man borde vara stolt över att Systembolagets vd vågar säga att näthandeln hotar alkoholmonopolet och att lagstiftningen behöver ses över, och hoppades att regeringen skulle bli tvungen att ta upp frågan om att skärpa alkoholagstiftningen. Om man kan ha skarpare regler i EU-landet Finland och EES-landet Norge, så kan man i Sverige.

Eva Olofsson noterade att de fem partier hittills har vunnit, som inte vill riskera alkoholmonopolet genom att tillåta gårdsförsäljning av alkohol, vilket egentligen innebär att starta små konkurrerande alkoholsäljande affärer. Moderaterna, Centerpartiet och Sverigedemokraterna vill tillåta gårdshandel. Hon uttryckte erkänsla till Folkpartiet och Kristdemokraterna, som var bestämda i frågan i regeringen.

Eva Olofsson förklarade att det är självklart för Vänsterpartiet att alkohol inte är vilken vara som helst, och att det är självklart för partiet att ha en solidarisk, restriktiv alkoholpolitik med folkhälsan i centrum. De två viktigaste verktygen är att begränsa tillgången genom monopol och att hålla uppe prisnivån genom hög alkoholskatt. Att hamna i beroende av alkohol och narkotika hänger också ihop med hur samhället ser ut, sade hon. Beroende, missbruk och riskbruk finns i alla samhällsklasser, men forskningen visar att hög ungdomsarbetslöshet leder till ökat missbruk. Det vore en tragedi om utvecklingen med en minskning av ungdomars alkoholbruk skulle hotas av arbetslösheten. För ungdomar gör missbruk att hela livssituationen inte fungerar. För vänsterpartiet är det tydligt att vi behöver ett solidariskt och jämlikt samhälle som satsar på välfärd och ser till att barn kan få stöd och hjälp.

Missbruksutredningen och de förslag som följde på den har varit en stor fråga, sade Eva Olofsson. Vänsterpartiet har skrivit motioner om utredningen och debatterat den. Partiet uppskattar bland annat att behandlingsansvaret inte flyttades från socialtjänsten till hälso-

och sjukvården – partiet tror att det hade haft negativa effekter. Vänsterpartiet hade velat se integrerade mottagningar för vuxna och ungdomar, liksom en missbruksgaranti. Partiet tycker att läkemedelsassisterad behandling ska finnas över hela landet, men sammankopplad med psykosocial behandling. Den människa som är berörd ska vara delaktig och själv kunna välja om läkemedel ska ingå i behandlingen. Vänsterpartiet kommer att föreslå satsningar på missbruksvården i sitt budgetförslag.

Eva Olofsson förklarade att hon uppskattar de regelbundna kontakterna med IOGT-NTO. Det är från IOGT-NTO man får de bästa faktauppgifterna om alkohol. Hon hoppades nu att City Gross skulle gå på nöten i fråga om nätförsäljning av vin, och att City Gross i stället för att få en växande marknad att tjäna pengar på hade satt i gång en diskussion som leder till en strängare alkohollagstiftning. Hon hoppades också på stopp för den kommersiella nät-handeln med alkohol. Hon tackade för allt arbete IOGT-NTO lägger ned och önskade lycka till i det fortsatta kongressarbetet.

Förbundsordförande Anna Carlstedt förklarade att IOGT-NTO hade bjudit in alla riksdagspartier till kongressen, och tackade Eva Olofsson för att hon hade kommit. Anna Carlstedt berättade att IOGT-NTO har ett utbyte med riksdagspartierna, inte minst med socialutskottet. Hon trodde att situationen i Sverige, där vi har så nära till våra politiker, nog är unik. IOGT-NTO kan få information om vad som står på agendan så att vi kan agera, politikerna kan be IOGT-NTO om faktaunderlag från forskning. Almedalsveckan är också en unik möjlighet för politiker och idéburna organisationer att träffas.

§ 71

Riksstyrelsens förslag nr 3 – Grundsatser för IOGT-NTO-rörelsen

Jan Linde, förbundsstyrelsen, gav en bakgrund till arbetet med nya grundsatser. Vid kongressen i Åre 2011 fanns ett förslag från ett gemensam arbetsgrupp för IOGT-NTO-rörelsens fyra förbund om att ersätta ordet ”grundsatser” med ”IOGT-NTO-rörelsens värdegrund”. Det blev en jättedebatt om orden, och kanske kom förslagen om förändringar i sättet att beskriva vår ideologi i skymundan. Ett brett studiearbete om förslaget genomfördes, med aktiviteter och seminier på årsmötena före kongressen i Åre. Kongressen antog inte förslaget utan uppmanade förbundsstyrelsen att komma tillbaka med ett förslag.

Den nya arbetsgruppen med representanter från rörelsens fyra förbund valde ett arbetssätt med en öppen dialog på Internet under mer än ett års tid. Medlemmarna har kommit med många synpunkter. Det omfattande arbetet i dialogform har också innehållit seminarier, aktiviteter och dialog på årsmöten. Omkring ettusen enskilda medlemmar har bidragit med åsikter.

Jan Linde förklarade att beslutet inte träder i kraft förrän IOGT-NTO:s, Ungdomens Nykterhetsförbunds och IOGT-NTO:s Juniorförbunds kongresser och Nykterhetsrörelsens Scoutförbunds förbundsmöte beslutar samma sak. Juniorförbundet hade fattat beslut under gårdagen. UNF skulle troligen fatta beslut under dagen, medan NSF:s förbundsmöte skulle hållas först under hösten.

Jan Linde berättade att § 1:1 i förslaget till ändrade stadgar slår fast vilken typ av organisation vi är. Ändringen i formuleringen är mest påtaglig i ungdomsförbundens stadgar. Förslaget innebär att grundsatserna tas in i stadgarna i § 1:2 som är gemensam för alla förbunden i rörelsen. Jan Linde läste upp förslaget till nya grundsatser. Han förklarade att arbetsgruppen hade valt begreppet personlig nykterhet, som beskriver vår levnadsvana bättre än helnykterhet – ett begrepp som gruppen inte lyckades definiera. Grundsatserna har tre bärande idéer: demokrati, solidaritet, och nykterhet. Arbetsgruppen hade kommit fram till att inte tala om alkoholtraditionen utan om alkoholnormen, en norm som trycks på människor, en värdering som är ett slags samhällsnorm.

Michael Fors, beredningsutskottet, föredrog beredningsutskottets yttrande. Personligen tyckte han att det nya förslaget är mer genomarbetat och tydligt än förslaget till värdegrund som lades fram vid kongressen 2011.

Utskottet ansåg att förslaget till nya grundsatser är ett bra förslag. Utskottsledamöterna var särskilt glada över att grundsatserna har ett inklusivt angreppssätt och beskriver vår ideologi på ett bra sätt. Dock ansåg utskottet att förslaget blir starkare och tydligare med några förändringar.

Utskottet föreslår att ersätta ordet "individ" med "människa". Utskottet anser att ordet "människa" är ett varmare ord än "individ" och att det blir mer konsekvent i texten.

Utskottet föreslår även att ta bort "Vi tror att" i stycket Solidaritet eftersom denna ändring förstärker meningen, och även där blir skrivningen mer konsekvent och liknar anslaget i meningen innan.

Utskottet föreslår att ändra de två sista meningarna i stycket Nykterhet från "Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet och vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen. Vi inspirerar människor till ett nyktert liv." till "Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet inspirerar vi människor till ett nyktert liv, med vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen.". Denna ändring föreslår utskottet därför att vår nykterhet baserar sig på egen kraft och inte på ett avståndstagande från något annat. Dock utmanar vår verksamhet alkoholnormen.

Beredningsutskottet föreslog kongressen besluta

- att justera stadgarna gällande § 1:1 för samtliga förbund i enlighet med riksstyrelsens förslag,
- att ersätta "individer" med "människor" i förslaget till ny § 1:2 "IOGT-NTO-rörelsens grundsatser" för samtliga förbund,
- att ta bort "vi tror att" i stycket Solidaritet i förslaget till ny § 1:2 "IOGT-NTO-rörelsens grundsatser" för samtliga förbund,
- att ersätta de två sista meningarna i stycket "Nykterhet" med "Genom vårt ställningstagande för personlig nykterhet inspirerar vi människor till ett nyktert liv, med vår verksamhet utmanar vi alkoholnormen." i förslaget till ny § 1:2 "IOGT-NTO-rörelsens grundsatser" för samtliga förbund,
- att efter dessa ändringar justera stadgarna gällande en ny § 1:2 "IOGT-NTO-rörelsens grundsatser" för samtliga förbund i enlighet med bilagan,
- att justera stadgarna i syfte att denna § 1:2 rör "Förhållande till annat förbud" och därmed regleras under § 6:4 samt
- att justera stadgarna i enlighet med de konsekvensändringar som beskrivs i bilagan.

IOGT-NTO:s beredningsutskott, UNF:s program- och stadgeutskott och IOGT-NTO:s Juniorförbunds utvecklingsutskott hade lämnat likalydande yttranden.

Michael Fors upplyste att IOGT-NTO:s Juniorförbunds kongress hade antagit utskottens ändringsförslag i den andra och tredje att-satsen men inte ändringsförslaget i den fjärde att-satsen.

Margot Hilmerklinth, Blekinge, berättade att när hon gick in i nykterhetsrörelsen för många år sedan fanns också i medlemslöftet ett krav på att man inte fick köpa hem alkohol för bjuda andra. Bestämmelsen finns inte kvar. Hon skulle vilja att den sattes in i löftet igen.

Margot Hilmerklinth föreslog kongressen besluta

att medlemslöftet också ska innehålla att man inte får köpa hem alkohol och bjuda andra personer.

Lisa Hallingström, Östergötland, tyckte att det är ett bra arbete som har gjorts, och att framför allt formuleringen om alkohollnormen är bra. Genom hela hennes nyktra liv har det provocerat mest att hon är med i olika sammanhang och är nykter. Den verksamhet i nykterhetsrörelsen som hon har varit med i har inte alls varit lika provocerande. Hon yrkade bifall till förbundsstyrelsens formulering av sista meningarna i stycket Nykterhet.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, förklarade att förbundsstyrelsen yrkade bifall till beredningsutskottets förslag om ändringar enligt den andra och tredje att-satsen i utskottets förslag. Däremot yrkade förbundsstyrelsen avslag på fjärde att-satsen i utskottets förslag.

Jan Linde noterade också ett tryckfel i handlingarna. I förslaget till ändrad lydelse av § 1:1 i stadgarna för IOGT-NTO:s Juniorförbund saknades andra meningen: "IOGT-NTO:s Juniorförbund är en del av IOGT International."

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att i IOGT-NTO:s Juniorförbunds stadgar § 1:1 lägga till som andra mening:
"IOGT-NTO:s Juniorförbund är en del av IOGT International."

Jan Linde förklarade att förbundsstyrelsen yrkade avslag på Margot Hilmerklinths förslag om ändring av medlemslöftet. Han noterade att innehållet i löftet inte är uppe till debatt nu; att ta bort orden "och program" ur löftet är bara en konsekvensändring.

Kongressen beslöt

att bifalla första, andra och tredje att-satsen i beredningsutskottets förslag,

att avslå fjärde att-satsen i beredningsutskottets förslag,

att bifalla femte, sjätte och sjunde att-satsen i beredningsutskottets förslag,

att i IOGT-NTO:s Juniorförbunds stadgar § 1:1 lägga till som andra mening:
"IOGT-NTO:s Juniorförbund är en del av IOGT International." samt

att avslå Margot Hilmerklinths förslag om ändring av medlemslöftet.

§ 72

Motion nr 13 – Huvudmannabidrag till folkhögskolorna Wendelsberg och Tollare

Motionären Birgitta Svensson, ombud från Halland, yrkade bifall till motionen.

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, instämde i att ett stort behov av medel finns – det kunde ingen förneka, som har sett folkhögskoleutredningen. Men folkhögskolorna är inte den enda av IOGT-NTO:s "noder" som behöver pengar. Våra gårdar, NBV, Dagöholm, folkhögskolorna och till och med IOGT-NTO:s lotterier ber om pengar för att utveckla sin verksamhet. Det är

viktigt att använda våra pengar där de gör mest nytta. Vid kongressen 2011 diskuterades frågan, och kongressen beslöt att fördubbla bidraget till folkhögskolorna, från 150 000 kronor till 300 000 kronor. Åsa Hagman trodde att det finns andra som borde få medel före folkhögskolorna. Det kan finnas andra sätt att finansiera folkhögskolorna, till exempel genom att köpa tjänster som utbildningar på skolorna.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 13 Huvudmannabidrag till folkhögskolorna Tollare och Wendelsberg.

Camilla Sandström, beredningsgrupp 2, föredrog beredningsgruppens förslag.

Beredningsgruppen föreslog kongressen besluta

att huvudmannabidraget till folkhögskolorna ökas med 100 000 kronor till 400 000 kronor per skola och år.

Oskar Jalkevik tyckte att ett bidrag med 400 000 kronor per år är en rimlig kompromiss. Men han frågade vad det finns för andra sätt att föra över pengar utöver huvudmannatillskott och bidrag från kursgårdsfonden. Han trodde att ett sätt var att köpa tjänster som folkhögskolorna producerar. Om man vill att IOGT-NTO ska komma närmare folkhögskolorna kan man utveckla samarbetet. Projektbildaren på Wendelsberg är det bästa exemplet. Den tillför resurser till folkhögskolan och ger tillbaka det som IOGT-NTO och ungdomsförbunden behöver.

Kongressen beslöt i enlighet med beredningsgruppens förslag

att huvudmannabidraget till folkhögskolorna ökas med 100 000 kronor till 400 000 kronor per skola och år.

§ 73

Ordningsfråga

Michael Fors, Uppsala län, framhöll att vid behandling av motioner ordet först borde ges till motionären, därefter till förbundsstyrelsen, därefter till beredningsutskottet eller beredningsgruppen.

§ 74

Motion nr 14 – IOGT-NTO:s folkhögskolor

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motionens första och tredje att-sats samt

att anse motion nr 14 *IOGT-NTO:s folkhögskolors* andra att-sats besvarad.

Camilla Sandström, beredningsgrupp 2, föredrog beredningsgruppens förslag.

Beredningsgruppen föreslog kongressen att i enlighet med förbundsstyrelsens förslag besluta

att avslå motionens första och tredje att-sats samt

att anse motion nr 14 *IOGT-NTO:s folkhögskolors* andra att-sats besvarad.

Kongressen beslöt

att avslå motionens första och tredje att-sats samt

att anse motion nr 14 – *IOGT-NTO:s folkhögskolors* – andra att-sats besvarad.

§ 75

Motion nr 15 – Valbarhet till förtroendeuppdrag samt representation

Andrine Winther, förklarade att förbundsstyrelsen inte trodde att en stadgeändring var rätta vägen att lösa problemet, utan att samtal, kommunikation och pragmatiska lösningar behövdes.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motion nr 15 *Valbarhet till förtroendeuppdrag samt representation*.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 15 – *Valbarhet till förtroendeuppdrag samt representation*.

§ 76

Motion nr 16 – Valbarhet som distriktsårsmötesombud

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, yrkade avslag på motionen.

§ 77

Ordningsfråga

Michael Fors, Uppsala län, återkom med samma ordningsfråga som han hade väckt inför behandlingen av motion nr 14, och påpekade att det är svårt att begära ordet om ordet inte lämnas fritt.

§ 78

Fortsatt behandling av motion nr 16 – Valbarhet som distriktsårsmötesombud

Michael Fors, Uppsala län, yrkade avslag på motionen. Han framhöll att man inte ska ändra stadgar i onödan utan att ha utrett konsekvenserna.

§ 79

Ordningsfråga

Oskar Jalkevik frågade om inte motionernas att-satser måste tas upp till beslut även om ingen har yrkat bifall till dem.

Siw Hallbert, presidiet, svarade att det följde av arbetsordningen för kongressen att motionsförslag inte behöver tas upp om ingen har yrkat bifall.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, trodde att det krånglade till saken att förbundsstyrelsens förslag enligt arbetsordningen är huvudförslag, fastän kongressen enligt praxis har låtit

motionären yttra sig först vid behandling av motioner.

§ 80

Fortsatt behandling av motion nr 16 – Valbarhet som distriktsårsmötesombud

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 16 – *Valbarhet som distriktsårsmötesombud*.

§ 81

Motion nr 17 – Valberedningsarbete

Motionären Sven-Erik Alfredsson, ombud från Västmanland, påminde om att han hade skrivit en motion om valberedningsarbete till kongressen 1997. Då kändes det trögt att få valberedningar till hans förening – de senaste åren har föreningen inte haft någon valberedning. Vid årsmötet hänskjuts frågan som regel till styrelsen, liksom i många föreningar. Därför är han förvånad över att förbundsstyrelsen inte delar uppfattningen att det är svårt att hitta folk till förtroendeuppdrag. Enligt IOGT-NTO:s interna medlemsundersökning, som han inte förstår, finns 2 200 personer som vill ha uppdrag. När han kontaktade alla 20 IOGT-NTO-föreningar i Västmanland fann han att 11 är vilande eller inte har någon verksamhet, 6–7 har svag verksamhet, 2 har aktiviteter utöver årsmötet, och bara en förening har traditionell föreningsverksamhet – den föreningen är den enda i distriktet som har en valberedning.

Sven-Erik Alfredsson berättade vidare att han har varit engagerad av förbundet för att göra valberedningskurser, men till dem har det inte varit någon rusning. I hans motion 1997 föreslog han för att provocera att valberedningen skulle föreslå endast ordföranden, som själv skulle få samla personer till styrelsen omkring sig. Metoden kan tyckas odemokratisk, men så går det till vid regeringsbildning, där statsministern utser ministrarna. Medlemsundersökningen visade att det är lättare att rekrytera medlemmar till kortare uppdrag. De flesta uppdrag på lokalplanet är i det närmaste livstidsuppdrag – därför tänker sig folk noga för innan de tackar ja. Rekordet i långa uppdrag lär ha satts i en förening i Norrbotten där far och son sägs ha delat på ordförandeuppdraget i 100 år.

Sven-Erik Alfredsson drog tillbaka andra och tredje att-satserna i sin motion och yrkade bifall till första att-satsen i motionen:

Kongressen föreslogs besluta

att frågan om valberedningarnas arbete på alla nivåer utreds till nästa kongress.

Andrie Winther, förbundsstyrelsen, instämde i att frågan är viktig. Hon förklarade att förbundsstyrelsen delade Sven-Erik Alfredssons bild av utmaningarna, även om världen är större än Västmanland – valberedningsarbetet ser olika ut runt om i landet, och den interna medlemsundersökningen visar att det också finns många som vill ta på sig längre uppdrag. Förbundsstyrelsen tyckte att valberedningsarbetet borde ses över och yrkade bifall till första att-satsen i motionen.

Johnny Boström, beredningsgrupp 2, föredrog beredningsgruppens förslag. Han berättade att i hans lilla förening i byn har ordföranden nu suttit på sin post i 63 år i ett sträck.

Beredningsgrupp 2 föreslog kongressen besluta

att bifalla motionens första att-sats.

Lisa Hallingström, Östergötland, sade att det inte ser lika mörkt ut överallt. Östergötlands distrikt fick lov att genomföra slutna val vid valen på distriktsmötet, eftersom fler ville bli valda än det fanns poster – och utgången av valeringen blev jämn, så mötet fick lottas om valen. Hon trodde att inte bara valberedningens arbete behöver ses över, utan också sätten vi bildar våra styrelser och formerna för förtroendeuppdragen. Kanske måste vi tänka om helt och hållet för att finna former som passar till det liv folk har nu för tiden.

Lisa Hallingström föreslog kongressen besluta

att andra förtroendeuppdragsformer i föreningar och distrikt utreds till nästa kongress.

Anne-Maj Björnholtz, Östergötland, yrkade bifall till motionen med motionärens ändring. Hon yrkade bifall till Lisa Hallingströms tilläggsförslag. Hon berättade att Östergötlands distrikt av NSF har ett rullande schema där föreningarna – inte personer – väljs till sammankallande i valberedningen. Hon påminde om att Jan Linde på 1980-talet hade höjt distriktsstudieledarnas status. Kanske borde han nu hjälpa till att höja valberedningarnas status.

Leif Ottosson, Blekinge, yrkade bifall till första att-satsen i motionen. Han menade att det är värdefullt att se över valberedningsfrågorna och nämnde att man kan samarbeta med IOGT-NTO:s Juniorförbund och engagera föräldrar till juniorerna.

Michael Fors, Uppsala län, framhöll att det handlar om hur vi beskriver och paketerar våra förtroendeuppdrag. Om vi säger att uppdragen är jobbiga och tar mycket tid blir få intresserade. Men om man beskriver uppdragen mer positivt, som en möjlighet till inflytande, skulle fler bli intresserade. Frågan handlar också om hur man organiserar styrelsearbetet och i vilka former vi har möten. Michael Fors trodde att det var bra att göra en utredning och yrkade bifall till första att-satsen i motionen.

§ 82

Ajournering

Kongressen ajournerade förhandlingarna för kaffe klockan 15.05.

Fredag den 28 juni

ÅTTONDE SESSIONEN

Ordf: Anders Häregård
Siv Hallbert

Sekr: Mikaela Bexar
Gunilla Ragnarsson

§ 83

Återupptagande av förhandlingarna

Kongresserna återupptog förhandlingarna klockan 15.30.

§ 84

Justering av röstlängden

Camilla Berner, Stockholm, ersatte Rune Nilsson. Patric Nordén, Västerbotten, återkom. Elisabet Hevik, samma distrikt, ersattes av Carina Dagbro.

§ 85

Fortsatt behandling av motion nr 17 – Valberedningsarbete

Andrine Winther uppgav att förbundsstyrelsen kunde jämkas sig med Lisa Hallingströms förslag. Det förslaget ligger mycket nära förbundsstyrelsens förslag under nästa punkt på föredragningslistan.

Marika Isetorp, Älvsborg, var glad att den tredje att-satsen hade försvunnit, eftersom hon ansåg att det blir för snävt om en person ska välja ur sitt kontaktnät. Man väljer gärna likasinnade, även om det inte sker medvetet. Mångfald kan ge mycket.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, tillika motionär, medgav att han tidigare nog hade svartmålat sitt distrikt lite, men kanske är detta ett problem som har drabbat Västmanlandsdistriktet före andra distrikt eftersom så många av de förbundets äldsta föreningar finns i distriktet? I så fall är det bra att göra andra vaksamma. När det gäller förslaget att utse en person som ska utse personer till andra poster nämnde Sven-Erik att det på många ställen finns en familj som sköter all verksamhet. Det kan då vara svårt för andra att komma in. I så fall kan man pröva att be familjen gå åt sidan och se om det blir bättre. Sven-Erik menade också att det kan bli problem om man försöker ett uppdrag och tyckte att det är bra att vara realistisk i sin beskrivning.

Kongressen beslöt att

att frågan om valberedningarnas arbete på alla nivåer utreds till nästa kongress samt

att andra förtroendeuppdragsformer i föreningar och distrikt utreds till nästa kongress

Motion nr 18 – Hur många ska man vara i en styrelse?

Aage Kilsand, Skåne, tillika motionär, menade att det är svårt att få in nya i förbundsstyrelsen om folk sitter i evigheter. Han yrkade bifall till motionen i vilken kongressen föreslås besluta

- att man minskar antalet ledamöter i förbundsstyrelsen,
- att man maximalt får sitta 8 år åt gången i förbundsstyrelsen samt
- att distriktsårsmötet antar motionen som sin egen och översänder den till förbundsstyrelsen i Borås.

Lena Nilsson föredrog förbundsstyrelsens yttrande och nämnde att förbundsordförande Anna Carlstedt var den enda av förbundsstyrelsens tretton ledamöter som hade suttit i styrelsen i mer än åtta år. Antalet ledamöter ska enligt stadgarna vara minst sju, men kongressen kan välja fler. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

- att avslå motion nr 18 – Hur många ska man vara i en styrelse? samt
- att förbundsstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för framtidens förtroendevalda och återkomma till nästa kongress i frågan.

Per Wihlborg, Skåne, tyckte att frågan var komplex och behövde vidgas. Han menade att den tidigare diskussionen visat att mandattiden bör ses över. Ett 62-årigt mandat tyder på att föreningen är på väg att dö ut. Men nivån bör kanske vara en annan för föreningar än för förbundet. Det är inte alltid lätt rekrytera, och föreningar med bara fem medlemmar skulle dö ut om det fanns en begränsning för hur länge man fick sitta i styrelsen. Han tillstyrkte motionen. I andra hand föreslog han kongressen besluta

- att förbundsstyrelsens andra att-sats ändras till ”förbundsstyrelsen och förbundets valberedning får i uppdrag...”.

Jan Ekman, Dalarna, sade att det inte bara är IOGT-NTO som har problem att besätta styrelseuppdrag. Han tillhör en mc-organisation med 4 000 medlemmar som inte lyckades med att tillsätta en sekreterare. Det gäller att vara ärlig med att ett uppdrag innebär arbete samtidigt som man framhåller de utvecklingsmöjligheter som uppdraget innebar; han har i ett annat sammanhang sett att det fungerar. Jan tillstyrkte förbundsstyrelsens förslag under förutsättning att utredningsuppdraget inte bara skulle gälla platserna i förbundsstyrelsen utan hela kedjan.

Britt-Marie Börjesgård, sammankallande i valberedningen, förklarade varför valberedningen har valt att föreslå att förbundsstyrelsen ska ha tretton ledamöter. Eftersom styrelsen inte har några suppleanter, kan det bli problem om ledamöter av olika anledningar lämnar sina uppdrag i förtid. Tidigare har det hänt att flera i styrelsen har avgått därför att de blivit anställda. Dessutom innebär det arbete ledamöterna väntas utföra, till exempel att besöka distrikten, att de inte kan vara för få. Vidare påverkas relationen mellan förbundsstyrelsen och arbetsutskottet av styrelsens storlek; om det bara fanns sju personer i styrelsen och tre i arbetsutskottet skulle det lätt kunna upplevas som att det var arbetsutskottet som bestämde.

Per Wihlborg, Skåne, sade att förbundsstyrelsen utökades därför att styrelsen organiserades i olika utskott till följd av den dåvarande verksamhetsinriktningen med tre ”ben”. Men ska det fortfarande vara tretton ledamöter när vi inte längre har den inriktningen?

Michael Fors, Uppsala län, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag. Han menade att en mindre styrelse gör att styrelsen blir mindre kompetent, och med en liten styrelse blir det också sämre förutsättningar att fördela arbetet. Med en mindre och svagare styrelse får kansliet också större makt, något som Michael inte tyckte var positivt. Slutligen såg han det som svårt att få en bra regional representation i en mindre styrelse.

Lena Nilsson, förbundsstyrelsen, yrkade avslag på Per Wihlborgs förslag. Hon anförde att valberedningen ska stå fri och inte arbeta ihop med förbundsstyrelsen på det sätt som förslaget innebär.

§ 87

Justering av röstlängden

Barbro Ohlson, Göteborgs och Bohus län, återinträdde i ombudsförsamlingen. Sven Hallbert, samma distrikt, ersatte Emina Bukvica.

§ 88

Fortsatt behandling av motion nr 18 – Hur många ska man vara i en styrelse?

Per Wihlborg, Skåne, sade att förbundsstyrelsen tidigare hade mer arbete med framtidsfrågor och operativa frågor.

Siv Bard, förbundsstyrelsen, anförde att även om vi inte längre organiserar arbetet i tre ben så sitter förbundsstyrelsens ledamöter i ett antal utredningar, grupper och annat. Det är ofta fråga om att åka till Stockholm på vardagarna, och eftersom det med en tuffare arbetsmarknad är svårt för många att få ledigt från arbetet är det bra om fler kan dela på bördan.

Britt-Marie Börjesgård, valberedningen, framhöll att Per Wihlborg inte nämnde att det fanns nio suppleanter på den tid då förbundsstyrelsen bestod av nio ledamöter. Eftersom suppleanterna kallades till mötena var det sammanlagt arton ledamöter eller suppleanter närvarande.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 18 *Hur många ska man vara i en styrelse?* samt

att förbundsstyrelsen får i uppdrag att utreda förutsättningarna för framtidens förtroendevalda och återkomma till nästa kongress i frågan.

§ 89

Motion nr 19 – Rösträtt

Mariann Wasserman, motionär, berättade att hon som juniorledare har lärt juniorerna att demokrati betyder en person, en röst. Men när juniorerna blir vuxna och väljs in i distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen gäller inte det längre och de förlorar sin rösträtt. I Västernorrlands distrikt har förbunden en gemensam distriktsstyrelse, och på distriktsårsmötet är det bara ledamöterna från juniorförbundet som får rösta, eftersom det förbundet inte har tagit bort rösträtten för distriktsstyrelsen. Många blev bestörta när de insåg att distriktsstyrelsen inte längre får rösta, och ledamöterna kände sig misstrodda. Hon föreslog kongressen besluta

att återinföra rösträtt för förbundsstyrelseledamöter på kongresser och distriktsstyrelseledamöter på distriktsårsmöten.

Lena Nilsson föredrog förbundsstyrelsens yttrande och framhöll att 2011 års kongressbeslut om att avskaffa rösträtten för förbundsstyrelsen och distriktsstyrelserna var enhälligt. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 19 *Rösträtt*.

Johnny Boström föredrog yttrandet från beredningsgrupp 2 och sade att kongressbeslutet från 2011 var tydligt och klart. Beredningsgruppen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 19 *Rösträtt*.

Gunilla Lindskog, Västernorrland, tycket att det var lite konstigt att föreningens styrelseledamöter får rösta men däremot inte duktiga medlemmar som kommer in i distriktsstyrelsen eller förbundsstyrelsen. Hon menade att det är ickedemokrati och visar att vi inte har förtroende för styrelserna.

Lisa Hallingström, Östergötland, påpekade att oavsett vilket beslut som fattas i den här frågan så kommer inte varje person att ha en röst. Till exempel finns det många i förhandlingssalen på kongressen som inte får rösta. I föreningen har alla rösträtt för att de är medlemmar i föreningen. Högre upp gäller representativ demokrati där den lägre nivån väljer ombud som sedan utser styrelse. Mot den bakgrunden kunde Lisa inte se det som vare sig mer eller mindre demokratiskt att låta styrelsen rösta. Hon menade också att styrelsen har mycket makt ändå, eftersom den sätter agendan genom att lägga förslag, göra arbetsplan och göra budget.

§ 90

Justering av röstlängden

Mats Adolfsson, Södermanland, ersatte Bo Westin.

§ 91

Fortsatt behandling av motion nr 19 – Rösträtt

Mats Adolfsson, Södermanland, yrkade bifall till motionen och tillade att han inte talade för hela ombudsbänken. Han menade att någon som sitter i distriktsstyrelsen visserligen kan få rösträtt genom att bli till ombud av sin förening, men han såg inte detta som en demokratisk ordning. Han ansåg att demokrati innebär en röst.

Michael Fors, Uppsala län, yrkade avslag på motionen och bifall till förbundsstyrelsens förslag. Han tyckte inte att man bör rösta om sitt eget uppdrag. Vidare ansåg han att det räcker att styrelsen lägger fram förslag; den behöver inte ytterligare inflytande. Michael såg det också som odemokratiskt om styrelsen både kan kontrollera vad som tas upp och sedan kan om det. Vidare riskerar en återinförd rösträtt att minska föreningarnas inflytande i distrikten och distriktens inflytande i förbundet. Michael sade också att ingenting hindrar att en styrelseledamot blir vald som ombud.

Oskar Jalkevik tyckte att mycket redan hade sagts men ville kommentera argumentet att man skulle förlora sin rösträtt när man väljs in i en styrelse. Det gör man inte; om man inte är vald som ombud har man inte någon rösträtt till att börja med. Och som distriktsstyrelseledamot får man ju dessutom rösträtt på kanske tio styrelsemöten om året.

Jan Ekman, Dalarna, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag. Han höll med tidigare talare om att styrelserna har mycket inflytande även utan rösträtt. Något som är bra med att

styrelseledamöterna saknar rösträtt är också att de inte behöver fundera över om de talar i egen sak eller inte.

Leif Ottosson, Blekinge, undrade hur det ser ut i andra organisationer.

Per Wihlborg, Skåne, ansåg att det är en renlighetsfråga att distriktsstyrelseledamöter inte låter sig väljas som ombud. Han såg det som också som en stor sak att distriktsstyrelsen kan skriva agendan för mötet och argumentera för sina förslag. Om distriktsårsmötet trots detta uttrycker en avvikande mening så visar det att demokratin har fungerat.

Sven Lindblom, Västernorrland, uppgav att det fungerar på högst varierande sätt i andra organisationer. I den organisation han känner till bäst, Journalistförbundet, har det växlat genom åren. Själv såg han mycket starka skäl för motionen och yrkade bifall till den.

Michael Fors, Uppsala, menade att det inte spelar någon roll vad andra organisationer gör.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 19 *Rösträtt*.

§ 92

Motion nr 20 – Regioner

Jan Ekman, Dalarna, uppgav att distriktsårsmötet skickade vidare motionen, som handlar om att bilda större regioner, för att väcka en tanke om samarbete. I Dalarna har man börjat använda kretsar som regioner, vilket ger ett större utbud av aktiviteter. Han trodde att motionärerna skulle känna sig nöjda med att han berättat detta från talarstolen, och han yrkade därför ingenting.

Lena Nilsson föredrog förbundsstyrelsens yttrande. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i samråd med distrikten uppdrag att under kommande kongressperiod utreda frågan om distriktens organisationsstruktur samt

att avslå de båda att-satserna i motion nr 20 *Regioner*.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 93

Motion nr 21 – Nedläggning av krets

Pia Magnusson, förbundsstyrelsen, uppgav att styrelsen i sitt skriftliga yttranden hade föreslagit att kongressen skulle bifalla motionen, där det föreslås en stadgeändring som syftar till att göra det lättare att lägga ned kretsar. Förbundsstyrelsen hade dock inte tänkt på att en sådan stadgeändring måste beslutas av alla förbunden för att gälla. Förbundsstyrelsen yrkade därför inte längre bifall till motionen utan föreslog i stället kongressen besluta

att uppdra åt förbundsstyrelsen att återkomma till nästa kongress med ett förslag i motionens anda.

Per Wihlborg, Skåne, påpekade att det i det stadgeförslag som inte längre var aktuellt borde stå att varje förening *och* kår ska få en skriftlig kallelse. Han tillstyrkte dock förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 94

Motion nr 22 – IOGT-NTO-rörelsens åldersgränser

Lena Nilsson föredrog förbundsstyrelsens yttrande över motionen. Hon ville klargöra att man kan vara medlem i IOGT-NTO från och med 12 års ålder och i UNF från och med 13 till 26 års ålder. Det förekommer också dubbla medlemskap. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 22 *IOGT-NTO-rörelsens åldersgränser*.

Beredningsgrupp 2 hänvisade till sitt yttrande där gruppen lämnar samma förslag som förbundsstyrelsen.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 95

Motion nr 23 – Om medlemskap i studieförbundet NBV

Jan Linde, förbundsstyrelsen, föredrog förbundsstyrelsens yttrande över motionen, som handlar om att förbundsstyrelsen till nästa kongress ska redovisa sitt agerande i förhållande till Tempel Riddare Ordens medlemskap i studieförbundet NBV. Jan uppgav att NBV:s förbundsmöte valde in organisationen som medlem, trots att IOGT-NTO:s ombud argumenterat mot detta utifrån standpunkten att Tempel Riddare Orden inte är öppen för alla, något som NBV:s stadgar kräver för medlemskap. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 23 *Om medlemskap i studieförbundet NBV*.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 96

Motion nr 24 – Vi behöver vara en inkluderande rörelse!

Jan Linde föredrog förbundsstyrelsens yttrande över motionen, som bland annat innehåller ett förslag till tillgänglighetspolicy. Jan nämnde den diskussion i frågan som varit på den förra kongressen och berättade att det nu pågick arbete med att implementera en handlingsplan om tillgänglighet. Förbundet arbetar också med att få in tillgänglighet i allas tänkande. Vidare uppgav Jan att 1,5 miljon svenskar upplever sig ha något funktionshinder. Det är ofta de synliga funktionsnedsättningarna man tänker på, men de som ökar mest är de som har att göra med människors möjligheter att förstå, hantera och bearbeta information, liksom funktionshinder relaterade till allergier. Jan menade att alla har glädje av ökad tillgänglighet.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att genom ovanstående redogörelse förklara motion nr 24 *Vi behöver vara en inkluderande rörelse!* besvarad.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 97

Motion nr 25 – Framtidens medlemmar

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 25 *Framtidens medlemmar*.

Michael Fors, beredningsutskottet, anförde att grundsatserna ska leda arbetet även i utslutningsärenden. Utskottet föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 25 *Framtidens medlemmar*.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 98

Motion nr 26 – Om behovet av en leverantörspolicy mot alkoholindustrin och för öppenhet

Kongressen beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nr 26 *Om behovet av en leverantörspolicy mot alkoholindustrin och för öppenhet* samt

att uppdra åt förbundsstyrelsen att fastställa en leverantörspolicy.

§ 99

Motion nr 27 – Beslutade policy

Marianne Wasserman föredrog sin motion:

att förbundsstyrelsen ser över och aktualiserar miljöprogrammet och återkommer till kongressen 2015 med ett reviderat förslag.

Kongressen beslöt i enlighet med förslaget

att avslå att-satsen i motion nr 27 *Beslutade policy* samt

att uppdra åt förbundsstyrelsen att, på lämpligt sätt, inarbeta miljöfrågan i IOGT-NTO:s verksamheter.

Riksstyrelsens förslag nr 4 – Tobakspolicy

Förbundsstyrelsen hänvisade till riksstyrelsens skriftliga förslag, enligt vilket riksstyrelsen föreslog kongressen besluta

att anta den rörelsegemensamma tobakspolicyn.

Anna-Karin Nilsson föredrog beredningsutskottets yttrande. Utskottet tyckte att förslaget var bra men ville liksom motsvarande utskott i UNF och Junis göra ett par ändringar. För det första ville utskotten att tobaksbruk ske ”utom synhåll från övrig verksamhet”, i stället för ”på anvisad plats avskild från övrig verksamhet” som riksstyrelsen har föreslagit. Med den ändringen skulle det till exempel inte gå att stå vid entrén till lokalen och röka. Dessutom ville utskotten lägga till en mening om att policyn ska göras känd i organisationen. Anna-Karin Nilsson upplyste också om att UNF:s kongress har antagit tobakspolicyn med dessa tillägg. Beredningsutskottet föreslog kongressen besluta

att ändra andra meningen under ”Tobak och medlemslöftet” i andra stycket till ”Därför sker eventuellt bruk av tobak utom synhåll från övrig verksamhet.”,

att i andra stycket lägga till ”Den ska göras känd i organisationen.” samt

att med denna ändring anta den rörelsegemensamma tobakspolicyn.

Lena Nilsson meddelade att förbundsstyrelsen tillstyrkte beredningsutskottets förslag.

Dagmar Hailer, Kronoberg, berättade hur man tillverkar snus och säljer det dyrt till svenskarna.

Eva Estberger, Gävleborg, undrade om policyn bara gäller tobak för rökning. Hon menade att det i så fall kanske borde göras ett tillägg om snus. Hon tyckte att det inte finns någonting äckligare än snus som hänger ned från läppen på någon man ska prata med.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, ogillade förslaget om att bruk av tobak ska ske utom synhåll. Han ansåg att olägenheten inte består i att aktiviteten syns utan att röken stör. Han yrkade bifall till den lydelse av andra meningen under ”Tobak och medlemslöftet” som finns i riksstyrelsens förslag, ”Därför sker eventuellt bruk av tobak på anvisad plats avskild från övrig verksamhet.”.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, tyckte att också att skrivningen om anvisad plats var bättre än ändringsförslaget. På Tollare och Wendelsberg har man byggt småhus som gör att rökarna får gå en bra bit från entréerna för att röka, men de är fortfarande inom synhåll. Samtidigt kan man ofta hamna utom synhåll bara genom att gå några meter om knuten.

Jan Ekman, Dalarna, höll med föregående talare och uppgav att anläggningen i Hedemora är byggd så att den som inte är hundrameterslöpare aldrig kommer att hinna om knuten för att komma utom synhåll på en tiometerspaus.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, påpekade att den anvisade platsen kan förläggas utom synhåll. Hon påpekade att junisar är barn och undrade hur smart det är att röka inför dem? Hon tyckte att skrivningen om anvisad plats var okej.

Michael Fors, Uppsala län, tyckte inte att den ursprungliga skrivningen var bättre. En plats kan anvisas var som helst, till exempel precis utanför dörren. Han föredrog en policy som det inte är lika lätt att bryta mot andemeningen i.

Pia Magnusson, förbundsstyrelsen, uppgav att förbundsstyrelserna har diskuterat policyn mycket och haft olika syn på den. Junis har i de diskussionerna velat ha betydligt skarpare skrivningar. Pia ansåg att kongressen borde följa UNF:s beslut så att förbunden inte får olika beslut. Det praktiska får lösas vartefter. Hon vidhöll förbundsstyrelsens stöd till beredningsutskottets förslag. I frågan om snus omfattas uppgav hon att policyn gäller tobak.

Linda Tjälldén ansåg att frågan är viktig ur förebildssynpunkt. Hon tyckte också att det är viktigt att förbunden kommer överens i enlighet med utskottens förslag, framför allt för ungdomarnas och barnens skull. Det ska vara nyktra och tobaksfria vuxna i vår verksamhet.

Jimmie Norberg, Göteborgs och Bohus län, undrade med anledning av talet om hundrameterslöpare varför man ska göra det lättare för rökare att bruka tobak.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, undrade om policyn gäller verksamhet eller lokaler. Om den gäller lokaler blir det svårt för dem som har mycket extern verksamhet i lokalen. Till exempel kan det vara svårt att säga till operagäster att gå utom synhåll om de vill röka i pausen.

Jan Söderström, Gävleborg, sade att snus också är tobak och undrade hur det ska hanteras i policyn. Ska snusare också gå till anvisad plats, eller ska snusning tillåtas i verksamheten?

Kjerstin Bengtsson, Jämtlands län, sade att hon varken röker eller snusar men har förståelse för dem som gör det. Man borde inte hacka ned på dem, och hon tyckte att skrivningen om utom synhåll var lite överdriven – det räcker med anvisad plats.

Lisa Hallingström, Östergötland, framhöll att det i policyn står att det handlar om våra arrangemang och vår verksamhet, alltså inte om våra lokaler. Vidare är policyn en tobakspolicy och inte en rökpolicy, och snus är också tobak.

Michael Fors, Uppsala län, vände sig emot formuleringen om anvisad plats, något som kan vara fem meter utanför dörren. Som han såg det är poängen är att varken barn, ungdomar eller andra ska utsättas för tobak i verksamheten. Det är inte heller bra för de yngre att se sin ledare stå på "anvisad plats" och röka.

Eva Estberger, Gävleborg, höll med om att snus är tobak och drog slutsatsen att de som vill ta en pris får stå utomhus tills de spottar ut.

Jan Ekman, Dalarna, trodde liksom Sven-Erik Alfredsson att skrivningen om utom synhåll kunde vålla problem i förhållande till våra hyresgäster. Han menade att det inte skulle fungera att ha en regel för rörelsen och en för hyresgästerna när arrangemangen pågår samtidigt. Han föreslog kongressen besluta

att återremittera ärendet så att allting kommer med ordentligt.

Cecilia Lindholm, Jämtlands län, menade att det alltid kommer att finnas någon som ser en.

Pia Magnusson, förbundsstyrelsen, sade att det för Junis är otroligt viktigt att vuxna är bra förebilder för Junis medlemmar. Pia påpekade att det beslut som UNF:s kongress har fattat går i den riktningen, och hon vädjade om att också IOGT-NTO:s kongress skulle gå Junis till mötes. Formuleringen kan naturligtvis ge problem, men problem har vi löst förut genom att vara pragmatiska och låta det ta lite tid.

Michael Fors, Uppsala län, påpekade att policyn talar om "IOGT-NTO-rörelsens arrangemang och verksamhet". Han ansåg också att en policy är en princip och att diskussionen därför inte borde handla om enskilda lokaler.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, undrade vad exakt UNF hade beslutat.

Ordföranden Anders Häregård redogjorde för beredningsutskottets att-satser, som motsvarar UNF-kongressens beslut.

Per Wihlberg, Skåne, tillstyrkte skrivningen om anvisad plats. Han såg det inte som nödvändigt att IOGT-NTO och UNF har samma policy.

§ 101

Ordningsfråga

Kongressen beslöt

att sätta streck i debatten.

§ 102

Fortsatt behandling av riksstyrelsens förslag nr 4 – Tobakspolicy

Eva Estberger, Gävleborg, undrade om policyn ska gälla även utanför våra hus, exempelvis på en brännbollsturnering. I så fall måste sunt förnuft gälla så att en kedjerökare inte hindras från att till exempel se sitt barnbarn spela brännboll.

Lisa Hallingström, Östergötland, ansåg att det skulle vara ganska poänglöst om förbunden inte antog samma policy, bland annat med tanke på arrangemang som kongressen. Eftersom vi har så många gemensamma arrangemang är det viktiga med en policy som gäller lika för alla.

Maria Brundin, Kalmar, menade att fördelen med skrivningen om anvisad plats är att det på anvisade platser bör finnas en askkopp. Däremot är det inte säkert att det finns någon askkopp runt hörnet. Det optimala skulle vara en anvisad plats utom synhåll, och hon tyckte att man kunde skapa sådana så att alla förbunden kunde rösta likadant.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, ville understryka att det hade varit ett långt arbete där förbunden har haft olika utgångspunkter. I IOGT-NTO finns många som använder tobak, medan det i de andra förbunden finns de som tycker att medlemmar inte borde få göra det. Och i något förbund är förebildsfrågan extremt viktig. Anna påminde om att det inte är frågan om grundsatser eller stadgar utan en policy där man eftersträvar en bra hållning i frågan. Hon tyckte att det var häftigt att man hade kommit så långt att man kunnat lägga fram ett gemensamt förslag. Det var också bra att förbundens utskott kommit överens om gemensamma förslag. Anna menade att det säkert finns många fördelar med skrivningen om anvisad plats men att det viktigaste nu var att kompromissa, även om kan leda till vissa praktiska svårigheter. Man får köpa det och på hemmaplan försöka få till det på bästa sätt. Hon hoppades på att komma i mål i denna fråga och yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Maria Haglund, Uppsala län, tyckte att det var fantastiskt att förbunden äntligen var eniga, vilket de enligt hennes mening i stort sett var. Hon tyckte man skulle ha respekt för frågan som är viktig, särskilt för ett av de andra förbunden. Maria ansåg att vi borde se oss som en rörelse och fatta ett gemensamt beslut.

Marika Isetorp, Älvsborg, undrade varför man skulle krångla till det. Beslutet är viktigt för barnen och ungdomarna. De vill att vi ska vara förebilder och de vill ta beslutet ihop med oss.

Marika hoppades att vi skulle kunna ta beslutet ihop med dem och uttryckte sin övertygelse om att det går att lösa de praktiska svårigheterna sedan. Hon yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Michael Fors, beredningsutskottet, berättade att UNF vid samrådet mellan utskotten tyckte att det förslag som låg var lite mesigt och ville ha in ytterligare saker i policyn. Men man kompromissade och alla tre utskotten tyckte att det här förslaget är bra. Michael menade att man kan peta hit eller dit men att det viktigaste är att man får till en rörelsegemensam policy. På många ställen finns gemensam verksamhet. Och varför ska inte vi få till det, när UNF som också har rökare bland sina medlemmar har kunnat anta policyn?

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, uppgav att om han bara argumenterade för sin egen del så skulle han närmast förespråka ett totalförbud mot rökning. Det skulle också vara enkelt om frågan bara gällde våra egna arrangemang med våra egna medlemmar, men hur gör de som lever på en fastighet med stor extern verksamhet? Om vi har en policy måste vi följa den, även om det är svårt gå utom synhåll.

Jimmie Norberg, Göteborg och Bohus län, påminde om när frågan om rökförbud på krogen diskuterades nationellt. Då sa många restaurangägare att de skulle gå omkull, men tvärtom kom det fler gäster och miljön blev trevligare att äta i. Jimmie såg också frågan som en inkluderingsfråga och som en fråga om hur vi välkomnar medlemmar och nya medlemmar i verksamheten. Det blir också en högre standard på den externa verksamheten om vi inte har rökning inom synhåll från vår verksamhet; det syns då att vi har en bra rökfri miljö.

Kongressen beslöt

att avslå Jan Ekmans förslag om återremiss.

Kongressen beslöt i enlighet med beredningsutskottets förslag

att ändra andra meningen under ”Tobak och medlemslöftet” i andra stycket till ”Därför sker eventuellt bruk av tobak utom synhåll från övrig verksamhet.”,

att i andra stycket lägga till ”Den ska göras känd i organisationen.” samt

att med denna ändring anta den rörelsegemensamma tobakspolicyn.

Per-Erik Lundberg, Lena Eriksson och Sven-Erik Alfredsson, samtliga Västmanland, reserverade sig mot beslutet om tobakspolicy. Jan Ekman, Dalarna, reserverade sig till förmån för den ursprungliga texten mot beslutet att ”utom synhåll” ska ingå i texten.

§ 103

Hälsning

Sven-Olov Carlsson framförde en hälsning från IOGT International och berättade att han tyckte att det var kul att vara på kongressen som gäst. Han kastade sig sedan in i den globala alkoholpolitiken. Alkoholindustrin tar steg framåt, berättade Sven-Olov. I Indien, där en majoritet av befolkningen inte dricker alkohol, försöker man etablera en ny alkoholnorm. Och i vissa utvecklingsländer är det alkoholindustrin som formulerar regeringens alkoholpolitik. Sven-Olov såg det som nödvändigt att nationella nykterhetsrörelser har ett internationellt organ som kan företräda dem i arbetet gentemot till exempel WHO. På världskongressen i Fredrikstad i Norge 2010, fattades ett viktigt beslut om tydligare fokus i påverkansfrågorna. I detta ingick att samarbetet ska vidgas till organisationer som inte är medlemmar i IOGT International men har intresse i sakfrågorna. Det har visat sig finnas många bland civilsamhällets organisationer som är intresserade av frågorna och oroade över

utvecklingen på alkoholområdet. Detta intresse kan IOGT International kanalisera.

Och utan stödet från IOGT-NTO skulle IOGT International inte kunna göra det man gör. Även om det finns medlemsorganisationer i 60 länder, är de flesta väldigt fattiga och kan inte bidra med pengar. IOGT-NTO:s insatser är därmed väldigt viktiga. Nästa världskongress hålls i Thailand nästa år, och Sven-Olov hoppades att många kan kombinera ett besök i Thailand med att delta i kongressen. Detta skulle ge ytterligare insikter om hur viktigt det internationella arbetet är. Det vi gör på hemmaplan har stark koppling till det som händer internationellt, och vice versa.

Sven-Olov har nyligen blivit intervjuad av Eva Åhlström i boken Tajming, kunskap och lite tur, där han berättar vad han tror är viktigt för att påverka utvecklingen, nämligen det som nämns i titeln. Tur är något man kan få genom att jobba och lobba på rätt sätt. När civilsamhällets organisationer ägnat trettio år åt att formera sig och pressa WHO och regeringarna i tobaksfrågan kom vändpunkten med en mängd viktiga beslut, till exempel antagandet av tobakskonventionen och förbud mot rökning på krogen i ett antal länder. Tobaksindustrin har nu förlorat. Sven-Olov trodde att det snart på ett liknande sätt kommer att öppna sig en möjlighet påverka i frågan om marknadsföring av alkohol. En enig forskarkår pekar på ett samband mellan marknadsföring och konsumtionsutveckling, och om vi arbetar smart kommer vi förr eller senare att lyckas stoppa det vi ogillar med marknadsföringen, inte minst den gränsöverskridande marknadsföringen. Sven-Olov sade att han skulle kunna tala mycket om detta men lyckligtvis var IOGT-NTO redan på banan. Han tillönskade oss fortsatta framgångar och hoppades få möjlighet att träffas i framtida sammanhang.

Förbundsordförande Anna Carlstedt svarade sin företrädare att det kändes som att han fortfarande är med oss, men på ett bra sätt; Sven-Olov har verkligen klarat av att lämna det nationella arbetet till Anna och styrelsen och har själv fokuserat på det internationella arbetet på ett fantastiskt sätt. Med tanke på de resultat han har åstadkommit kan man beskriva honom som ett alkoholpolitiskt internationellt institut i sig själv, och det gäller för oss att hämta hem hans kunskaper för att göra politik på hemmaplan. Anna avslutade med att Sven-Olov Carlsson verkligen lever efter devisen lokal och global, och hon överräckte till honom ett presentkort på boken Nyktra former som snart publiceras.

§ 104

Ajournering

Kongressen ajournerade sig klockan 17.35 för middag.

Fredagen den 28 juni

NIONDE SESSIONEN

Ordf: Birgitta Olli
Lars Larsson

Sekr: Gunilla Ragnarsson
Magnus Molin

§ 105

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 19.05 med sången "Droger gör dig passiv".

§ 106

Hälsningar

Per Wihlborg hälsade välkommen till kongressen 2015 i Lund. Kongressen kommer att bli lika nära som denna. Det är lätt att ta sig med tåg eller flyg till Lund. Bil är däremot inte det bästa sättet att transportera sig i stan. Kongresserna kommer att bli mitt i Lund på kort promenadavstånd till de olika lokalerna. Välkomna!

Daniel Krusevi hälsade från SPHF, Sveriges Polismäns Helnykterhetsförbund. De får ofta frågan om de finns fortfarande. Jodå det gör de. Poliser ser ofta konsekvenserna av alkohol och narkotikamissbruk. Som polis ska man visa och ställa till rätta. De utgör en kunskapsbank på drogområdet. Daniel uttryckte en förhoppning om att samarbeta mer med IOGT-NTO framöver. Med detta önskade han kongressen lycka till med fortsatta förhandlingar

Anna Carlstedt menade att SPHF är en viktig samarbetsorganisation för oss. Just som Daniel vittnade om ser de baksidorna. Alla insatser som de gör betyder väldigt mycket. De gör skillnad varje dag. Vi är glada för det samarbete vi har. Hon tackade för att SPHF inte ger upp och gav Daniel ett ljus att ha på kontoret.

§ 107

Justering av röstlängd

Elisabeth Hevik, Västerbotten, ersatte Carina Dagbro. Kjell Bark, Göteborg och Bohus län, ersatte Sven Hallbert. Gunilla Lindskog ersatte Jörgen Strandell. Bela Leveimon anmälde frånvaro utan ersättare.

§ 108

Motion nr 28 - Direktanslutna medlemmar

Niklas Christerson, motionär, sade att han upplever att det finns ett problem eftersom alla inte förstår fördelarna med att vara lokalanslutna. Det är genom föreningsmedlemskapet man kan göra sin röst hörd på distriktsårsmöten och kongress.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, tyckte att det alltid är spännande med motioner. Hon menade att vi ska värna de direktanslutna. De är cirka 10 procent som är det och det är en viss ökning. Under förra året hade vi ett projekt där man testade olika sätt att vara engagerad på. Man har ställt frågan till direktanslutna vad de vill med sitt medlemskap och de är nöjda med formen att vara direktanslutna. Förbundsstyrelsen yrkar avslag på motionen.

Ulf Eriksson berättade att beredningsgruppen har kommit fram till att antingen går man med i en förening för att få de fördelar det innebär annars har man gjort ett val att avstå från detta. Beredningsgruppen yrkar avslag på motionen.

Michael Fors, Uppsala län och tillika motionär, yrkade bifall till motionen. Han menade att vi bara ska ha en typ av medlemskap.

Bengt Isaksson, Jönköping, önskade att föreningarna blev informerade om vilka medlemmar som finns på orten. När hans förening får en ny medlem bjuder de in den till en medlemslunch som de flesta kommer till.

Bengt Isaksson föreslog kongressen besluta

att förbundet informerar föreningen på den ort där den direktanslutne bor.

Anne-Maj Björnholt, Östergötland, berättade att hon hade flyttat några gånger och gärna hade fått en inbjudan till föreningen på den nya orten. Hon påminde om att Pierre Andersson hade efterlyst detsamma i en krönika i Accent. Hon yrkade bifall till motionen.

Salam Kaskas hävdade att vi bara har en form av medlemskap men det hindrar inte att man kan tillhöra en lokalförening eller vara direktanslutne. Medlemsregistret ringer till alla nyvärvade och frågar dem som inte har angett någon förening om de vill vara lokalt eller direktanslutna. Förbundsstyrelsen yrkade avslag på Bengt Isakssons förslag.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, berättade att han tidigare har varit ansvarig för centrala värvningen. Ett problem vid organiserad värvning är att värvarna inte vet vilka föreningar som är aktiva på alla orter. Då kan man skriva in dem via distriktet och hoppas att distriktet tar kontakt och föreslår lämpliga föreningar. Han poängterade att man är en riktig medlem och aktiv genom att man har skrivit in sig och betalat sin avgift. Han tillstyrkte förbundsstyrelsens avslag på motionen.

Markus Strömbom, Gotland, undrade hur man kan göra ett medvetet val när man inte vet hur organisationen fungerar.

Niklas Cristerson menade att motionens tredje att-sats tillgodoser Bengt Isakssons behov. Han var inte säker på att han skulle förstå alla turer på hur han skulle kunna göra sin röst hörd om han blev värvad till Röda Korset till exempel.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, undrade varför man ska göra allt så komplicerat. Det är enkelt att ställa frågan om den nya medlemmen vill vara med i en lokalförening eller ej. Kan man inte nöja sig med det? Vi ska inte skapa motsättningar och irritation genom att tjata på folk. Kjell-Ove hade räknat ut att han är medlem i 21 föreningar. Han är centralt ansluten i de flesta och nöjd med det. Låt dem som bara vill vara stödjande medlemmar få vara det.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, ansåg att även om han inte är aktiv lokalt i sina organisationer är han det ändå genom att han pratar om organisationen. Han sa att han hade utövat aktivt medlemskap i Attention igår genom att nämna organisationen här på kongressen.

Brita Danielsson berättade att hon har värvat en del och hon frågar alltid var den nya medlemmen kommer ifrån. Hon informerar om att man som direktanslutne har mindre möjlighet att få veta vad som händer. Dessutom är man försäkrad på mötena. Då väljer folk oftast att vara medlem i en förening. Oftast kan hon placera dem i en lämplig förening.

Salam Kaskas vände sig särskilt mot motionens tredje att-sats. Hon var inte säker på att vår önskan är att de direktanslutna absolut ska bli medlemmar i en lokalförening. Vi tänker oss att öka engagemanget bland medlemmar på olika sätt. Det ska inte vara nödvändigt att vara

lokalt ansluten.

Niklas Christerson ansåg att förbundsstyrelsen inte tolkar motionen som han avsett. Han höll helt med om att man är aktiv bara man betalat avgiften. Många av hans föreningsmedlemmar deltar inte i någon verksamhet men de har ändå ett lokalt medlemskap. Han trodde inte att de tycker att det är besvärande att få kallelse till årsmötet och ett programblad två gånger om året.

Markus Strömbom, Gotland, menade att det inte är jobbigt att vara medlem i en förening. Det tvingar inte till aktivitet.

Jan Ekman, Dalarna, upplevde att det är naturligt att när man går med i en förening börjar man på botten i organisationen. Att sen värvaren inte vet vilken förening som är lämpligast är en annan sak. Det ska vara distriktets uppgift att placera ut folk i föreningarna. Sen kan personen tala om för föreningen att man inte vill få utskick. Man får som medlem i en förening inflytande om man vill ha det. Om man absolut inte vill vara lokalt ansluten borde man vara direktansluten till förbundet.

Bengt Isaksson, Jönköping, menade att om man ger den nye medlemmen en kontakt med den lokala föreningen så blir det inga problem. Man överdriver problemen med att kontakta människor.

Lisa Hallingström, Östergötland, yrkade avslag på tredje attsatsen. Hon har inte varit aktiv i sin förening på tolv år men känner sig ganska aktiv ändå.

Markus Strömbom, Gotland, yrkade på att vi röstar om motion 28 en att-sats i taget.

Kongressen beslöt

att beslut ska fattas för hela motionen på en gång,

att avslå motion nr 28 *Direktanslutna medlemmar* samt

att avslå Bengt Isakssons förslag.

§ 109

Motion nr 29 - Direktanslutna medlemmar

Markus Strömbom, Gotland, tyckte att vi som organisation och rörelse är skyldiga att tillgodose alla medlemmars möjlighet att göra sig hörda och uttrycka sin åsikt. Inte minst när vi precis har antagit demokrati som en av våra tre bärande idéer i våra nya grundsatser. Man måste ha samma möjligheter oavsett hur man väljer eller inte väljer att vara ansluten som medlem.

Han föreslog kongressen besluta

att kongressen uppdrar till nästa förbundsstyrelse att, i samråd med övriga förbund i rörelsen, arbeta fram ett system för hur de direktanslutna medlemmarnas demokratiska inflytande ska säkerställas.

Jan Ekman, Dalarna, ansåg att det finns ett sätt för den intresserade att utöva sitt medlemskap. Det ska inte finnas ett alternativ till detta.

Salam Kaskas meddelade att förbundsstyrelsen yrkade avslag på förslaget. Hon påpekade att alla medlemmar har möjlighet att göra sin röst hörd genom motioner till distriktsårsmöten och kongress.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 29 *Direktanslutna medlemmar* samt

att avslå Markus Strömboms förslag.

§ 110

Motion nr 30 - Aktiva medlemmar

Jan Linde, förbundsstyrelsen, ansåg att det finns en del att säga om begreppet aktivt medlemskap. Han tog som exempel en lärare på en folkhögskola som hade lagt sin accent med sitt namn på i uppehållsrummet på skolan. Det innebar att elever som läste tidningen och blev intresserade kom och talade med henne ibland. Föreningen på orten visste inte om att hon var medlem, men man måste kalla henne för aktiv. Jan menade att vi har en övertro på lokalföreningen. Var femte medlem är aktiv på lokalplanet. Men alla medlemmar är lika värdefulla.

Han yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag

att avslå första att-satsen i motion nr 30 samt

att anse att-satserna två, tre och fyra i motion nr 30 *Aktiva medlemmar* besvarade.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 111

Motion nr 31 – Bonussystem

Monica Ståhl föredrog förbundsstyrelsens yttrande. Hon betonade att det handlar om en av våra största utmaningar, att bli fler. Det är viktigt att de som värvar möter människor på ett positivt och vänligt sätt. Det är lättare om vi tar hand om våra storvärvare på ett bra sätt. Det kan vara viktigt med morötter för många människor. Hon berättade att förbundsstyrelsen ser över bonussystemen regelbundet. Inga premier ska gå ut förrän medlemmen har betalat sin avgift.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå första förslaget i alternativ 1 samt

att anse andra förslaget i alternativ 1 samt alternativ 2 i motion nr 31 *Bonussystem* besvarad.

Ulf Eriksson, beredningsgruppen, berättade att de hade funderingar på om det bara är vid värvning som det ska utgå bonus. Det tål att tänkas på. Beredningsgruppen yrkade bifall till förbundsstyrelsens beslut.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, gav ombuden som läxa att räkna efter hur många medlemskap man har. Det är troligen en hel del och det är ännu troligare att man glömmer

ett par organisationer. Om man inte kommer ihåg att man är medlem har man då ett aktivt medlemskap? Bonussystemet har diskuterats mycket genom åren och de som är negativa är de som inte värvar. Om man kan stimulera de 1,5 procent av medlemmarna som värvar mycket att värva ännu mer med hjälp av bonus är det bra. De har slitit mycket för att få den här bonusen. En viktig del är att om vi vill bli fler så måste vi infria de löften som de som värvar ger. Sven-Erik ansåg också att man skulle kunna utveckla ett bonussystem på andra delar av verksamheten.

Jan Ekman, Dalarna, undrade vad det rör sig om för pengar eftersom folk blir så avundsjuka. Vet någon det?

Gunnar Eklöf, Västernorrland, påpekade att bonussystemet är orättvist för hans distrikt eftersom de har så hög anslutning. Ofta får man till svar att personen man försöker värva redan är medlem. Det är bra att kunna erbjuda bra möjligheter till engagemang. För något år sedan blev en iransk familj värvad. Nu är mamman i familjen aktiv i styrelsen och hon har en ingång till människor vi annars kan ha svårt att nå.

Anne-Maj Björnholm, Östergötland, menade att hon är en aktiv medlem i sin förening. Hon äter kräftor en gång om året och går på årsmötet. Hon värvade en UNF-are i eftermiddags för första gången på många år. Detta gör hon för att hon brinner för det och inte för ett bonussystem. Det har varit för mycket fokus på kvantitet i stället för kvalitet.

Eva Estberger, Gävleborg, sa att det inte handlar om att ta bort något utan att lägga till. Bara för att vi idag inte har bonus för annat engagemang än värvning är det ingen anledning att ta bort den bonus som finns.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, meddelade att bonusen innebär bland annat att de som värvat 50 medlemmar får en resa till Thailand, de som värvat 30 medlemmar får en resa till Paris och dessutom är det lite stimulans som lottas ut bland alla som värvar.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, tillstyrkte motionen. Han ansåg att vi måste värva till någonting. Det är viktigt att även den som jobbar med verksamhet får stimulans.

Kristin Eriksson, Blekinge, ansåg att det här med värvning är en stor och viktig grej. Hon har varit med några år och rekryterat och fått del av bonusresor. Hon har på dem lärt sig mycket om rörelsens historia och det internationella arbetet. De fick se i Phnom Phen hur vi hjälpte gatubarn. På en bonusresa samlade man in pengar till en smedja. Bonusresorna är inte enbart nöjesresor. Kristin berättade att de har startat värvarteam i Blekinge. De kämpar för att bli 800 medlemmar. Hon tyckte att det var inspirerande att se hur de värvade i går kväll på torget. Hon yrkade avslag på motionen.

Michael Fors, Uppsala, påpekade att vi kan läsa i handlingarna att vi sätter upp ett mål på 4 000 nya medlemmar. När vi anser att mål är viktiga så måste man göra något för att uppfylla målen. Då kan bonussystem vara nödvändiga.

Sven-Erik Alfredsson berättade en anekdot om Kristin Eriksson i Malaysia.

Kongressen beslöt

att avslå första förslaget i alternativ 1 samt

att anse andra förslaget i alternativ 1 samt alternativ 2 i motion nr 31 *Bonussystem* besvarad.

§ 112

Motion nr 32 - Värvnings- och belöningsystem

Monica Ståhl föredrog förbundsstyrelsens förslag

att bifalla första att-satsen i motion nr 32 samt

att avslå andra att-satsen i motion nr 32 *Värvnings- och belöningsystem*.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 113

Motion nr 33 – Värvningskampanjer

Kongressen beslöt

att anse motion nr 33 *Värvningskampanjer* besvarad.

§ 114

Motion nr 34 - Samarbete i värvningskampanjen

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 34 *Samarbete i värvningskampanjen*.

§ 115

Motion nr 35 - Foldrar på andra språk

Camilla Berner, Stockholm, ville som sfi-lärare skicka med till förbundsstyrelsen att även ta fram material på lätt svenska.

Dagmar Hailer, Kronoberg, håller med Camilla Berner eftersom det är ofta är lätt att värva invandrare om man har bra material.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, påpekade att när vi har medlemmar från andra länder är det en fördel att kunna göra utskick till dem på deras eget språk.

Curt Tapper, Kronoberg, undrade när foldrarna är färdiga.

Monica Ståhl, förbundsstyrelsen, meddelade att de ska vara färdiga i höst.

Kongressen beslöt

att anse motion nr 35 *Foldrar på andra språk* besvarad.

§ 116

Motion nr 36 - Kortläsare vid evenemang/värvning

Christer Juhlin, Dalarna, yrkade bifall till motionen med följande tillägg

att man kan ta kontantbetalning av en ny medlem.

Monica Ståhl meddelade att förbundsstyrelsen yrkar avslag på tillägget eftersom det borde ingå i uppdraget att utreda den möjligheten.

Christer Juhlin förstod inte varför man inte skulle kunna ta emot kontanter.

Jimmie Norberg, Göteborg, påpekade att det blir mer vanligt att man kan betala med mobilen och andra betaltekniker. Han uppmanade till att lägga till att utreda olika betalningssätt i uppdraget.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, yrkade avslag på tillägget om att ta betalt kontant av säkerhetsskäl.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, anser att det är viktigt att man betalar på annat sätt än kontanter. Det blir svårt rent redovisningsmässigt och det finns flera säkerhetsaspekter.

Joakim Löfbom, Västerbotten, ansåg att det är viktigt att vi inte låser fast oss i tekniker. Han yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag.

Christer Juhlin uppgav att han har svårt att tro att man fuskar för en 50-lapps skull.

Kongressen beslöt

att bifalla motion nr 36 *Kortläsare vid evenemang/värvning*.

att avslå Christer Juhlins tilläggsyrkande

§ 117

Motion nr 37 - Folkhögskoleutbildning på distans

Per Wihlborg, Skåne, ville inte yrka bifall eller avslag på motionen utan ville förtydliga motionärens avsikt. Det motionären har tänkt är en folkhögskoleutbildning på distans för ungdomar som inte har tillgodogjort sig den vanliga skolans undervisning. Det handlar alltså inte om våra egna utbildningar.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 37 *Folkhögskoleutbildning på distans*.

§ 118

Motion nr 38 - Utbildning för styrelseuppdrag

Kongressen beslöt

att anse motion nr 38 *Utbildning för styrelseuppdrag* besvarad.

§ 119

Motion nr 39 - Ta fram en grundkurs för nya medlemmar

Jan Linde, förbundsstyrelsen, noterade med tillfredsställelse att vi har sett en serie motioner som visar ett ansvar för våra medlemmars utbildning. Förbundsstyrelsen har arbetat fram en utbildningstrategi som kommer att ligga på ombudens bord när kongressen samlas till nästa session. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Kongressen beslöt

att anse motion nr 39 *Ta fram en grundkurs för nya medlemmar* besvarad.

§ 120

Motion nr 40 - Vår tidning Accent

Motionären Bengt Isaksson, Jönköping, ville framhålla att Accent är en medlemstidning och han skulle vilja ha fler lokala nyheter i den. Han tyckte inte att det var en tillräckligt fyllig information från Årekongressen i Accent. Tidningen vore ett bra ställe att informera om alla projekt som förbundet lämnar pengar till. Han ansåg att det är likadant med distriktsårsmötena. De är summariskt beskrivna i vår medlemstidning. Accent är en utmärkt möjlighet att få ut information om goda exempel. Han tillstyrker motionen.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, ansåg att Accent är en fantastisk tidning. Han högaktar Bengt Isaksson men delar inte hans uppfattning om Accent. Kjell-Ove tycker att man hittar mycket lokalt material i tidningen. Det är inte möjligt att bevaka alla distriktsårsmöten. Vi vet att över 80 procent läser den mer eller mindre och 60 procent läser nästan allt. Det är fantastiskt. Accent är en fristående tidning. Det är inte meningen att förbundsstyrelsen ska bestämma vad som ska stå i den. Idag finns också Accentmagasin på nätet som gett oss 100 000 läsare. Tidningen kostar 17 kr. Det är en god idé att använda tidningen i samband med medlemsvärning. IOGT-NTO har en bra tidning. Förbundsstyrelsen yrkar avslag på motionen.

Sven Lindblom, Västernorrland, anser som journalist att förbundsstyrelsen har gett ett väldigt bra svar. Han yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Jan Ekman, Dalarna, anser att Accent är en bra tidning. Han undrar dock var redaktionen är placerad i förhållande till kansliet. Det stod ingenting i tidningen när Nyfors kursgård gick omkull. IOGT-NTO har samma problem som övriga samhället. Det är viktigt att även ta upp det som inte är bra. Han hoppades att redaktionen får all information från förbundet som de behöver.

Gunvor Nygren, Jönköping, ville framhålla att hon tycker mycket om Accent. Hon tycker inte det vore inte så kul om det bara stod reportage om distriktsårsmöten i tidningen. Hon vill också poängtera att hon tycker om Bengt.

Hanna Broberg, Stockholm, berättade att hon sitter med i redaktionskommittén. Hon ansåg att det är bra att ha en fristående redaktion vilket inte alltid är självklart.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, påpekade att Accent är jättebra som utåtriktad tidning.

Pierre Andersson, chefredaktör, meddelade att redaktionen sitter i Stockholm. De reser i landet mer än någonsin och har fler lokala nyheter än tidigare.

Kongressen beslöt

att avslå motion 40 *Vår tidning Accent*.

§ 121

Talartidsbegränsning

Jimmie Norberg, Göteborg, föreslog

att införa talartidsbegränsning med tre minuter för första inlägget och en minut på följande inlägg per punkt samt

att undanta förbundsstyrelsens föredragningar från begränsningen.

Kongressen beslöt

att bifalla förslaget om talartidsbegränsning.

§ 122

Ajournering

Kongressen ajournerades klockan 21.00 till följande dag.

Lördag den 29 juni

TIONDE SESSIONEN

Ordförande: Lars Larsson
Siw Hallbert

Sekreterare: Gunilla Zimmermann
Magnus Molin

§ 123

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 08.30.

§ 124

Justering av röstlängden

Ombud nr 40, Åsa Larsson, har lämnat kongressen men har ännu inte ersatts av någon.

§ 125

Meddelanden

Ordföranden uppmanade ombuden att tänka på att tiden är knapp och att han kommer att starta hårt och ibland hänsynslöst. Talartid begränsas till tre minuter för första inlägget, och därefter en minut för samma talare i samma ämne. Om det sedan blir tid över kommer den att användas förnuftigt. Ombuden ombads respektera det.

§ 126

Motion nr 41 – Alkoholfri drink på flaska

I sin motion föreslår Morgan Öberg kongressen besluta

- att uppdra till styrelsen att ta fram en alkoholfri drink i glasflaska som ett alternativ till de tillfällen då Godtemplardrickan används i enlighet med vad som anförts i motionen samt
- att alla kongressombud får en flaska hemskickad med posten och att motionärer får en hel back av det färdiga resultatet.

Ulf Eriksson, Dalarna, tillika beredningsgrupp 3, yrkade avslag till motionen.

Kongressen beslöt

att avslå motion 41 *Alkoholfri drink på flaska*.

§ 127

Motion nr 42 – Hemsida för billigt boende

Eva Estberger, Gävleborg tillika motionär, önskar en hemsida för billigt boende. Hon föreslår en länk för att gå in och ändra själv om det är tekniskt möjligt.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, menade att man kan ha denna funktion på en facebook-sida. Förbundsstyrelsen yrkade avslag till motionen.

Eva Estberger, Gävleborg, höll med om att det är bra att ha en facebook sida för att annonsera om billigt boende men undrade hur man ska hitta den. Hon yrkade bifall till motionen.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, menade att vi har många egna fastigheter och att Våra Gårdar har en bra broschyr med en förteckning över dem. Han var på besök i Dalhalla och letade med hjälp av broschyren reda på en lokal i Rättvik.

Dagmar Hailer, Kronoberg, föreslog att man kan ha en tjänstebank, där man byter boende med varandra.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 42 *Hemsida för billigt boende.*

§ 128

Motion nr 43 – Svenska nykterhetsrörelsens historia

Ulf Eriksson, Dalarna, beredningsgrupp 3, yrkade avslag på motionen men skulle vilja se en förteckning över de material som finns och var man får tag i dem.

Gunvor Nygren, Dalarna, berättade att hon under året har gjort en utställning om 200 års nykterhetsarbete i Sverige. Den börjar med att Jean Baptiste Bernadotte efterlyste en tävling om att få bukt med det omåttliga bruket av brännvin och fortsätter till våra dagar.

Leif Ottosson, Blekinge, tyckte att man borde spela in Staffan Hübinette och andra som kan berätta om rörelsens historia.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, försäkrade att förbundsstyrelsen inte är ointresserad av frågan men att för så omfattande projekt krävs eldsjälar eller forskningsverksamhet. Det pågår ett arbete med intresserade filmare som vill göra film om Olof Bergström som tog hit IOGT. Hans dramatiska liv kunde dokumenteras och bli en bra film. Han yrkade avslag till motionen men poängterade att det inte var på grund av att det är ett dåligt förslag.

Bengt Isaksson, Jönköping, påminde om att det skrevs en bok till 100-årsjubileet.

Birgitta Svensson, Halland, uttryckte oro för vad som händer med dagens historia då allt skrivs digitalt.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 43 *Svenska nykterhetsrörelsens historia.*

§ 129

Motion nr 44 – Sommarkollo

I sin motion föreslår Rose-Marie Arnviken-Litbo kongressen besluta

att kongressen ger förbundet i uppdrag att utreda möjligheten att genomföra sommarkollo för våra barn som lever i denna miljö.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 44 *Sommarkollo.*

§ 130

Motion nr 45 – Insamlingsbössor

I sin motion föreslår Rose-Marie Arnviken-Litbo kongressen besluta

att kongressen ger förbundet i uppdrag att arbeta fram ett förslag i denna fråga.

Dagmar Hailer, Kronoberg, sade sig inte ha något emot Världens Barn men menade att man inte ska skramla med bössor på samma dag som den insamlingen.

Kongressen beslöt

att anse motion nr 45 *Insamlingsbössor* besvarad.

§ 131

Motion nr 46 – Öppenhet i urvalsprocessen inom IOGT-NTO-rörelsen

I sin motion föreslår Rose-Marie Arnviken-Litbo kongressen besluta

att kongressen ger förbundet i uppdrag att förtydliga sina urvalsprocesser genom att öppet redovisa sökanden och antagna samt att vara beredda på att motivera sitt urval.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 46 *Öppenhet i urvalsprocessen inom IOGT-NTO-rörelsen*.

§ 132

Motion nr 47 – Digitalverksamhet

Jan Söderström, Gävleborg, tillika motionär, berättade att man har fått en digital bio i Ockelbo och funderar över hur man ska utnyttja möjligheterna till mer än film. Han yrkade bifall till motionen.

Kongressen beslöt

att bifalla motion nr 47 *Digitalverksamhet*.

§ 133

Utdelning av veteranmedalj

Förbundsordförande Anna Carlstedt inledde med att säga att det finns många insatser som syns tydligt men att det också är många som inte syns så tydligt. Dagens mottagare av veteranmedaljen har levt efter mottot "Verka men inte synas". Många av hans insatser som gjorts tidigare har skapat en god grund att bygga på. Han verkade i en tid som var turbulent och det behövdes stadga. Det är en person som många minns för hans insatser. Han är här och har följt hela kongressen. Han blev medlem i logen 82 Yngve Frej redan 1943, vilket är respektingivande. Det ger perspektiv på historien när man betänker att det var under kriget. I logen blev han snabbt biträdande logesekreterare vilket han var till mitten av 50-talet, då flytten gick till Borlänge. Omkring 1960 blev han revisor i Sveriges storloge av IOGT och 1970 valdes han till revisor i IOGT-NTO i samband med sammanslagningen, ett uppdrag som han

behöll tills han gick i pension och avsade sig sin auktorisation 1991. Han var samtidigt revisor för försäkringsbolaget Ansvar, Tollare, Wendelsberg och alla förbunden inom rörelsen. Om han ska beskriva sig själv som revisor menar han att han var en mycket hård sådan. Det är vi tacksamma för. På lokalplanet har han varit viktig för Dalarnas distrikt i ekonomiska frågor. Efter pensionen gick flytten till Småland, där han är medlem i Landsbro. Många vittnar om att när han kommer in i ett rum lystes hela rummet upp. En auktoritet klev över tröskeln. Man visste att man kunde lita på honom. Anna Carlstedt sade sig vara väldigt stolt över att utdela IOGT-NTO:s högsta utmärkelse till Göran Rydén.

Göran Rydén inledde med att säga att han aldrig varit någon talare men höll trots detta ett fint anförande om att han varit med på många sådana här årsmöten. Det första var i Västerås 1945, då han följde med föräldrarna och träffade en hel del ungdomar som varit på godtemplarkurs. I samband med mötet hölls en demonstration, där Lewin Andersson talade. Samtidigt var det metallarbetarstrejk i Västerås, vilket gjorde att insamlingen till folkhögskolorna inte gav så mycket pengar. Han har många fina minnen från IOGT-NTO-rörelsen. Anna Carlstedt överlämnade så en blombukett till Görans hustru Siv med orden att det bakom varje stor man står en kvinna, varpå Siv replikerade att det i detta fall är en liten kvinna.

§ 134

Justering i röstlängden

Det anmäldes att ombud nr 12, Maria Haglund, inte var närvarande.

§ 135

Redovisning av jämställdhet

Bilder som visade resultatet av gårdagens mätning av fördelningen mellan antalet män och kvinnor som yttrat sig visades. Av den muntliga rapporten framgick bland annat att kvinnornas sammanlagda andel under torsdagen och fredagen var 45 procent och männens 55 procent.

§ 136

Hälsningar

Joonas Turtonen, representant för Nykterhetsförbundet Hälsa och trafik, sade sig vara glad att få delta i kongressen och att det var inspirerande att få ta del av förhandlingar på sitt eget modersmål. I Finland finns cirka 300 000 finlandssvenskar, och de flesta möten sker på finska. Också i övrigt är det roligt att få ta del av förhandlingarna. Inom alkoholpolitiken sker stora förändringar i Finland. Man har antagit en reviderad alkohollag. Tidigare har alkoholindustrin suttit med i beredningsgruppen, men nu får den inte vara med annat än som remissinstans. Det är klart och tydligt att det pågår en katt- och råttalek mellan parterna inom alkoholpolitikens område. Ett 30-tal organisationer kräver att mellanölet inte ska säljas. Över hälften av konsumtionen dricks i form av öl. Alkoholindustrin har nu beställt en undersökning som visade att det skulle påverka ekonomin negativt och inte påverka dödsfallen om man förbjöd mellanölet. Joonas menade att detta är typiskt för industrin. Att opinionen har påverkat tobaksfrågan är ett bra exempel som ett erkännande för att vårt arbete lönar sig. Nu är alkoholindustrin rädd för att nykterhetsrörelsen ska lyckas lika bra när det gäller att påverka alkoholpolitiken. Ett annat område där Hälsa och trafik arbetar är för att få till en gemensam gräns för rattfylleri inom Norden och Baltikum, och att denna ska vara samma som i Sverige.

Förbundsordförande Anna Carlstedt sade att det känns bra att ha Joonas här. Vi har ett bra utbyte i nordiska sammanhang. IOGT-NTO följer Finlands arbete noga, till exempel när det gäller gårdsförsäljningen och sänkning och sedan höjning av alkoholskatten. Hälsa och trafik gör ett bra arbete med nya metoder som vi följer med spänning. Det är konstaterat att finlandssvenskarna mår bättre än finnarna. Varför? Jo, de har ett större föreningsengagemang och lever tre eller fyra år längre än övriga. Joonas fick en ljusstake som är importerad från Finland.

Karin Melbin, Nyktra socialister, antog att några känner igen henne från UNF:s förbundsstyrelse eller som Gunnar Eklöfs dotter. Nyktra socialister tycker att alla nykterister borde vara socialister men framförallt att alla socialister borde vara nykterister. Det är en nybildad och hittills liten organisation med 160 medlemmar som har sitt ursprung ur en gemensam grundsyn inom arbetarrörelsen och nykterhetsrörelsen för demokrati och ett bättre samhälle. Man arbetar som ett nätverk för att lyfta upp de nykterhetspolitiska frågorna på agendan. I höst kommer man att arrangera en feministisk konferens. Karin inbjöd slutligen medlemmarna i IOGT-NTO att bli medlemmar, vilket kan ske via hemsidan eller på analogt sätt på blanketter som finns i lokalen. Organisationen har ett medlemslöfte som liknar IOGT-NTO:s, med tillägg av ett löfte om att kämpa för ett socialistiskt samhälle.

Anna Carlstedt tackade för hälsningen och konstaterade att nätverk ofta har en stor betydelse. Hon hoppas att detta nätverk växer snabbt och ser det som en modell att ta över även för dem som har andra politiska åsikter. Med de orden överlämnade hon ett presentkort.

§ 137

Motion nr 48 – Utmärkelse

IOGT-NTO:s distriktsstyrelse i Jämtlands län genom Björn Karlsson föreslår kongressen besluta

att IOGT-NTO förbundet står för kostnaden för utmärkelser samt

att beställning av utmärkelser fortfarande sköts av distriktet/kretsen/föreningen.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 48 *Utmärkelser*.

§ 138

Motion nr 49 – Lokalföreningars rätt att ändra kontaktuppgifter

Louise Eriksson föreslår kongressen besluta

att lokalföreningarnas IRMA-ansvarig ska kunna uppdatera kontaktuppgifterna på sina medlemmar.

Kongressen beslöt

att bifalla motion nr 49 *Lokalföreningars rätt att ändra kontaktuppgifter*.

Justering av röstlängd

Ombud nummer 12 Maria Haglund återinträder.

Håkan Månsson inträder som ombud i stället för nummer 40, Åsa Larsson.

Motion nr 50 – Ett folk som har sånger kan aldrig dö

Jobbjörn Folkesson, motionär, ansåg att det är viktigt att folkrörelsetraditionen att sjunga hålls levande, inte bara i större sammanhang utan också ute i föreningarna. Det är lättare att ta till sig sångerna om de är mer tillgängliga.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, hävdade att det är att tänja begreppet något långt när man säger att det sjungits mycket på den här kongressen. En gång var hela det här arvet borta, men på 70-talet kom det tillbaka. ”Glöm ej löftets helga timma” sjöngs till exempel alltid vid intagning av nya medlemmar. Själv blev han medlem i samband med dans. Se hur det har gått! Det finns många möjligheter att främja sången. Han yrkade avslag till motionen.

Ulf Eriksson, beredningsgrupp 3, menade att motionen i grunden är ganska bra, men att beredningsgruppen ändå fastnade för en metod som är enklare att genomföra, till exempel att lägga ut sångboken på nätet.

Leif Ottosson, Blekinge, berättade att man i Blekinge har haft en folkrörelsesångshelg som slagit väl ut. Han yrkade bifall till beredningsgruppens förslag.

Niklas Christerson, motionär, tyckte att det kändes bra att få stöd, men att lägga ut sångboken på nätet är i många fall en fråga om upphovsrätt, som därför behöver behandlas på ett lite mer organiserat sätt.

Per Nilsson, Stockholm, yrkade bifall till motionen och beredningsgruppens förslag. Han bedyrade att de gamla sångerna är roliga att sjunga och berättade att han var med då de spelades in på Tollare. Han yrkade bifall till beredningsgruppens förslag och berättade att han blivit kontaktad av Roland von Malmborg, som ville ha texten till de gamla kamp-sångerna från 1800-talet. Per har varit till arkivet och letat fram några, som Malmborg ska sjunga.

Marika Isetorp, Älvsborg, menade att texten och melodierna är okända för dem som inte är uppväxta med dessa sånger. Hon yrkade bifall till motionens första att-sats.

Maria Haglund, Uppsala, kommer från den sjungande föreningen Svea i Uppsala, där man sjunger på alla möten. Hon tycker det är synd det inte sjungs mer. Framför allt borde det sjungas mer på den här kongressen. Hon var med om att ta fram UNF:s sångbok och vet därför att det inte är så lätt med rättigheter. Att få sådana kräver mycket kunskap om regler. Hon föreslog att förbundsstyrelsen får i uppdrag att sprida kunskap om folkrörelsesångerna.

Anne-Maj Björnholt, Östergötland, menade att det ger energi att sjunga och berättade att hon själv sjunger mycket med barnen. När de gamla medlemmarna inte finns kvar längre försvinner sångerna. Hon yrkade bifall till Maria Haglunds förslag.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, hänvisade till Gösta Vestlund som på en Tollareavslutning föreslog att man skulle anordna en terminskurs som handlade om sång och musik. Numera har vi knappast någon som kan spela till sången. Sven-Erik tyckte det vore en bra idé med en kurs i sång och musik, även om den inte behöver vara så lång som en termin. Han uppmanade förbundsstyrelsen att göra ett försök att samla medlemmarna till en kurs för att

sjunga.

Johnny Boström, Värmland, var också med om att ta fram UNF:s sångbok. Han menade att vi inte kan de här melodierna för att vi inte sjunger tillräckligt ofta. Vi ska sjunga sångerna om och om igen. De är en del av vår folkrörelsehistoria. Johnny jobbar med Musikleken, som egentligen är NBV:s tävling men i stort sett en IOGT-NTO-aktivitet. Under den här kongressen har minst femton personer sagt att de känner igen hans röst från Musikleken och att tävlingen är rolig. Han yrkade bifall till motionen.

Per Eriksson, förbundsstyrelsen, menade att det är jätteviktigt att kunna melodierna för att känna igen sig, men han ville också slå ett slag för den levande kulturen och de nya sångerna. Han bad så alla närvarande att resa sig och under hörbart bifall framförde han en rytmisk rappsång, som han fruktade att en del av åhörarna skulle anse vara opassande på grund att den påminner om kommersiell verksamhet och inte är helt gångbar genom sitt sätt att lyfta upp männen i texten. Refrängen löd: "Det är kexet som skiljer pojkar från män."

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, meddelade att förbundsstyrelsen ansluter sig till Maria Haglunds förslag.

Jobbjörn Folkesson, motionär, menade att den första att-satsen i motionen borde kunna passa in i Marias förslag y.

Oskar Jalkevik hade fått sitt distrikts, Stockholms, uppdrag att yttra sig i frågan. Man menade att frågan måste debatteras och sångerna göras mer tillgängliga. Han är övertygad om att det finns några entusiaster som gärna tar tag i frågan på ideell basis.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till Maria Haglunds förslag och motionens första att-sats.

Motionärerna yrkade bifall till Maria Haglunds förslag.

Kongressen beslöt

att bifalla första, andra, tredje och fjärde att-satserna i motion nr 50 *Ett folk som har sånger kan aldrig dö* samt

att bifalla Maria Haglunds förslag.

Som en avrundning på denna punkt sjöngs sång nummer 13 "Glöm ej löftets helga timma" unisont.

§ 141

Hälsning

Jonatan Hjort, Nykterhetsrörelsens bildningsverksamhet, NBV, anknöt till kongressen i Åre, då han för första gången representerade NBV som nyvald förbundsordförande. Då hade han med sig många tankar om vad som skulle ske. Nu är man i färd med att skapa och förankra tanken på ETT NBV, vilket innebär en samsyn på alla plan och mellan avdelningar och medlemsorganisationer. En stor del av de närvarande är engagerade på olika sätt inom NBV, vilket är glädjande. Hela NBV-organisationen ska vara en kraft framåt där alla känner vart vi är på väg. NBV:s uppgift är att genomföra det uppdrag vi har från våra medlemsorganisationer. Inom NBV är man intresserad av siffror. Därför hänvisade Jonatan till att NBV-förbundet genomfört 1 296 100 studietimmar förra året, vilket innebär en kraftfull ökning. Detta har varit möjligt tack vare nya grupper som vill dela vår gemenskap och med folkbildningen som metod förverkliga vårt uppdrag, ett NBV där människor och idéer växer, idéer som står

nykterhetsrörelsen närmast. Man måste hänga med i vad som händer i omvärlden och hela tiden anpassa sig till vad deltagarna och medlemsorganisationerna önskar och hur det ser ut i omvärlden. Om vi tänker tillbaka ser vi att utvecklingen går oerhört snabbt. Hur bedrev vi verksamheten förr i tiden? Mötet i cirkeln är fortfarande ungefär likadant. Vi möts och växer tillsammans. Men allt omkring har förändrats. Vi måste ha beredskap att ta emot nya människor. Den tekniska utvecklingen går fort, vilket Jonatan illustrerade genom att visa en bild av en ung kvinna med en bildskärm i stället för glasögon. Hon har en möjlighet att kommunicera på ett helt annat sätt. Vi kommer också dit i framtiden. Med det tackade Jonatan Hjort för ordet.

Anna Carlstedt påminde om IOGT:s kongress 1902 och om Oscar Olsson som ville införa en nymodighet. 2013 talar vi om datorskärmar. När vi bildades hade människor inte böcker hemma, och då gick man till ordenshuset. Det är spännande att ha ett studieförbund som ligger i framkant, och det är bra att vi bygger en infrastruktur tillsammans och att folkbildningen fungerar i hela landet. Anna uppskattar att NBV finns med på kongressen och överlämnade IOGT-NTO:s bidrag till folkbildningsinsatserna i form av ett presentkort på boken "Nyktra former".

§ 142

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades för kaffepaus klockan 10.30.

Lördagen den 29 juni

ELFTE SESSIONEN
Ordf: Siw Hallbert
Anders Häregård
Skr: Gunilla Zimmermann
Magnus Andersson

§ 143

Förhandlingarnas återupptagande

Förhandlingarna återupptogs klockan 10.35.

§ 144

Information

Ordförande Siw Hallbert informerade om några papper med vissa förändringar, som lagts ut till ombuden. En fotograf kommer att gå runt i lokalen och fotografera de närvarande. Den som inte vill bli fotograferad ombuds visa det genom att räkka upp handen. På grund av att flera lider av allergier uppmanas de närvarande att vara sparsamma med parfym och hårspray.

Eva Blomqvist, förbundsstyrelsen, introducerade ett studiematerial som tagits fram tillsammans med NBV och Wendelsbergs folkhögskola. Materialet är baserat på filmer och på medlemmar som berättar om sitt engagemang. Hon gav en del nyttiga tips om hur man kan arbeta praktiskt i cirkelform. Man kan ha distanscirkel eller träffas för att känna gemenskap, man kan ta hela paketet eller vissa delar. Ett annat användningsområde är att bjuda in till en introduktionsdag för nya medlemmar. Om man inte har tid att gå i en cirkel kan man titta på filmerna på egen hand. Filmerna påminner till sin utformning av den välkomstbroschyr, som delas ut till nya medlemmar. Till filmerna finns en studieplan. Efter introduktionen visades den första filmen i serien.

§ 145

Motion nr 51 – IOGT-NTO ska synas överallt och vara välkänt

Alva Strandberg, Älvsborg, tillika motionär, inledde med att säga att kursgården Kuggavik ligger henne varmt om hjärtat. Kuggavik köptes 1950 av SGU. Då låg den vid E6 och järnvägen. Järnvägen är nu cykelled, men bussen stannar ännu på vägen utanför. 1980 köpte man en barnkoloni från Krokombro i Jämtland. Här klär man av sig och går rakt ut i havet. Den gamla barnkolonin har rustats upp och försetts med vatten och avlopp. Kursgården är nu ett STF-vandrarhem. Älvsborgs distrikt har inte så gott om pengar utan måste vända på varje hundralapp för att hålla kursgården i gott skick. STF står för reklammaterial och flaggor, som man får gratis. Om man vill köpa sådant från IOGT-NTO måste man betala, och då väljer man naturligtvis STF. Distriktet klarar av att beställa profilprodukter utan hjälp, men man behöver pengar. Att förmedla rörelsens ideologi är ett viktigt syfte med verksamheten, men för att kunna bedriva en ideologisk verksamhet måste man ha en kommersiell verksamhet. Det hänger ihop. Att sponsra profilmaterialet vore en liten del i IOGT-NTO:s ekonomi. Kuggavik har årligen 13 000 gästnätter, varav mest utomstående, och man har ett välbesökt sommarcafé, där man värvar medlemmar. Det här är ett sätt för rörelsen att synas, och i Älvsborg kan man inte förstå att förbundsstyrelsen väljer att avslå motionen. Alva Strandberg yrkade bifall till motionen.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, ansåg att det är självklart att det är mycket verksamhet som bedrivs bra och förbundsstyrelsen anser det också viktigt att man vill synas, men man måste också vara rättvis. Därför har det sagts att kursgårdarna ska vara lönsamma. Kjell-Ove vet att det är många som sliter för det. Förbundsstyrelsen vill ha kvar lokaler på strategiskt viktiga orter. För Kuggavik finns det möjlighet att söka bidrag från tvåmiljonerpotten, men medlen därifrån är inte avsedda för drift. Kuggavik har gått med vinst ett år, och förbundsstyrelsen vet att det finns många ideella krafter som arbetar för det.

Ulf Eriksson, beredningsgrupp 3, menade att man principellt inte kan fatta ett beslut för ett ställe. Det ska vara lika för alla. Beredningsgruppen avslår därför motionen med en tilläggs-sats. Han yrkade bifall till tilläggsförslaget.

Leif Ottosson, Blekinge, menade att det är viktigt att fundera över hur verksamheterna kan vara ett ansikte utåt och att andra som sympatiserar kan få del av den. Han yrkade bifall till motionen.

Jan Ekman, Dalarna, utbrast i ett ”fy skäms” till förbundsstyrelsen som blandar ihop äpplen och päron när man säger att man marknadsför en kommersiell lokal och därför inte kan ge bidrag. Det är ju organisationen som man marknadsför. Han yrkade bifall till beredningsgruppens förslag. Att bifalla förslaget är speciellt viktigt när man har som tema att man ska synas.

Jimmie Norberg, Göteborgs och Bohus län, menade att det handlar om att vi ska marknadsföra oss själva. Därför måste det finnas en möjlighet att få profilmaterial att dela ut till gästerna. Loggan byttes ut och det kanske finns gammalt material som måste bytas ut. Han värdjade om bifall till motionen.

Marika Isetorp, Älvsborg, hävdade att de medel som behövs inte ska inte gå till drift utan ge möjlighet att synas. Hon yrkade bifall till motionen.

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, ansåg att beredningsgruppens yttrande är utmärkt och påpekade att det kommer nya skyltpengar. Han hoppas att Kuggavik är på hugget där.

Margot Hilmerklinth, Blekinge, påminde om den gamla devisen att om man inte syns så finns man inte.

Jan Ekman, Dalarna, uppmanade ombuden att tänka på hur de röstar, för att vara medvetna om alla följdverkningar ett beslut kan få.

Kongressen beslöt efter försöksvotering

att avslå första och andra att-satserna, efter försöksvotering,

Kongressen beslöt efter rösträkning med röstsiffrorna 45-46 rösträkning 45 avslag, bifall 46.

att förbundsstyrelsen ska se över sin policy över hur IOGT-NTO-rörelsens ska marknadsföra sig på IOGT-NTO-rörelsens kursgårdar och lokaler med stor extern publik.

§ 146

Motion nr 52 – Kongressdeltagande för envar

I sin motion föreslår Martin Tunström kongressen besluta

- att i första hand, att kongressen beslutar att IOGT-NTO till kommande IOGT-NTO-kongresser skall erbjuda deltagarna att, till skäligt pris, resa till samt bo och äta på kongressorten gemensamt,
- att i andra hand, att kongressen uppdrar åt kommande förbundsstyrelse att utreda möjligheterna att vid kommande IOGT-NTO-kongresser erbjuda deltagarna att, till skäligt pris, resa till samt bo och äta på kongressorten gemensamt.

Kongressen beslöt

att avslå båda att-satserna i motion nr 52 *Kongressdeltagande för envar*.

§ 147

Justering av röstlängd

Anne-Maj Björnholt, Östergötland ersätts av Jan-Ove Ragnarsson.

§ 148

Motion nr 53 – Aktiviteter för icke ombud

Britta Danielsson, Örebro, tillika motionär, berättade att det bedrivits folkdans från 1880-talet, då det första folkdanslaget bildades inom rörelsen. Det var ungdomar som ville dansa, och det resulterade i en verksamhet som varade länge. 1920 bildades folkdansringen inom rörelsen. Folkdanslaget i Örebro bildades 1908, och sedan dess har det varit både nedgång och uppgång men dansandet har aldrig upphört. Nu har man en blandad sång- och dansgrupp. Förr var det SGU:s folkdanslag, nu kallas det Wadköpings folkdansgille. Under åren har massor av kurser utbildat ledare, bland annat på Saxenborg. 2001 hade man en folkdansmessa tillsammans med kören med 40 sångare och fem spelmän men bara fem dansare. Britta förelag att det tillsätts en danskommitté. Därmed yrkade hon bifall till motionen.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, deklarerade att hon älskar dans och tycker att det är fantastiskt att det finns en rik flora av verksamheter. Men hon ville inte låsa fast kongressen till vilka aktiviteter man vill ha i framtiden.

Ulf Eriksson, Dalarna, tillika beredningsgrupp 3, ansåg att mycket är lovligt och intressant men ville inte heller låsa upp sig. Han hävdade dock att det behövs mer party på kongresserna.

Jan Söderström, Gävleborg, höll med om att det behövs mer party. Han tyckte att det är en intressant motion, som kan utvecklas mer. Med årets utformning menade han att man har missat lite av folkrörelsekongress till förmån för beslutandekongress. Man behöver få tillbaka folkrörelsekongressen och utöka aktiviteterna, i första hand på dagtid. Det behövs både tillfälle att pyssla, och ha andra olika aktiviteter för att få fler deltagare. Han saknade också Kongressaccent.

Kongressen föreslås besluta

- att förbundsstyrelsen får i uppdrag att inför kommande kongresser möjliggöra att det finns flera alternativa aktiviteter, i första hand på dagtid.

Leif Ottosson, Blekinge, tyckte också att motionen är intressant och att den bygger på mycket vi upplevt tidigare. Han efterlyste en helg på en folkhögskola för sång, musik och folkdans. Vid ett sådant tillfälle kan man gärna ta betalt. Man behöver inte bjuda på allting.

Britta Danielsson menade också att man tappat bort folklekar och folkvisedanser, och att sådana kunde tas upp på kongresserna. Förut hade man hamboskola på dagtid på kongressen. Vid en sådan skulle man kunna bjuda in folk utifrån för att delta.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, berättade om de välbesökta seminarier som hållits under kongressen. Kongressarrangören har erbjudit aktiviteter som tyvärr måste ställas in på grund av för få anmälningar. Hon menade att diskussionen gäller olika saker. Förbundsstyrelsen vill inte låsa fast sig för att erbjuda kurser på kongressen. Det kan vara en uppgift för den lokala arrangören.

Carola Hedman, Norrbotten, menade att man pratar om dem som inte är ombud, men kongressen ska lägga pengar och resurser på ombuden.

Lisa Hallingström, Östergötland, påpekade att det inte står någonting i motionen om att kurserna ska anordnas på kongressen.

Britta Danielsson menade att det är givet att man också ska anordna kurser i föreningarna. Man behöver utbilda ledare.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, hänvisade till Mål och verksamhetsinriktning. Hon yrkade avslag på Jan Söderströms förslag.

Inga-Britt Tjäder, Värmland, tillstyrkte motionen.

Johnny Boström, Värmland, tillstyrkte Jan Söderströms förslag.

Per Wihlberg, Skåne, hänvisade till rubriken på motionen och påpekade att det har varit tunnsått med seminarier på kongresserna den sista tiden. Detta har inte med Mål och verksamhetsinriktning att göra.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, tolkade att-satserna som att motionen avser kongresserna. Det måste finnas flexibilitet i framtiden. Man måste känna in vad de som kommer till en kongress vill göra. Den strategiska inriktningen är att bli en starkare politisk kraft i samhället. En skolning ska ske i den riktningen på kongresserna.

Jan Söderström, Gävleborg, höll med om att det är viktigt att ha skolade medlemmar, men det finns konstigt nog de som inte brinner för idéerna utan som vill göra andra saker på en kongress, som inte har med Mål och verksamhetsinriktning att göra. Det ska vara sånt som attraherar alla sorters medlemmar, både party och politik.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 53 *Aktiviteter för icke ombud* samt

att bifalla Jan Söderströms förslag.

Motion nr 54 – Kongressernas tidsmässiga placering, Motion nr 55 – Treårsintervaller på kongressen och Riksstyrelsens förslag nr 5 – kongress 2017

Jan Söderström, Gävleborg, yrkade bifall till motionen och hade ett skriftligt tilläggsförslag. Man har minskat ner antalet dagar. Ombuden hinner inte vara med på något på dagtid. På en längre kongress kan man göra mer tillsammans. Förut hade man en dag när man gjorde något tillsammans.

Kongressen föreslås besluta

att förbundsstyrelsen får i uppdrag att planera och genomföra en förlängning av kongresslängden gällande från kongressen 2017.

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, hänvisade till den utredning som gjorts om förläggning av kongressen och att det landade i det här. Hon yrkade avslag till motionen. Kongressen har beslutat om en inriktning på att folkhögskolornas stämmor inte kommer att vara samtidigt som IOGT-NTO-kongressen. Då har vi en förmiddag extra. Under denna kongress deltar cirka 1 000 medlemmar. Då kan man inte påstå att den inte lockar dem som inte är ombud.

Kongressen beslöt

att avslå första att-satsen i motion nr 54,

att anse andra att-satsen i motion nr 54 *Kongressernas tidsmässiga placering* besvarad samt

att efter försöksvotering avslå Jan Söderströms tilläggsförslag.

Hälsningar

Svenn-Arne Arntzen, IOGT USA, tackade för inbjudan. Hen berättade att han är norrman men försöker tala svenska. Han kom som pastor till USA, ditkallad från Norge. I USA hittade han sin hustru. Han framförde en skriftlig hälsning från den kvinnliga presidenten och alla andra medlemmar i IOGT USA. I USA har IOGT sommaraktiviteter i hela landet. Barnläger anordnas i IOGT-parker i Minnesota och staten Washington och speciella arrangemang anordnas i Illinois och Kalifornien. Man planerar ett konvent i Minneapolis i juni 2014. Svenn-Arne berättade att han just läst att The National Transportation Safety Board har röstat för en rekommendation att halvera gränsen för rattonykerhet, vilket är anmärkningsvärt i frihetens USA. USA är ingen liten ort, men man behöver stöd på alla sätt. Nu är man lillebror i förhållande till Sverige, även om det var där rörelsen startade, när några storkonsumenter av alkohol satt på krogen och beslutade att det skulle vara slut på supandet. De inte bara beslutade att själva sluta utan de gick till en domare och avlade ett löfte att inte dricka. Det var starten till det som fortfarande heter IOGT i USA. Varje år har man The Swedish day i godtemplarparken. Man har då en promenad bland svenska stugor. Där finns också ett vikingaskepp som man har seglat till världsutställningen i New York och därefter fraktat till godtemplarparken. Svenn-Arne avslutade sitt anförande med att önska lycka till med resten av kongressen och tackade för att han lärt sig oerhört mycket som han tar med sig tillbaka hem.

Anna Carlstedt gav uttryck för att det var extra högtidligt att ha en gäst från USA där allt började. Det var också högtidligt att ha en kongress i USA där rörelsen bildades. Hon uppmanade Svenn-Arne att ta med en varm hälsning till ordföranden och hoppades på ett återseende på den internationella kongressen i Thailand.

Ali Jerremalm, Sveriges lärares nykterhetsförbund, SLN, presenterade sig som en stolt förbundsordförande som inför kongressdeltagarna avbröt sin kundrelation till City Gross, genom att klippa sönder sitt kundkort, vilket utlöste spontana applåder. Han berättade att SLN har funnits sedan 1906 och att organisationen växte fram ur SSUH. Man hade då en barn- och ungdomsorganisation som kallades Sveriges Vår, där folkskollärare ordnade aktiviteter för eleverna på fritiden. Senare inriktade man sig på att sprida information om droger genom ett eget förlag. SLN har alltid haft ett nära samarbete med IOGT-NTO och anser det vara värdefullt att samarbeta med IOGT-NTO och andra organisationer och att få vara med här. Ett stort projekt som SLN har genomfört under det senaste året är att utveckla ett spel, Tankebanan, tillsammans med projektbildarna på Wendelsberg och med en studieplan genom NBV. Spelet säljs under kongressen för 100 kronor. Det är utformat som en metod för att lära känna vandra i en grupp, och därför överlämnade han det till den nya förbundsstyrelsen för att spela och lära känna varandra.

Anna Carlstedt framförde sitt tack till Ali för hälsningen och spelet. Hon är själv lärare och vet att man lär så länge man har elever. Dessutom är hon en stolt medlem i SLN. Alla som haft en bra lärare har det med sig under hela livet. Förbundsstyrelsen ska genast prova spelet. Förutom en hälsning till SLN fick Ali ett presentkort för boken "Nyktra former".

Ordförande Siw Hallbert tackade för sitt sista framträdande i rollen. Hon erkände att det varit lite skakigt men att det beror på en annan sammanträdeskultur.

§ 151

Ajournering

Förhandlingarna ajournerades för lunch klockan 12.05.

Lördagen den 29 juni

TOLFTE SESSIONEN

Ordf.: Anders Häregård
Birgitta Olli

Sekr.: Magnus Andersson
Mikaela Bexar

§ 152

Återupptagande av förhandlingarna

Kongressen återupptog förhandlingarna klockan 13.30.

§ 153

Hälsningar

Carl Schlyter, ledamot av Europaparlamentet från Miljöpartiet de gröna, hälsade till kongressen. Han berättade att alkoholaktiviteten i Europaparlamentet är lägre den här mandatperioden än under den förra, då alkoholskatterna behandlades. Han har fortsatt sin kamp för att förklara hur absurda införselreglerna för alkohol är, bland annat genom att visa fotografier som IOGT-NTO har tagit fram och som visar hur stor mängd alkohol man får föra in. Alla som ser bilderna blir förvånade. I december nästa år blir Europeiska kommissionen färdig med sitt förslag om märkning av alkohol. Han har drivit frågan att alkohol ska märkas och driver också på frågan om TV utan gränser-direktivet, men det är svårt att bevisa att vissa kanaler har flyttat sina sändningar till andra länder bara för att kunna visa alkoholreklam riktad mot Sverige.

Carl Schlyter sade: Precis som Miljöpartiet växer IOGT-NTO. Tillsammans ska vi försöka få ordning på alkoholfrågan och andra frågor vi jobbar med. Attityderna i Europa håller på att förändras, men vi måste vinna över alkoholindustrin också – och det gör vi!

Förbundsordförande Anna Carlstedt sade till Carl Schlyter att hon är tacksam för att människor av hans sort finns. Hon ansåg att alla borde ha ett motto på kylskåpet: "Lev varje dag som om du vore Carl Schlyter." Hon gav honom ett presentkort på den kommande boken *Nyktra former* med gamla affischer samt ett ljus, eftersom han lyser som ett humanistiskt bly i mörkret.

Johnson J. Edayaranmula hälsade från IOGT Alcohol and Drug Information Centre (ADIC) India, Indian Alcohol Policy Alliance och Indian Centre for Alcohol Studies. Han förklarade att IOGT är en passion för honom sedan 36 år. Han har bland annat varit ordförande för IOGT:s regionala råd för södra och sydöstra Asien, ledamot av IOGT:s internationella styrelse och ingår nu i IOGT Internationals nomineringskommitté. Han berättade en rörande och sedelärande historia om en pojke, hans lärare och en liten fågel.

Anna Carlstedt tackade Johnson J. Edayaranmula och förklarade att hon hade haft ett fruktbart utbyte med honom i det internationella arbetet, där han var en förebild.

§ 154

Information från presidiet

Anders Häregård, presidiet, påminde om regler om talartidsbegränsning som tillämpades: Förbundsstyrelsen hade längre talartid vid föredragning. För övriga var tiden begränsad till 3 minuter vid första inlägget, även vid föredragning av egen motion, och därefter till 1 minut i följande inlägg i samma debatt.

§ 155

Motion nr 55 – Treårsintervaller på kongressen

Krister Broberg, Dalarna, menade att man borde tänka på ekonomin när man gör kongresser. Föreningar och distrikt hinner inte med när det är kongress vartannat år. Det är viktigt att ha ett intervall mellan kongresserna som gör att vi får en buffert och hinner ordna roliga aktiviteter. Krister Broberg yrkade bifall till motionen.

Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå samtliga att-satser i motion nr 55 *Treårsintervaller på kongressen*.

Michael Fors, beredningsutskottet, föredrog beredningsutskottets yttrande.

Beredningsutskottet föreslog, i enlighet med förbundsstyrelsens förslag, kongressen besluta

att avslå samtliga att-satser i motion nr 55 *Treårsintervaller på kongressen*.

IOGT-NTO:s Juniorförbunds fullmaktsutskott hade lämnat ett yttrande med samma innebörd.

Kongressen beslöt

att avslå samtliga att-satser i motion nr 55 – *Treårsintervaller* på kongressen.

§ 156

Riksstyrelsens förslag nr 5 – ansökan om att vara värd för 2017 års kongress

Salam Kaskas, förbundsstyrelsen, förklarade att förbundsstyrelsen hade läst beredningsutskottets förslag i dess yttrande, och yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Beredningsutskottet skrev i sitt yttrande att riksstyrelsens förslag är bra men bör förtydligas för att undvika missförstånd.

Beredningsutskottet föreslog kongressen besluta

att uppdra åt IOGT-NTOs Juniorförbund, UNF och IOGT-NTO i Värmlands distrikt att vara värd för 2017 års kongresser.

Kongressen beslöt i enlighet med beredningsutskottets förslag

att uppdra åt IOGT-NTO:s Juniorförbund, UNF och IOGT-NTO i Värmlands distrikt att vara värd för 2017 års kongresser.

Värmlandsdistriktet spelade upp "Ack Värmeland du sköna" med Monica Zetterlund.

Monica Ståhl, distriktsordförande i Värmlands distrikt, travesterade *Gösta Berlings* saga och sade: Äntligen står distriktsordföranden i talarstolen! Hon hälsade alla välkomna till Värmland och tackade för förtroendet. År 2017 är det 30 år sedan senast IOGT-NTO-rörelsen hade kongresser i Värmland. Monica Ståhl lovade att Värmland skulle bjuda på en kongress med mycket kultur, sagor, natur, ställighet, party och politik.

§ 157

Förbundsstyrelsens förslag nr 3 – IOGT-NTO:s mål och verksamhetsinriktning 2014–2015

Andrine Winther presenterade förslaget, som är sista etappen i att nå målen i IOGT-NTO:s strategiska inriktning 2010–2015, som antogs på kongressen i Göteborg 2009. När förbundsstyrelsen en gång diskuterade strategi fick styrelsen svar från idrottsrörelsen via twitter på frågan vad strategi är: "För att se till att man tar sig dit man vill, slippa gå vilse eller stå still." Det är det IOGT-NTO vill med strategisk inriktning. Den strategiska inriktningen bryts ned i mål och verksamhetsinriktning för mandatperioder, eftersom kongressen ska bestämma konkraktionen i den. Mål och verksamhetsinriktning bryts ned till verksamhetsplaner, i distrikten och föreningarna – och i förbundsstyrelsen. Därigenom arbetar alla åt samma håll och kommer tillsammans att göra Sverige nyktrare.

Förslaget till mål och verksamhetsinriktning har arbetats fram under lång tid. Förbundsstyrelsen har talat på distriktssamlingar och haft dialogkaféer. Hundratals medlemmar har varit inblandade i förslagen. Förbundsstyrelsen har sänt förslaget på öppna remissrundor för synpunkter och har haft en tät dialog med IOGT-NTO:s "noder". Förbundsstyrelsen har haft många typer av underlag för förslaget, inte minst den interna medlemsundersökningen. Förbundsstyrelsen har försökt begränsa antalet mål, formulera dem så de blir mätbara och verklighetsanpassade. Texten omkring målen är verksamhetsinriktningen.

Andrine Winther talade särskilt om några av målen i förslaget:

IOGT-NTO är en stark folkrörelse

Att medlemstalet ska öka årligen innebär att vi behöver värva 4 000 nya medlemmar varje år. IOGT-NTO ska ha verksamhet i hela landet, men ska öka särskilt i storstäderna, dit fler flyttar, och där finns vi i mindre utsträckning än på andra håll. Minst två nya föreningar eller verksamheter ska startas varje år i varje distrikt. Verksamheter betyder andra andra sätt att engagera sig än föreningar – till exempel alkoholpolitiska nätverk eller kamratstödsgrupper.

IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör

Andrine Winther förklarade att förbundsstyrelsen nu föreslog en redaktionell justering, som inte innebar någon ändring i innehåll, av punkt 2 under **Mål 2014–2015** i förslaget:

"I alla distrikt ökar antalet verksamheter som utgör ett stöd för människor med erfarenhet av eget eller andras alkoholproblem."

IOGT-NTO har kamratstöd på 60 orter i landet. Sociala företag i hälften av distrikten är en rimlig ambitionsnivå.

IOGT-NTO ska bjuda in till 1 000 fester och bli duktigare på att vara en positiv motpol mot alkoholnormen genom att bjuda in till öppna nyktra fester.

IOGT-NTO bidrar till minskad alkoholkonsumtion

Målen på alkoholpolitikens område är mer långsiktiga, och därför vidare än under andra områden.

Området bärs av IOGT-NTO:s medlemmarna, och det är viktigt att målen är tydliga.

IÖGT-NTO är välkänt

I det första målet har liten förändring gjorts. I tidigare mål och verksamhetsinriktning stod att alla ska känna någon som är medlem i IÖGT-NTO. Enligt en undersökning känner 19 procent av allmänheten någon som är medlem i IÖGT-NTO. Men i förslaget till mål och verksamhetsinriktning för 2014–2015 ska alla känna **till** någon – det är en annan sak. Det tredje och det fjärde målet är nya: Allmänheten ska associera oss med tre positiva värdeord och i större utsträckning delta i öppen verksamhet och kampanjer. Det är ett sätt att få fler att komma till oss och att bära den restriktiva alkoholpolitiken och nykterheten framåt.

IÖGT-NTO är självfinansierat

Gåvor ligger många medlemmar varmt om hjärtat, så ett tredje mål om intäkter via gåvor har lagts till.

Det fjärde målet handlar om idéburna företag. De definieras som affärsverksamhet som är knuten till vår organisation.

IÖGT-NTO har synliga och ändamålsenliga lokaler

Det är bra att nyetablera lokaler där människor finns, enligt första målet. Efter diskussion med distriktsordförande och distriktskassörer kom man fram till att befolkningstäta områden enligt målet inte nödvändigtvis behöver vara storstäder – det kan vara bostadsområden som är befolkningstäta på andra orter.

Det sista målet säger att lokalerna ska bära sina egna kostnader. Det är viktigt inte minst eftersom vi har så många lokaler.

Andrine Winther sade att IÖGT-NTO:s ”noder” är självklara resurser i arbetet, och att de fanns inskrivna på lämpliga ställen i verksamhetsinriktningen.

Andrine yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag, med ändringen av målpunkt 2 under *IÖGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör*.

Ulf Eriksson, beredningsgrupp 3, föredrog beredningsgruppens förslag. Beredningsgruppen hade först reagerat på målet att starta minst två nya föreningar per distrikt och tyckte att det var tufft, eftersom bara 10 föreningar startades förra året, och 9 föreningar året dessförinnan. Men beredningsgruppen hade fått förklaringen att målet avsåg inte bara föreningar utan verksamheter.

Beredningsgrupp 3 föreslår kongressen besluta

att fastställa framlagt förslag till Mål och verksamhetsinriktning 2014–2015, med förbundsstyrelsens redaktionella ändring.

Michael Fors, Uppsala län, bad om ett förtydligande av sista målpunkten om idéburna företag under *IÖGT-NTO är självfinansierat*, och undrade exakt vilka typer av företag det handlar om.

Anna Carlstedt, förbundsstyrelsen, förklarade att förbundsstyrelsen framför allt tänker på att företagen är idéburna eftersom vi är en idéburen organisation. Det handlar till största delen om våra sociala företag. Vitsen är dubbel: Företagen ska gå i takt med vår verksamhet, och ge människor som befinner sig långt från arbetsmarknaden möjligheter. Men syftet är också att ekonomisera vår verksamhet. Den vinst som skapas går tillbaka in i verksamheten, och verksamhet görs i linje med vår vision.

Maria Haglund, Uppsala län, påminde om gårdagens debatt om IÖGT-NTO:s folkhögskolor. Eftersom folkhögskoleförbundens stadgar skulle debatteras på folkhögskoleförbundens stämmor under morgondagen, tyckte hon att kongressen skulle diskutera innehållet i dessa styrdokument nu. De är för tunna på det området för att vara styrdokument för skolorna, ansåg hon. Hon hittade folkhögskolorna på två ställen i förslaget till mål och verksamhets-

inriktning, under *IOGT-NTO är en stark folkrörelse* om IOGT-NTO:s egen interna utbildningsverksamhet, och under *IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör* om att folkhögskolorna är viktiga för att skapa förståelse och intresse för våra politiska krav. Om styrdokumenterna ska vara viktiga för folkhögskolorna borde vi skriva mer om den fantastiska verksamheten på skolorna och om hur de kan vara ett vapen för att arbeta med samhällsförändrande kraft. Man kunde också fundera över Wendelsbergs kamratförenings promemoria om hur IOGT-NTO och folkhögskolorna kan ha nytta av varandra.

Bengt Isaksson, Jönköping, berättade att han tog fram underlag för att göra testamente och ge gåvor till IOGT-NTO när han var IOGT-NTO:s förbundskassör i början av 1970-talet. Han tyckte att IOGT-NTO på lämpligt sätt i tidningen Accent bör informera om att man kan ge gåvor till förbundet, inte bara när någon går bort. Om man har bra lokal verksamhet kan man också lätt få sponsorpengar. IOGT-NTO:s anläggning Vallsjöbaden får mer än 40 000 kronor varje år.

Bengt Isaksson föreslog kongressen besluta

att i Accent trycka på möjligheterna att ge gåvor vid olika tillfällen. Bör också jobba med möjligheterna till sponsring.

Bela Levemon, Norrbotten, ansåg att förslaget hade mycket fokus på alkohol och nykterhet. Ombuden från Norrbottens distrikt saknade text om drogfrihet och droger. Detta gällde till exempel målpunkt 2 under *IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör*. Där står ”alkoholproblem”, ingenting om drogproblem.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, Han tyckte att det var viktigt att tänka på att mål och verksamhetsinriktning inte är förbundsstyrelsens, utan hela IOGT-NTO:s, som vi ska kunna uppfylla. Han menade att vissa mål i förslaget var tuffa, som målet om att IOGT-NTO:s lokaler ska bära sina egna kostnader. Han tyckte att IOGT-NTO skulle fundera över om vi kan leva upp till detta.

Camilla Berner, Stockholm, kommenterade vad Maria Haglund hade sagt om folkhögskolorna. Hon arbetar i skolan och är glad över att läroplanerna inte är så detaljstyrda som förr, utan ger möjlighet att utforma verksamheten som man själv finner lämpligast och bäst. Därför är det bra att mål och verksamhetsinriktning är så öppna, och ger utrymme för distrikt, föreningar och enskilda medlemmar att utforma verksamheten som de tycker är bäst. Om hon har förstått diskussionen om folkhögskolorna rätt, är det mål och verksamhetsinriktning i sin helhet som ligger till grund för folkhögskolorna

Björn Berglin, Stockholm, ville ha ett tydliggörande om vad de 1 000 festerna under *IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör* innebär. Han hade sökt efter en definition av *fest* i Svenska Akademiens Ordbok och funnit många möjliga svar. Ett ordspråk belagt 1840 lyder ”Den flickan är bäst som anser arbete en fest”. Tusen arbetspass är inte så härligt, tyckte Björn Berglin.

Åsa Hagman, förbundskassör, påminde om att Bengt Isaksson hade motionerat om gåvor och testamenten till kongressen 2011. Förbundsstyrelsen hade åtgärdat saken. I senaste numret av Accent fanns en annons om gåvor. Ett brev med beskrivning av hur man gör för att ge gåvor och göra testamente till IOGT-NTO hade sänts till 8 500 medlemmar.

Åsa Hagman svarade Ingvar Holgersson att våra hus ofta är gamla och måste ses över i tid. Vi måste se till söka pengar till att rusta dem, och se över energiförsörjningen, så vi kan ha kvar dem i många år. Kan vi inte finansiera dem måste vi göra oss av med dem. Det är också viktigt att ta betalt när vi hyr ut lokaler.

Jimmie Norberg, Göteborgs och Bohus län, föreslog att IOGT-NTO skulle arrangera en större alkoholpolitisk kurs för våra medlemmar under kommande års Almedalsveckor, detta för att få fler medlemmar att engagera sig alkoholpolitiskt på lokal och regional nivå och få ett bredare politiskt perspektiv. Han föreslog ett tillägg i mål och verksamhetsinriktning under *IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör*.

Jimmie Norberg föreslog kongressen besluta

att förbundet genomför en alkoholpolitisk kurs för 15–30 medlemmar samt

att medlemmarna som deltar på kursen är med på plats under Almedalsveckan för att sprida IOGT-NTO:s alkoholpolitiska agenda.

Gunnar Eklöf, Västernorrland, framhöll att det är viktigt när det gäller gåvor att man lägger krutet på lokalplanet. Örnsköldsvikskretsen har en ungdomsfond med färdiga minnesbrev som används när människor avlider. Sponsring är också lättare att få lokalt än centralt. Hans IOGT-NTO-förening driver ett socialt företag direkt under föreningen och har fått 12–13 personer anvisade av arbetsförmedlingen. Flertalet av dem har blivit medlemmar. Det har också medfört en upprykning av fastigheten. Det är viktigt att se den ekonomiska vinsten i att utveckla verksamheten.

Gunnar Eklöf betonade hur viktigt det är att förskjuta alkoholdebuten och att säkerställa att åldersgränserna följs. Barn ska inte dricka alkohol. Han föreslog tillägg av en femte punkt under *IOGT-NTO bidrar till minskad alkoholkonsumtion* förslaget.

Gunnar Eklöf föreslog kongressen besluta

att lägga till punkten "IOGT-NTO har bidragit till att alkoholkonsumtionen bland ungdom har minskat och att de lagstadgade åldersgränserna följs" under IOGT-NTO bidrar till minskad alkoholkonsumtion i mål och verksamhetsinriktning.

Carl-Åke Andersson, förbundsstyrelsen, kommenterade Maria Haglunds tankar om att folkhögskolorna inte omnämns tillräckligt i förslaget. Till förslaget till mål och verksamhetsinriktning vid kongressen 2011 fanns som bilaga de olika "nodernas" handlingar om hur de tänkte följa upp måldelarna. Eftersom det blev ett tungrovt dokument, har förbundsstyrelsen valt att plocka in "noderna" där det är mest angeläget. Det innebär inte att de är bortglömda under andra punkter. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Magnus Lagergren, förbundsstyrelsen, svarade Björn Berglin att man kan ha fest på många vis. Man bör göra på det sätt som passar på platsen. Förbundsstyrelsen vill inte begränsa det.

Jan Ekman, Dalarna, påminde om att kongressen tidigare hade beslutat att uppdra åt förbundsstyrelsen att se över distrikten. Men i mål och verksamhetsinriktning nämns ingenting om föreningsstrukturen och hur man stärker den. Han föreslog ett tillägg om föreningsstruktur. I den tidigare diskussionen om nålar och diplom till medlemmar upplevde han inte att problemet är att det kostar pengar utan att alla våra sovande föreningar inte har någon som uppvaktar de jubilerande medlemmarna.

Jan Ekman föreslog kongressen besluta

att lägga till "IOGT-NTO har en stark, väl fungerande föreningsstruktur med ett väl fungerande och användarvänligt infosystem/hemsida." i mål och verksamhetsinriktning.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, svarade Maria Haglund om folkhögskolorna i förslaget. Hon påminde om att vi måste tänka på nivåneutralitet. Mål och verksamhetsinriktning ska

vara möjliga att använda på alla nivåer i organisationen. En enskild medlem, föreningar, distrikt och verksamheter ska kunna hjälpa till att uppnå målen. Ett exempel visar hur viktiga folkhögskolorna är under mål där de inte nämns specifikt: ”Alla känner till någon som är medlem i IOGT-NTO.” Det är viktigt att personalen på våra folkhögskolor är medlemmar i IOGT-NTO. Då kommer elever och kursdeltagare att känna till en medlem, läraren.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, svarade Bela Levemon om narkotikafrågorna att förbundsstyrelsen vill fokusera på alkohol, eftersom IOGT-NTO är bäst på det. Andra organisationer är bättre på narkotikafrågor, även om det finns medlemmar i IOGT-NTO som är duktiga på narkotikafrågor och kan arbeta med dem.

Andrine Winther förklarade att förbundsstyrelsen yrkade avslag på Jimmie Norbergs förslag – inte därför att förbundsstyrelsen inte vill ha kurser, men därför att förslaget är för detaljerat för att stå med i mål och verksamhetsinriktning. Hon berättade att det redan går att anmäla intresse för att följa med till Almedalsveckan.

Andrine Winther förklarade att förbundsstyrelsen yrkade avslag på Jan Ekmans förslag.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, påminde om debatten på kongressen i Göteborg 2009 om kultur och folkbildningsambition i mål och verksamhetsinriktning. Kanske är det bortrationaliserat. Det tyckte han är synd. Han tyckte också att man kan diskutera när man är en stark folkrörelse. Han föreslog att man skulle skriva in att IOGT-NTO är en stark folkrörelse på alla nivåer i hela landet under *Inledning* i mål och verksamhetsinriktning. IOGT-NTO-rörelsen har fått 26 000 nya medlemmar på två år. Men ingen av organisationerna har blivit större, alla har blivit mindre. IOGT-NTO har minskat från 48 463 till 31 487 medlemmar från 2007 till i dag. Då trodde han inte att 4 000 nya medlemmar per år räcker, om vi ska blir större.

Sven-Erik Alfredsson föreslog kongressen besluta

att göra ett tillägg i första punkten under *Inledning* i mål och verksamhetsinriktning: ”IOGT-NTO är en stark folkrörelse *på alla nivåer i hela landet*”.

Maria Haglund, Uppsala, förklarade att hon menade att hon ville ha en allmän skrivning om folkhögskolorna i mål och verksamhetsinriktning. Hon tyckte att vi saknar kultur och folkbildning som egna mål och saknar perspektivet att de har ett egenvärde. Hon vill få in det i mål och verksamhetsinriktning och skulle återkomma med en motion till nästa kongress.

Andrine Winther förklarade att förbundsstyrelsen yrkade avslag på Jan Ekmans förslag. Är det något vi har, så är det en stark föreningsstruktur. Vi behöver blicka framåt och hitta nya sätt för människor att engagera sig.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, svarade Sven-Erik Alfredsson att själva det strategiska målet är att IOGT-NTO är en stark folkrörelse. Dokumentet ska vara nivå neutralt, IOGT-NTO ska vara en stark folkrörelse i hela organisationen. Förbundsstyrelsen yrkade avslag på Sven-Erik Alfredssons förslag.

Björn Berglin, Stockholm, vidhöll att det är otydligt vilka som ska bjudas in till de 1 000 festerna.

Han förstod att det är kopplat till öppen verksamhet, men det är inte helt klart i förslaget.

Bengt Isaksson, Jönköping, berättade att hans fru hade tagit initiativ till ett gym i föreningens lokal, där åtta grupper med totalt 80–90 personer över 55 år tränar regelbundet varje vecka.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, var bekymrad över att rörelsen tappar lokaler och menade att vi måste värna om dem. Han var positiv till sociala företag, men framhöll att vi måste ha kunskap om lagar och avtal. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag. Så berättade han en historia på västgötska om en bonde utanför Falköping, vars dotter fick gå på Wendelsberg och lärde sig duka fast hon inte kunde simma.

Förbundsstyrelsen yrkade avslag på Bengt Isakssons förslag.

Andrine Winther, förbundsstyrelsen, ifrågasatte med anledning av Sven-Erik Alfredssons yrkande om kongressen kunde fatta beslut om att ändra i de strategiska mål som kongressen 2009 hade fastställt för sex år framåt, även om det förstås stod kongressen fritt att ändra de strategiska målen.

Sven-Erik Alfredsson drog tillbaka sitt förslag.

Kongressen beslöt

att avslå Jan Ekmans förslag,

att avslå Jimmie Norbergs förslag,

att avslå Gunnar Eklöfs förslag,

att avslå Bengt Isakssons förslag samt

att med den av förbundsstyrelsen föreslagna redaktionella ändringen i punkt 2 under *IOGT-NTO är en aktiv samhällsdebattör* fastställa framlagt förslag till Mål och verksamhetsinriktning 2014–2015.

§ 158

Information från presidiet

Anders Häregård, presidiet, informerade om att utställningarna i lokalerna utanför förhandlingssalen skulle stänga klockan 15.30, och att Våra gårdar skulle auktionera ut konstverk som hade skapats under veckan.

§ 159

Ajournering

Kongressen ajournerade förhandlingarna klockan 15.05.

Lördagen den 29 juni

TRETTONDE SESSIONEN

Ordf: Birgitta Olli
Lars Larsson

Sekr: Mikaela Bexar
Gunilla Ragnarsson

§ 160

Återupptagande

Kongressen återupptogs klockan 15.30.

§ 161

Hälsningar

Anne-Maj Björnholm framförde en hälsning från Christer Karlsson som är förbundsordförande i Kriminellas revansch i samhället, KRIS. Han befann sig i Almedalen och hoppades att kongressen skulle fatta många bra beslut.

Förbundsordförande Anna Carlstedt framförde en varm hälsning tillbaka och utlovade boken Nyktra former när den kommer ut.

Anders Castberg hälsade från Motorförarnas helnykterhetsförbund, MHF, på uppdrag av dess förbundsordförande Maria Bergström. Anders berättade att MHF för en kampanj för att ingen ska omkomma på grund av rattfylleri. Nuförtiden dör nästan ingen i trafiken som är nykter, bältad och kör i lagstadgad fart, och ett sätt att undvika dödsfall är därmed att se till att ingen kör onykter. MHF arbetar för att alkoholås ska bli obligatoriskt i nya fordon, helst i hela Europa. I början av augusti invigs den första alkobommen i Sverige i Göteborgs hamn. Alla som kör av färjan kommer att få blåsa, och har man alkohol i kroppen fälls bommen inte upp. Anders ville framföra att MHF och IOGT-NTO arbetar tillsammans mot onykterhet och andra droger i trafiken.

Anna Carlstedt lämnade även här en varm hälsning och löfte om böcker.

§ 162

Motion nr 56 – Inrätta en specialpott för verksamhet för åldern 20–40!

Åsa Hagman föredrog förbundsstyrelsens yttrande över motionen, där det föreslås en pott med pengar till verksamhet för den yngre medlemsgruppen. Åsa sade att den här typen av arrangemang är viktiga men det redan finns pengar att söka. År 2012 blev det dessutom pengar kvar i potten. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 56 *Inrättande av specialpott för verksamhet 20–40.*

Maria Skans föredrog yttrandet från beredningsgrupp 4. Hon berättade att gruppen med ett undantag har instämt i förbundsstyrelsens förslag om avslag på de kommande motionerna. Gruppen hade inte för avsikt att föredra avslagsförslagen men ville säga att man har tagit del av dem och vänt på alla stenar. Beredningsgruppen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 56 *Inrättande av specialpott för verksamhet 20–40.*

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

§ 163

Motion nr 57 – Alkohol- och narkotikapolitiska aktiviteter i våra föreningar

Kongressen beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nr 57 – *Alkohol- och narkotikapolitiska aktiviteter i våra föreningar.*

§ 164

Motion nr 58 – Utveckling av det lokala arbetet

Bengt Isaksson, Jönköping, tillika motionär, tillstyrkte motionen, där kongressen föreslås besluta att

att budgeten för projektbidrag höjs från för nuvarande två miljoner kronor till fyra miljoner kronor årligen.

Han lämnade också följande tilläggförslag:

att distriktsstyrelser, konsulenter och regionkonsulenter driver på så att föreningarna genomför projekt.

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, hänvisade till det hon sagt under föregående punkt om att förra årets pott inte tagit slut. Hon uppmanade alla att söka bidrag så att potten går åt. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 58 *Utveckling av det lokala arbetet.*

Ulf Eriksson, Dalarna, undrade om förbundet behåller pengarna som blev kvar.

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, yrkade avslag på Bengt Isakssons tilläggförslag. Hon svarade Ulf Eriksson att de pengarna hamnar i kassakistan, eller med andra ord blir en del av resultatet.

Bengt Isaksson klargjorde att hans tilläggförslag snarast var avsett som ett medskick som kongressen inte behövde rösta om.

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

§ 165

Motion nr 59 – Prioritera den lokala verksamheten

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, tillika motionär, föredrog sin motion. Han såg det som ett mått på verksamheten att den tvåmiljonerspott som nämnts under de föregående punkterna inte hade gått åt; antingen har föreningarna det mycket gott ställt eller också har de inte ork att söka medlen. Han såg också problem med finansiering genom projektpengar – man får dem så att säga för att måla väggen, men väggen ska vara gul. Folkrörelsearbete däremot bygger på att utveckla verksamhet enligt förutsättningarna på den lokala orten.

Sven-Erik yrkade bifall till förslaget i motionens första att-sats om ett direkt bidrag till föreningarna. Bidraget, sade han, skulle kosta mindre än den kampanj som pågår. Han drog också tillbaka de övriga att-satserna, om utlokalisering av centrala verksamheter, och ersatte dem med ett tilläggsförslag om en översyn som skulle syfta till att hitta rätt nivå på de insatser som behöver göras framöver. Han föreslog sammanfattningsvis kongressen besluta

att förbundet ger ett verksamhetsbidrag till föreningarna på 250 kronor för varje medlem som betalat medlemsavgiften (100 medlemmar i en förening som betalat avgiften × 250 kronor innebär för den föreningen 25 000 kronor)

att uppdra åt förbundsstyrelsen att genomföra en översyn där man ser över förutsättningarna för att framgent tydliggöra om IOGT-NTO ska vara en folkrörelse med lokalförankring i hela landet alternativt en central lobbyorganisation.

Åsa Hagman föredrog förbundsstyrelsens förslag. Hon påminde om att vi enligt mål och verksamhetsinriktning ska vara en stark folkrörelse, och hon menade att medlemmarna är vår största tillgång. Åsa trodde att det säkert kan finnas mycket problem i landet, men samtidigt kommer det nya föreningar som blommar. Hon framhöll också att vi har ett system för att ta tag i problemen. Vi gjorde inför den förra kongressen ett stort arbete kring detta tillsammans, genom den så kallade RUT-utredningen som handlade om hur vi ska använda våra resurser på bästa sätt. Utredningen resulterade i att kongressen beslutade om stöd till lokalt arbete i form av den tidigare nämnda tvåmiljonerspotten, konsulentstöd och ett årligt bidrag till distrikten om 250 kronor per medlem. Åsa hoppades att systemet skulle få ligga fast en tid för att skapa trygghet. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 59 *Prioritera den lokala verksamheten*

att avslå Sven-Erik Alfredssons tilläggsförslag.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, yrkade bifall till motionen.

Leif Ottosson, Blekinge, tyckte att man skulle lyssna på Sven-Erik Alfredsson och yrkade bifall till hans båda att-satser. Leif sade att Sven-Erik hade varit med länge och menade att han beskrev vad folk känner i distrikten, där man sliter hårt med föreningar som inte fungerar.

Michael Fors, Uppsala län, ville veta varifrån pengarna till det föreslagna bidraget skulle tas; det handlade trots allt om sex miljoner kronor.

Dick Sundberg, Norrbotten, yrkade bifall till motionen och tilläggsförslaget.

Leif Spännar, Värmland, sade att det ideella arbetet är omfattande. Han trodde att äldre medlemmar struntar i ersättningar men att nya medlemmar ofta kommer från organisationer där de är vana att få arvoden. Han tillstyrkte tilläggsförslaget men yrkade avslag på motionen.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, ville hålla fast vid den förra kongressens prioritering att stödja distrikten i arbetet med lokal verksamhet. Detta var något som processades hela den förra mandatperioden. Jan undrade också om man verkligen borde prioritera det som håller på att falla sönder. Slutligen svarade han Leif Spännar att 30–40-åriga välutbildade män är den grupp som ökar när det gäller ideellt arbete.

Maria Skans, Stockholm, undrade vad som skulle hända med pengarna om man betalade ut det föreslagna bidraget till föreningar som inte fungerar.

Michael Fors, Uppsala län, konstaterade att han inte hade fått svar på sin fråga. Han yrkade därför avslag på motionen och tilläggsförslaget och bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Bengt Isaksson, Jönköping, ansåg att de små föreningarnas möjlighet göra något strandar på att de inte har några pengar, något som leder till modlöshet. Han menade att Sven-Erik Alfredsson har tagit upp ett allvarligt problem och att vi måste försöka se till att föreningarna får bättre resurser. Det distrikten får räcker inte till för att ekonomiskt stödja föreningarna. Bengt yrkade bifall till motionen och tilläggsförslaget.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, tillika motionär, förklarade att han med tilläggsförslaget tänkte sig en översyn av det slag som gjorts i fråga om folkhögskolorna och som lett till ett bra beslut på denna kongress. Man skulle bland annat kunna titta på om vi har en för stor central organisation. Han ville få en karta som stämmer med verkligheten.

Michael Fors, Uppsala län, ansåg att mycket ideellt arbete kan göras utan pengar eller med lite pengar. Han menade också att vår organisation på vissa sätt lider av att vi har så mycket pengar, eftersom vi inte vet hur man gör saker utan dem.

Jan Ekman, Dalarna, svarade att vi visst vet hur man gör verksamhet utan pengar. Han ansåg att det på gräsrotsnivå inte finns något problem med för mycket; om det finns för mycket pengar är det i så fall högre upp i organisationen. Han yrkade bifall till motionen och tilläggsförslaget.

Anna-Greta Johansson, föredragande revisor, påpekade att förslaget avser jättemycket pengar och undrade om bidraget till föreningarna ges vid sidan om distriktsanslaget eller om det handlade om en omfördelning.

Kristin Eriksson, Blekinge, menade att pengar kanske inte löser allt men kan hjälpa. Hon såg det som viktigt slå vakt om föreningarna så att de har ekonomisk möjlighet att driva den verksamhet de kan, vill och orkar. Nya medlemmar bör få komma in i en levande verksamhet och vi bör väcka de föreningar som har somnat innan det är för sent. Hon yrkade bifall till motionen och tilläggsförslaget.

Mikael Lindström, Jämtlands län, ansåg att det var livsfarligt med generellt bidrag till föreningarna. Hans egen förening, med 134 medlemmar, omsätter i dag knappt det belopp som den skulle vara berättigad till om förslaget gick igenom. Han trodde inte att det föreslagna bidraget skulle generera mer verksamhet och menade att pengarna gör mer nytta på förbundet. Mikael föreslog också de föreningar som behöver mer pengar att skulle söka bidrag hos förbundet, för att visa förbundet att det finns ett behov. För närvarande går dock inte ens de pengar som finns att söka åt, så han motsatte sig förslaget. Han yrkade å det kraftfullaste avslag på motionen.

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 59 *Prioritera den lokala verksamheten* samt

att avslå Sven-Erik Alfredssons tilläggsförslag.

§ 166

Motion nr 60 – Se över hanteringen av utvecklingsbidrag

Kongressen beslöt

att avslå motion nr 60 *Se över hanteringen av utvecklingsbidrag*.

Motion nr 61 – Ändrade fördelningsprinciper för förbundets stöd till distrikten

Åsa Hagman föredrog förbundsstyrelsens yttrande över motionen, i vilken det förslås att det ekonomiska stödet till distrikten ska ökas betydligt och att det ekonomiska stödet till distrikten i princip ska bli ovillkorat. Åsa ville påminna om RUT-utredningen, som hon redogjort för under föregående punkt. Konsulentstödet, som var en av de former av stöd till lokal verksamhet som beslutades på den förra kongressen, betalas endast ut till distrikt med över 800 medlemmar. För att hjälpa distrikt med färre medlemmar beslutade man också om ett visst stöd som skulle trappas ned under tre år. Åsa menade att man borde fullfölja detta innan man ändrar principerna i systemet, så att distrikten får lugn och ro och så att systemet kan utvärderas. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 61 *Ändrade fördelningsprinciper för förbundets stöd till distrikten*.

Maria Skans föredrog yttrandet från beredningsgrupp 4. Beredningsgruppen föreslog kongressen besluta

att tillstryka motion nr 61 *Ändrade fördelningsprinciper för förbundets stöd till distrikten*

att det ekonomiska stödet till distrikten ökas betydligt samt att det ekonomiska stödet till distrikten i princip blir ovillkorligt samt

att det ekonomiska stödet till distrikten ökar från 300 000 kronor till 400 000 kronor.

Leif Ottosson, Blekinge, sade att det hade varit en bra diskussion i beredningsgruppen, där det förslag som blev gruppens fick stor uppslutning. Leif ansåg att de små distrikten måste öka i storlek men såg det som omöjligt för många att klara det. Han menade att det behövs en trygghet i ekonomin om man ska kunna anställa kompetenta och kvalificerade personer, och det är oerhört besvärligt att inte ha någon konsulent. Leif yrkade bifall till beredningsgruppens förslag.

Kjerstin Bengtsson, Jämtlands län, uppgav att hon varit med i RUT-utredningen. Man gick där igenom allt och fick till ett bra beslut som det inte fanns någon anledning att ändra. Man borde ge beslutet de här två åren. Hennes distrikt hade inte förlorat något på det. Kjerstin yrkade bifall till förbundsstyrelsens avslagsförslag.

Inga-Lill Bergsten, Skaraborg, berättade att hennes distrikt har 767 medlemmar och därför får sänkt bidrag i år. Distriktet kämpar för att få ekonomin att gå ihop och för att kunna behålla sin konsulent; man rullar inte tummarna. Inga-Lill yrkade bifall motionen.

Per Wihlborg, Skåne, hade också varit med i RUT-utredningen. Han sade att utredningen inte ansågs som rätt forum för att diskutera volymen pengar, något som skulle behandlas först på kongressen. Per noterade att man inte ökade summan, trots att hälften av distrikten går med röda siffror. Han tillstyrkte beredningsgruppens förslag.

Erland Nilsson, Stockholm, hade även han varit med när RUT-utredningen gjordes, och han ansåg att resultatet blivit bra. Han ville inte se någon ändring nu utan ville fortsätta med samma system ett tag till. Erland noterade att det bidrag beredningsgruppen föreslagit i princip är ovillkorat, vilket han menade är fel. Han tillstyrkte förbundsstyrelsens avslagsyrkande.

Leif Ottosson, Blekinge, påpekade att det är de små distrikten som har bekymren, och han tyckte att det var märkligt att avslagsyrkandena kommit från distrikt med ganska god ekonomi som inte har problem med att nå målen. Leif upprepade sitt stöd till

beredningsgruppens förslag och framhöll att det fanns pengar över i budgeten som motsvarade ungefär vad förslaget skulle kosta.

Åsa Hagman, förbundsstyrelsen, sade att man arbetat med siffror redan i RUT, även om det viktiga där var principerna. Bland annat villkorade man stödet med att det skulle användas till en distriktskonsulent, eftersom det fanns en stark önskan i distrikten om detta. Åsa ville hålla fast vid den principen. Hon sade också att en höjning av potten skulle missgynna storstäderna och pekade på de ovillkorade stödformer som redan finns.

Ingvar Holgersson, Skaraborg, sade att det fanns pengar till beredningsgruppens förslag. En annan aspekt på frågan var enligt honom att distrikt kommer att få säga upp människor om inte de inte får pengar. Detta skulle sänka de små distrikten ännu mer.

Mikael Lindström, Jämtlands län, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag. Om beredningsgruppens förslag skulle gå igenom ansåg han att man måste kunna ställa krav på den verksamhet som förbundet sponsrar. För det fallet att gruppens förslag skulle bifallas föreslog han därför kongressen besluta

att beloppet 400 000 kronor ska vara villkorat.

Per Wihlborg, Skåne, svarade Åsa Hagman att det redan i direktivet till RUT gjorts klart att det var 10,5 miljoner det handlade om. Han uppgav vidare att han tyckte att det är konstigt att villkora bidraget. De villkor som gäller nu innebär att distrikt som inte har haft en konsulent alla årets månader blir av med bidraget även om det har funnits lönekostnader.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, ville påminna om att alla hade varit överens om att konsulentstödet skulle vara en grundslant till anställningen av en konsulent; det hade inte funnits någon tanke om att bidraget skulle klara hela kostnaden. Vidare handlade stödet om att man skulle kunna ha personal hela året. Jan ville behålla kopplingen till anställning av en konsulent och yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag samt avslag på beredningsgruppens förslag.

Leif Ottosson, Blekinge, såg inga problem med att villkora bidraget.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, ansåg att de distrikt som inte anser sig behöva bidraget kan vara solidariska genom att gå med på förslaget men avsäga sig pengarna. Han biträdde beredningsgruppens förslag med det medskicket.

Monica Ståhl, förbundsstyrelsen, upplyste om att konsulentstöd kräver att konsumenten är anställd på minst 40 procent. Detta stäms av varje månad därför att det ska vara kontinuitet under året. Det ska till exempel inte gå att ha en konsulent på 100 procent tre av årets månader.

Erland Nilsson, Stockholm, ansåg att hans distrikt hade varit solidariskt som blev av med storstadsstödet för att andra distrikt skulle få en konsulent. Distriktet har ganska god ekonomi har ganska god ekonomi men man vet inte hur det blir framöver.

Michael Fors, Uppsala län, ansåg att man behövde hålla fast vid en ordning längre tid än två år. Han sade att hans distrikt hade haft för stora utgifter och tvingats anpassa sig efter intäkterna.

Kongressen beslöt efter rösträkning med röstsiffrorna 48–43

att bifalla beredningsgruppens förslag.

Kongressen beslöt

att bifalla Mikael Lindströms tilläggsförslag.

§ 168

Motion nr 62 – Investera i grön el

Lucas Nilsson, motionär, föredrog motionen, där kongressen föreslås besluta

att förbundsstyrelsen till kongressen 2015 har ett färdigt ekonomiskt förslag och en handlingsplan för att upprätta ett av IOGT-NTO ägt elhandelsbolag,

att förbundsstyrelsen till kongressen 2015 har ett färdigt ekonomiskt förslag och en handlingsplan för att upprätta ett av IOGT-NTO ägt elproduktionsbolag samt

att det tilltänkta elproduktionsbolaget endast producerar el från förnyelsebara energikällor.

Lucas sade att vi står inför en miljöutmaning och att vi som folkrörelse kan ha den långsiktighet som krävs för att möta den. Han såg förslaget som ett positivt komplement till Miljonlotteriet som är förhållandevis instabilt. Om att-satserna skulle anses som för radikala så hoppas Lucas att det skulle komma ändringsförslag som åtminstone innebar att frågan utreds vidare.

Per Eriksson föredrog förbundsstyrelsens yttrande. Han sade att styrelsen gärna tar med sig de allmänna formuleringarna om inkomstkällor men inte ville låsa fast sig. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 62 *Investera i grön el*.

Kongressen beslöt

att avslå motionen.

§ 169

Motion nr 63 – IOGT-NTO-rörelsens kursgårdar

Leif Ottosson, Blekinge, tillika motionär, yrkade bifall till motionen, där kongressen föreslås besluta

att betrakta Aspans kursgård samt Kuggaviks kursgård som riksanläggningar samt

att IOGT-NTO ger ett årligt driftsstöd till dessa anläggningar i form av täckningsbidrag när så behövs (det vill säga när årsresultatet är negativt) på högst 200 000 kronor årligen.

Leif sade att de kursgårdar som motionen gäller är betydelsefulla för verksamheten och även erbjuds medlemmar och andra intressenter, som kyrkor och skolor. Problemet är dock att de inte är attraktiva alla delar av året. Lokalerna är i gott skick eftersom man har fått hjälp från kursgårdsfonden, Våra gårdar och Boverket. Det är angeläget med stöd från förbundet för att man ska kunna driva gårdarna vidare; om man inte får detta är risken att de måste avyttras. Leif delade uppfattningen att vi inte ska driva hopplösa anläggningar, men här såg han en möjlighet att nå i vart fall ett nollresultat. Han skulle aldrig slåss för gårdarna om de inte var i gott skick. Förslaget är utformat som en garanti och det rör sig om småpengar i sammanhanget. Förbundet kan också få tydlig insyn i vart pengarna går.

Per Eriksson föredrog förbundsstyrelsens förslag. Han uppgav att förbundet försöker ha en övergripande syn på lokaler och anläggningar. Man arbetar strategiskt, bland annat genom stöd från kursgårdsfonden. Man bör inte specialbehandla två gårdar utan får i stället utveckla de generella stöden om man vill stödja dem. Förbundsstyrelsen föreslog kongressen besluta

att avslå motion nr 63 *IOGT-NTO-rörelsens kursgårdar*.

Eva Andersson, Blekinge, sade att det var av stor vikt för medlemmarna att kunna behålla tillgången till gårdarna. Man skulle aldrig ha råd att hyra något liknande, och det skulle inte gå att skapa meningsfulla aktiviteter. Lokalerna är anpassade efter folk med funktionsnedsättning och där bedrivs lägerverksamhet som är en viktig tradition. Genom lägren gör vi också reklam för rörelsen till barn och deras föräldrar. Det bedrivs också socialt arbete där. De här sakerna är långt mer värda än det tackningsbidrag som motionen handlar om. Eva tillade att alkoholfria miljöer inte är någon självklarhet och tyckte att kongressen skulle ställa sig bakom motionen.

Sven-Erik Alfredsson, Västmanland, berättade om en utvärdering som gjorts av Sobergårdar, en tidigare samverkansorganisation för rörelsens kursgårdar. I utvärderingen graderades gårdarna inte utifrån sitt skick utan med hänsyn till läget. Utvärderarens råd var att den som har en kustnära anläggningar aldrig ska göra sig av med den, eftersom det inte kommer att kunna skaffa sig något liknande igen. Både Aspan och Kuggavik är kustnära, och förslaget innebär en billig investering i dem. Sven-Erik stödde motionen.

Alva Strandberg, Älvsborg, instämde med Sven-Erik Alfredsson och Leif Ottosson. Hon tyckte att det kustnära är fantastiskt och hon ville inte ha alkohol på gårdarna. Alva berättade att Kuggavik håller på att komma ikapp efter en ombyggnad som blev dyr. Man försöker hålla näsan ovan vattnet och det finns en grupp håller på med en framtidsvision. Hon skulle vara tacksam för tips om hur man får rörelsen och medlemmarna att använda gården. Det var även välkommet med tips på hur man gör det som nämns i förbundsstyrelsens yttrande över motionen, att stärka styrelse och ledningen och att driva verksamheten professionellt.

Margot Hilmerklinth, Blekinge, tyckte att Aspan och Kuggavik är två pärlor. Vi borde vara rädda om dem och tänka efter innan.

Jan Ekman, Dalarna, ville se långsiktiga lösningar och inte brandkårsuttryckningar. Flera uppslag fanns i sådant som diskuterats under denna kongress, till exempel grön el och uppdraget att titta på marknadsföring genom anläggningarna.

Kristin Eriksson, Blekinge, yrkade bifall till motionen och nämnde det internationella arbete som bedrivs på Aspan, med läger för barn från andra länder. Kristin bad också om förslag på verksamheter som kan gynna gården på lång sikt.

Per Wihlborg, Skåne, tyckte att det fanns många faktorer att utvärdera, bland annat Aspans betydelse för Blekingedistriktets sociala verksamhet. Han tillade att Aspan är en stor tillgång även för Skånedistriktet, som inte längre har någon egen kursgård men har tagit Aspan till sitt hjärta. Per yrkade bifall till motionen.

§ 170

Ordningsfråga

Kongressen beslöt

att sätta streck i debatten.

Fortsatt behandling av motion nr 63 – IOGT-NTO-rörelsens kursgårdar

Mikael Lindström, Jämtlands län, konstaterade att det är mycket känslor kopplade till lokaler, vilket är bra, men tyckte att man samtidigt måste se realistiskt på frågan. En viktig fråga är vem kursgårdarna är till för. Om man har en liten egen verksamhet, ska man verkligen ha kvar sin lokal då? Är det ett tillräckligt skäl att den är en nykter plats? Mikael undrade också vad som säger att 200 000 kronor skulle räcka. Han ansåg att man inte skulle sponsra drift utan borde inrikta sig på att minska driftskostnader. Mikael yrkade att kongressen skulle besluta

att uppdra åt förbundsstyrelsen att tillsammans med kursgårdarena försöka hitta en lösning i motionens anda.

Jan Linde, förbundsstyrelsen, menade att det är lätt att blanda känslor med förnuft i denna typ av fråga. Han såg i grunden kursgårdarnas problem som ett ägarproblem, som består i att de egna engagemangen där är få. Till exempel är Kuggaviks tre ägardistrikt som också äger andra lokaler på plats för sällan. Jan menade att kursgårdarna inte klarar sig med 200 000 kronor utan att ägarintresset stärks. Och om ägarintresset saknas tyckte han att gårdarna borde avyttras och pengarna användas bättre.

Joakim Löfbom, Västerbotten, berättade om hur Nyfors kursgård gick mot sin konkurs. Det blev allt det färre medlemmar som utnyttjade kursgården, vilket ledde till ett sämre utfall varje år. Joakim hänvisade också till förbundets fastighetsstrategi, som bland annat innebär att driftsbidrag inte ska lämnas. Han tyckte att man skulle vara noga med att följa strategin; vid behov kan man se över den, men man kan inte bara avvika från den på det sätt som föreslås. Gör man det kan det också ifrågasättas varför vissa fastigheter får driftsbidrag men inte andra. Eftersom Joakim dock ansåg att man kan föra en diskussion kring detta, yrkade han bifall till Mikael Lindströms förslag. På övriga förslag yrkade han avslag.

Per Eriksson, förbundsstyrelsen, sade att styrelsen genom sitt avslagsyrkande försökte främja ett långsiktigt arbete. Eftersom lokaler är ett prioriterat område söker man lösningar som fungerar på flera ställen. Vi har omkring 400 lokaler och flera av dem är kustnära. Även på Mikael Lindströms förslag ville förbundsstyrelsen yrka avslag. Om någonting skulle göras borde man ta ett större grepp med fler intressenter.

Leif Ottosson, Blekinge, tillika motionär, tyckte att det var bra med de olika infallsvinklar som debatten hade gett. Han ville förtydliga att motionärerna inte är ute efter pengar utan månar om verksamheten.

Kongressen beslöt efter rösträkning med röstsiffrorna 60–32

att avslå motionen.

Kongressen beslöt

att bifalla Mikael Lindströms förslag.

Ordningsfråga

Kongressen beslöt

att behandla motion nr 64 – *Medlemsavgiften* före förbundsstyrelsens förslag nr 4 – *Medlemsavgifter*.

§ 173

Motion nr 64 – Medlemsavgiften

Kongressen beslöt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion nr 64 *Medlemsavgiften*.

§ 174

Förbundsstyrelsens förslag nr 4 – Medlemsavgifter

Magnus Lagergren föredrog förbundsstyrelsens förslag. Förbundsstyrelsens föreslog kongressen besluta

- att för 2014 och 2015 behålla nuvarande medlemsavgift det vill säga 150 kronor per medlem,
- att första årets avgift blir 50 kronor,
- att för nya medlemmar som begär inträde i organisationen under de sista fyra månaderna på året (från och med 1 september) gäller den inbetalda medlemsavgiften om 50 kronor även påföljande kalenderår
- att UNF-medlem som under 2014 och 2015 uppnår 26 års ålder, betalar 50 kronor i medlemsavgift till IOGT-NTO första året.

Kongressen beslöt

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 175

Valberedningens förslag angående ersättning till styrelser med flera

Joakim Löfbom föredrog valberedningens förslag. Kongressen 2009 bestämde att man skulle ta fram en princip för ersättningen till förbundsstyrelsen, och följande kongress beslutade en sådan. Enligt det förslag som kongressen hade att ta ställning till var ersättningen delvis kopplad till person i stället för funktion, och kongressen beslöt att valberedningen till denna kongress skulle lägga fram ett förslag som inte är personanknutet och som ska fastställas minst två år i förväg. Det har valberedningen gjort. I förslaget är de tre första att-satserna nya; övriga att-satser motsvaras av det tidigare beslutet. Valberedningen föreslog kongressen besluta att

- att FO och vice FO arvoderas tillsammans till en tjänstgöringsnivå motsvarande högst 1,5 heltid,
- att arvodet för FO motsvarande en heltid uppgår till 15 inkomstbasbelopp,
- att arvodet för vice FO motsvarande en heltid uppgår till 12 inkomstbasbelopp. I situationer där vice FO har en extern heltidstjänst eller av annan anledning inte kan/vill arbeta hel- eller deltid som vice ordförande, utgår ett arvode med 2,5 inkomstbasbelopp per år,
- att valberedningen fastställer i avtal alla övriga med uppdragen tillämpliga villkor och förmåner,

- att arvode och löneutfyllnad vid hel- eller deltidsarbete medför rätt till pension,
- att IOGT-NTO svarar för pensionskostnaden relaterad till av IOGT-NTO utbetalda ersättningar samt
- att om FO och/eller vice FO vid kommande kongress inte nomineras av valberedningen, inte återväljs av kongressen eller själv väljer att inte kandidera som FO respektive vice FO för ytterligare en kongressperiod, ska en garanti om övergångsarvode gälla enligt följande: Arvodet varar i ytterligare sex månader med avräkning för eventuell annan inkomst/arvode.

Kongressen beslöt

- att bifalla valberedningens förslag.

§ 176

Ajournering

Kongressen tog en fem minuters bensträckare med början klockan 17.25.

§ 177

Förbundsstyrelsens förslag nr 5 - Rambudget för IOGT-NTO 2014–2015

Förbundskassör Åsa Hagman föredrog budgeten. Hon deklarerade att hennes avsikt har varit att göra slut på pengarna och inte lägga dem på kistbotten. Det viktiga är att de används där att de gör mest nytta. Därför hade vi Rut-utredningen så att vi fick ett stabilt system för vår budget. Den senaste justeringen av budgeten gjordes vid lunchen idag med anledning av beslutet om folkhögskolorna. Det är ett tillägg på samverkanskostnaderna som får tas från IOGT-NTO:s aktiviteter. Det innebär att det blir omfördelningar och slutsumman är densamma. Det som oroar förbundskassören är osäkerheten på intäktsidan. Vi måste bli bättre på att hitta andra inkomstkällor. Utgiftsidan ger inte någon större anledning till oro. Efter diskussionerna om folkhögskolorna blev det ökade utgifter på 2,3 miljoner som ska finansieras. Förbundsstyrelsen får i uppgift att fördela dessa inom förbundets kostnader IOGT-NTO:s aktiviteter så förlängs inte diskussionen på kongressen.

Det kom en fråga från golvet vad det var för hyresintäkter och sålda tjänster som dyker upp på förbundets intäkter år 2014 och 2015. Åsa Hagman meddelar att det handlar om ett annat sätt att redovisa det som hyrs ut. Tidigare har det varit inbakat på andra ställen.

Michael Fors, Uppsala län, tyckte redan på förra kongressen att det saknas underlag för hur man hade kommit fram till dessa siffror. Det har blivit lite bättre, men det är inte tillräckligt bra. För att tydliggöra underlaget till rambudgeten borde detta skickas ut i kongresshandlingarna. Syftet är inte att peta i detaljer utan att förstå underlaget till rambudgeten.

Kongressen föreslås besluta

- att uppdra till förbundsstyrelsen att till nästa kongress skicka ut underlaget till rambudgeten i kongresshandlingarna

Åsa Hagman, förbundskassör, sa att förra året kopierade man upp beräkningsunderlaget och undrade om det är det Michael efterlyser. Det har missats i år.

Michael Fors meddelar att han vill ha det före kongressen. I övrigt yrkar han bifall till budgeten

Förbundsstyrelsen yrkar avslag till Michaels förslag.

Kongressen beslöt

att fastställa rambudget för åren 2014–2015.

att bifalla Michael Fors förslag.

§ 178

Utalande

Kjell-Ove Oscarsson, förbundsstyrelsen, föredrog följande förslag till yttrande

Regeringen har under den senaste mandatperioden agerat på ett framgångsrikt sätt inom den internationella alkoholpolitiken. Man har bland annat drivit frågan om en ny alkoholstrategi i EU och i WHO. Det har stärkt Sveriges roll som ett föregångsland inom de alkohol- och narkotikapolitiska områdena.

På hemmaplan är insatserna inte lika imponerande. Genom en försvagad lagstiftning öppnar man marknaden för aktörer med starka ekonomiska resurser och som hotar alkoholmonopolet. Det är dags att leva upp till förväntningarna. IOGT-NTO:s kongress menar att det är hög tid att genomföra åtgärder som det finns ett starkt vetenskapligt stöd för och som bidrar till att minska alkoholkonsumtionen och därmed skadorna.

Kongressen uppmanar regeringen att:

– snarast uppfylla de vallöften och de uttalanden man gjort rörande alkoholskatten och få till stånd en ökning av denna

– stärka arbetet mot den oreglerade marknadsföringen av alkohol. Framst gäller det de så kallade vinklubbarnas direktreklam samt marknadsföringen via sociala medier och andra digitala plattformar

– omgående utreda möjligheterna att stoppa den näthandel av alkohol som på senare år växt till en egen försäljningskanal vid sidan av Systembolaget. Regeringen bör prioritera åtgärder för att upprätthålla den effektiva alkoholpolitik för vilken vi både fått internationellt erkännande och som har ett brett folkligt stöd.

Kongressen beslöt

att anta uttalandet.

§ 179

Beslut om antal ledamöter i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse

Britt-Marie Börjegård föredrog valberedningens förslag.

Kongressen beslöt

att antalet ledamöter i styrelsen ska vara tretton samt

att samtliga väljs som ledamöter och inga ersättare väljs.

§ 180

Val till ordförande

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag. Till ordförande föreslås omval av Anna Carlstedt, 42 år, Hägersten. Hennes yrke är forskare i franska på Stockholms universitet. Anna brinner för alkoholpolitik, stöd till barn i familjer med beroende och samarbete med andra organisationer. Hon är också ordförande i paraplyet Forum för idéburna organisationer med social inriktning och sitter i cancerfondens styrelse. Hon blev medlem i UNF 1984 och har suttit i förbundsstyrelsen sen 1997.

Kongressen beslöt

att till ordförande välja
Anna Carlstedt, Hägersten omval

§ 181

Val till vice ordförande

Hanna Rönmark föredrog valberedningens förslag. Till vice ordförande föreslås nyval av Andrine Winther, 36 år från Ingarö. Hon jobbar till vardags för socialdemokraterna i riksdagen som ansvarig för EU-frågor och migrationspolitik. Andrine har en lång och gedigen erfarenhet inom rörelsen på alla nivåer. Hon startade som junior i Vara och blev sedermera UNF:are där revyerna och cykelteatrarna var en central del i engagemanget men även den internationella verksamheten. Flyttade från Skaraborg till Stockholm för att jobba på UNF:s kansli som bland annat biträdande generalsekreterare och sedan på NBV:s förbunds kontor. Andrines hjärtefrågor är alkoholpolitik särskilt på EU-nivå tillsammans med vår internationella verksamhet och folkbildning som verktyg att förändra världen. Hon är också engagerad i lokalpolitiken i Värmdö med uppdrag i Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen och samhällsplaneringsnämnden.

Kongressen beslöt

att till vice ordförande välja
Andrine Winther, Ingarö nyval

§ 182

Sakupplysning

JanEkman, Dalarna, vill veta hur valberedningen har resonerat vid urvalet. Han tycker att det är en dålig regional fördelning.

Britt-Marie Börjesgård svarade att man har haft flera kriterier. Engagemang och kompetens i våra olika kärnämnen har varit det första kriteriet följt av varierad ålder, kön och bostadsort. Många duktiga människor i Sverige flyttar till Stockholm endast en i förslaget är uppvuxen där. Valberedningen har avstått att fråga några duktiga Stockholmare enbart för att sprida bostadsorter. I detta förslag finns det en mer än i den tidigare styrelsen som inte bor i Stockholm. Valberedningen är nöjda med förslaget.

§ 183

Val av sekreterare

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag. Till sekreterare föreslås omval av Carl-Åke Andersson 57 år från Nyköping. Han har ett långt engagemang i hela rörelsen. Han

har varit med i Dagöholms styrelse sedan 1991 och dess ordförande sedan 2007. Han kom in i förbundsstyrelsen 2009. Carl-Åke är partipolitiskt aktiv sedan 1980-talet. Han är hel- och deltidsengagerad med olika ordförandeuppdrag sedan 1989 och dessutom bedriver han en liten rörelse. Hans hjärtefrågor är de sociala frågorna.

Kongressen beslöt

att till sekreterare välja
Carl-Åke Andersson, Nyköping omval

§ 184

Val av kassör

Hanna Rönmark föredrog valberedningens förslag. Till kassör föreslås nyval av Ulf Persson 62 år från Nacka. Han har varit medlem sedan 1957 i juniorerna. Han har under åren suttit i distriktsstyrelserna för UNF, Junis och IOGT-NTO i Stockholms distrikt. Han har varit verksam inom NBV bland annat som förbundskassör under nio år. Ulf var ledamot av förbundets valberedning mellan 1995 och 2003. Han är ekonom och går i pension i augusti. Han har fram tills nu arbetat som administrativ chef på Rädda Barnen. Innan dess har han bland annat arbetat som ekonomichef på IOGT-NTO. Ulf var försäkringsbolaget Ansvars sista VD. Ulfs hjärtefrågor är att IOGT-NTO är en medlemsrörelse, alltså att medlemmarna är förbundets viktigaste tillgång. Det är helheten som räknas men helheten består av delar. Han vill utveckla medlemmars och andra intressenters former för engagemang. IOGT-NTO är en betydande resurs. Ulf vill arbeta för att öka den gemensamma nyttan.

Kongressen beslöt

att till kassör välja
Ulf Persson, Nacka nyval

§ 185

Val av studieledare

Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag. Till studieledare föreslås omval av Jan Linde 67 år från Mölnlycke. Han är deltidspolitiker i Härryda kommun där han sitter i kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Han arbetar i första hand med utbildnings-, kultur- och fritidsfrågor. Jan är ordförande i Länsnykterhetsförbundet, ordförande för Västgotakollektivet, ledamot i NBV:s förbundsstyrelse och sitter i dess AU.

Kongressen beslöt

att till studieledare välja
Jan Linde, Mölnlycke omval

§ 186

Val av ledamöter

Hanna Rönmark och Britt-Marie Börjesgård föredrog valberedningens förslag. De ville framhålla att alla nuvarande medlemmar av förbundsstyrelsen har blivit tillfrågade om de vill sitta kvar och de som avgår gör det på egen begäran. Till ledamöter i förbundsstyrelsen föreslås följande personer

Monica Ståhl 67 år från Storfors. Hon är före detta gymnasielärare i svenska och samhällskunskap. Hon är nykterist sedan födseln, distriktsordförande i Värmland sedan 2002 och ledamot i förbundsstyrelsen sedan 2007. Hennes hjärtefrågor är alkoholpolitik, förebyggande verksamhet för barn och ungdomar, vill skapa nya verksamhetsformer, fler alkoholfria miljöer i samhället, gilla att värva medlemmar, skriva debattartiklar och debattera. Monica är kommun- och landstingspolitiker, nämndeman i hovrätten samt sitter i styrelsen för Wermland Opera.

Salam Kaskas 30 år från Göteborg. Hon är för tillfället föräldraledig och letar nya utmaningar till hösten. Hon kom direkt in i förbundsstyrelsen från UNF:s förbundsstyrelse 2009. Salam har jobbat med det nya medlemskapet och Mål och verksamhetsinriktningen. Hennes hjärtefrågor är medlemsfrågor, alkoholpolitik, nya engagemangsområden som får nya och gamla medlemmar att känna sig välkomna.

Lena Nilsson 48 år från Alvesta. Hon arbetar som fritidspedagog. Hon började som UNF:are, sen blev det Junis som ledare samt tre mandatperioder i Junis förbundsstyrelse. Hon kom in i förbundsstyrelsen 2009. Hjärtefrågor är förebyggande, barnens perspektiv och folkbildning.

Pia Magnusson 50 år från Solna ursprungligen Sörmland och Västmanland. Hon jobbar som politisk sekreterare i riksdagen och ägnar sina dagar åt socialförsäkringar och pensioner. Pia har varit aktiv och haft förtroendeuppdrag på alla nivåer i UNF och suttit i IOGT-NTO:s förbundsstyrelse för många år sedan. Detta är hennes första period i denna vändan. Pia brinner för alla människors möjlighet och rätt att fylla livet med något annat än alkohol. Demokratifrågor och den ideella sektorns utveckling och plats i samhället är också viktiga för henne.

Magnus Lagergren 40 år från Örebro. Han arbetar med affärsutveckling det vill säga utveckling av värderingar, policies och riktlinjer. Han är projektledare i Örebro kommun inom området funktionsnedsatta. Han är också ordförande för NBV i Örebro län och ledamot i Örebro distriktsstyrelse. Magnus hjärtefrågor är att verka för nykterheten, börja där du är närmast. Den nationella strategin i det lokala samhället. Vi ska vara lokala.

Carina Dagbro 48 år från Skellefteå. Hon har varit medlem i rörelsen sedan 11 års ålder och engagerad sedan dess på olika sätt. Hon har suttit i förenings-, krets- och distriktsstyrelser genom åren. Hon har suttit i UNF:s förbundsstyrelse och varit Junis förbundsordförande. Carina är utbildad samhällsvetare och har jobbat som chef och ledare på olika sätt i större delen av yrkeslivet. Den senaste anställningen var som Skol- och omsorgschef i grannkommunen Norsjö. Nu letar hon ett nytt intressant arbete men har eventuellt planer på att dra igång ett eget bolag. Hjärtefrågor är socialpolitiska och internationella frågor. Som Junisordförande drev hon frågan om barn till missbrukande föräldrar. Carina är partipolitiskt engagerad och är ordförande i det kommunala bussbolaget.

Hugo Hermansson 37 år från Växjö. Han har varit medlem i rörelsen i princip hela livet. Han har varit konsulent i UNF och fått vara med om att Kronobergs och Kalmar distrikt har gått från små distrikt till att vara bland landets största. Han jobbar numera för Lessebo kommun med ungdomar i åldern 16-20 år som inte går på gymnasiet och försöker få dom att göra något vettigt. Hugos viktigaste mål i nykterhetsrörelsen handlar om nyktra mötesplatser för ungdomar och unga vuxna, att senarelägga alkoholdebuten eller påverka så att den inte kommer alls. Förra året startade några kompisar en ny IOGT-NTO-förening som är tänkt att rikta sig till de yngre IOGT-NTO:arna och de äldre UNF:arna.

Kjell-Ove Oscarsson, nyval som ledamot, 65 år från Hässelby. Han har jobbat med alkoholpolitik i stort sett hela livet. Senast i Sveriges Landsråd för alkohol- och narkotikafrågor. Han är redaktör för distriktstidningen Appell samt ordförande i Möjligheternas hus och valberedare i alla möjliga och omöjliga organisationer. Kjell-Ove brinner för alkoholpolitik, internationella frågor, nordiska frågor, distriktsfrågor, Accent och lite fastigheter.

Kongressen beslöt

<u>att</u>	till ledamöter välja	
	Monica Ståhl, Storfors	omval
	Salam Kaskas, Göteborg	omval
	Lena Nilsson, Nybro	omval
	Pia Magnusson, Solna	omval
	Magnus Lagergren, Örebro	omval
	Carina Dagbro, Skellefteå	nyval
	Hugo Hermansson, Växjö	nyval
	Kjell-Ove Oscarsson, Hässelby	nyval

§ 187

Val av ledamöter till riksstyrelsen

Kongressen beslöt

<u>att</u>	till ledamöter i riksstyrelsen välja	
	Anna Carlstedt, Stockholm	omval
	Ulf Persson, Nacka	nyval

§ 188

Val av två revisorer och två revisorsuppleanter

Britt-Marie Börjesgård meddelade att den föreslagna revisorn Thomas Thomasson tidigare har varit revisorsuppleant

Kongressen beslöt

<u>att</u>	till revisorer välja	
	Anna-Greta Johansson, Hagfors	omval
	Thomas Thomasson, Stånga	nyval
<u>att</u>	till revisorsuppleanter välja	
	Per Wihlborg, Malmö	omval
	Rolf Vestman, Stockholm	nyval

§ 189

Val av valberedning

Ulf Johansson föredrog Beredningsutskottets förslag till valberedning

Kongressen beslöt

<u>att</u>	till protokollet notera att följande ledamöter valdes för två kongressperioder 2011	
	Joakim Löfbom, Skellefteå	
	Hanna Rönmark, Göteborg	
	Per-Erik Lundberg, Västerås	

att till ledamöter för två kongressperioder välja
Åsa Hagman, Upplands Väsby
Thomas Johansson, Arnäsvall
Åsa Hagelstedt, Stockholm
Jörgen Hammarqvist, Linköping

att till sammankallande välja
Joakim Löfbom, Skellefteå

§ 190

Val av ombud till IOGT Internationals världskongress 2014

Valberedningen föredrog sitt förslag till ombud till IOGT Internationals världskongress 2014. De föreslog följande ombud: Anna Carlstedt Andrine Winter Kjell-Ove Oscarsson Carl-Åke Andersson Salam Kaskas Peter Moilanen Carina Dagbro och Hugo Hermansson

Jimmie Norberg, Göteborg, tycker att det vore bra om medlemmar får möjlighet att få insikt, kunskap och erfarenhet av IOGT International.

Han föreslog kongressen besluta

att välja Anna Carlstedt, Andrine Winther, Kjell-Ove Oscarsson och Carl-Åke Andersson till ombud till IOGT Internationals världskongress

att de fyra övriga omuden är "vanliga" medlemmar som vill och är engagerade i våra globala frågor och utses av förbundsstyrelsen.

Kongressen beslöt

att bifalla Jimmie Norbergs förslag

att uppdra åt förbundsstyrelsen att vid behov utse suppleanter.

§ 191

Avslutning

Anna Carlstedt påpekade att vi inte ska avsluta kongresserna nu utan efter folkhögskoleförbundens stämmor eftersom vi utgör deras ombuds församling. Nu vill jag använda den här tiden till att säga Tack

Det bästa sättet att förutspå framtiden är att själv forma den. Det har vi gjort nu- Det har varit både party och politik. I det här rummet har det varit mest politik och på kvällarna party. Men vi har haft väldigt roligt även här inne. Det har känts att vi är en stark folkrörelse. Jag vill hälsa till alkoholindustrin som troligen har sett webbsändningarna och bävat . Ni kommer inte att vinna. Vi må ha små resurser jämfört med dem. Det är lite David mot Goliat. Det som Goliat inte tänkte på var att David hade slangbellan.

Tack ombud för att ni har avsatt den här veckan och gjort allt ni kunnat för att vi ska få en bra framtid tillsammans. Alla har hjälpts åt på olika sätt. En del har varit framme vid talarstolen andra har stöttat sina kamrater.

Tack åhörare, gäster och webbföljare. Det finns de som har försökt följa våra utsändningar från jobbet.

Tack presidiet mötesordförandena och mötessekreterare.

Tack justerarna och rösträkarna.

Tack bisittare, tack beredningsutskottet och beredningsgrupperna.

Tack till dem som avgår ur valberedningen Britt-Marie Börjesgård, Allan Tovhult, Carina Sundström och Monika Engström Thomson.

Tack till vår avgående revisor Camilla Berner. Våra revisorer granskar inte bara ekonomin utan varje hörn av vår verksamhet.

Våra kongressarrangörer brukar avtackas på avslutningskvällen. Det går inte i kväll av praktiska skäl. Vi tackade ju dem redan i onsdags men nu applåderar vi.

Ett varmt tack till all kanslipersonal som gjort detta möjligt. Det man ser här är toppen av ett isberg

Så till avtackningen av avgående medlemmar av förbundsstyrelsen. Vi börjar med Per Eriksson. Jag anser att Per är utforskaren. Den epoken jag sysslar med i jobbet är renässansen. Då gjordes upptäcktsresor över hela världen Per är en sån person. Den här manen har seglat ensam från sydamerika och hem igen. Per utforskar även folkrörelser. I sitt scoutengagemang har han bedrivit utvecklingsarbete på olika sätt. Bland annat med systerorganisationer i flera afrikanska länder. Per ser nya sätt att tänka. Han ställer ofta frågan Vad händer om vi går dit? Nu ska han utforska och segla iväg och vara borta i flera år. När han kommer hem ska vi försöka lägga vantarna på honom igen. Per får IOGT-NTO:s förtjänstplakett i guld.

Nästa avgående styrelsemedlem är Siv Bard Jag vet att Sven Lindblom brukar kalla henne Lady Siv. Hon har verkligen stil i uppträdande och till det yttre. Siv kom med andra perspektiv till förbundsstyrelsen. Hon har gjort en fantastisk resa. Hon har egna erfarenheter av alkohol och andra droger på olika sätt. Ett perspektiv som är otroligt värdefullt att ha med sig. Det är en väldig tillgång även Sivs yrkeserfarenheter från socialtjänstens arbete. Hon vet hur det känns att omhänderta ett barn. Honser vad som händer när alkoholpolitiken fungerar eller inte. Siv är social och kommer med uppmuntrningar, hon är verkligen en lagspelare. Siv får också förtjänstplaketten i guld.

Så är det dags för IOGT-NTO:s första kvinnliga förbundskassör Åsa Hagman. Hon är modig och skarp. Jag hittade en bild när vi var på UNF:s arbetsvecka 1995. Åsa var 25 m upp på en bergvägg klättrandes med en bruten arm. Det är typiskt Åsa, hon är bra på det hon gör även när förutsättningarna är tuffa. Åsa är analytiker på skatteverket. Där använder man henne också till storverk. Hon har till exempel skickats till Botswana för att styra upp deras skattesystem. Åsa är en bra idrottskvinna, politiker, maka och mor. Man säger att bredvid en stor man finns en klok kvinna men bredvid Åsa står en man som stöttar henne i vått och torrt. Vi kan inte lova att familjen får rå om henne helt och hållet nu men hon får i alla fall loss lite tid från oss. Åsa har en analytisk förmåga som få av oss andra har. Hon har en kompass man måste veta vart man vill för att inte gå vilse och stå still. Hon har varit en politisk kassör som har tagit oss flera steg framåt sen hon började 2005. Åsa har haft en ambition att alla ska kunna lite mer om ekonomi. Hon hävdar att ekonomi bara är ett sätt att uttrycka verksamheten i siffror. Åsa har redan fått ett nytt uppdrag i rörelsen nämligen som ledamot i valberedningen. Tack Åsa för allt vi har gjort tillsammans, vi har haft kul ihop och utvecklat IOGT-NTO:rörelsen tillsammans.

Åsa Hagman sa sig vara nästan lika rörd som på sonens första skolavslutning för några veckor sedan. Det här har varit fantastiskt roligt och lärorikt. Vi har tillsammans fattat kloka beslut. Hon var djupt tacksam för den här tiden, men det har varit slitigt att få tillvaron att gå ihop. Hon behöver mer tid med Erik och Axel. Åsa tackade för det hon har lärt sig under de här åren tillsammans med styrelsen.

Ajournering
Kongressen beslöt

att ajournera mötet klockan 18.35.

Söndagen den 30 juni

FJORTONDE SESSIONEN

Ordf: Lars Larsson
Birgitta Olli

Sekr: Gunilla Ragnarsson
Mikaela Bexar

§ 193

Återupptagande

Kongressen beslöt

att återuppta förhandlingarna klockan 10.58.

§ 194

Avslutning

Förbundsordförande Anna Carlstedt tackade ombuden för en bra kongress och förklarade 2013 års kongress för avslutad klockan 11.00.

Vid protokollet

Magnus Andersson

Mikaela Bexar

Magnus Molin

Gunilla Ragnarsson

Gunilla Zimmermann

Justerat

Carina Eriksson

Rune Nilsson